

SÉANCES DU JEUDI 18 MARS 1999
VERGADERINGEN VAN DONDERDAG 18 MAART 1999

MATIN

SOMMAIRE:

EXCUSÉS:

Page 7367.

PROJETS DE LOI ET PROPOSITIONS (Discussion):

Projet de loi portant assentiment à l'Accord de partenariat économique, de coordination politique et de coopération entre la Communauté européenne et ses États membres, d'une part, et les États-Unis mexicains, d'autre part, l'Annexe et l'Acte final, faits à Bruxelles le 8 décembre 1997.

Discussion générale, p. 7367.

Discussion des articles, p. 7367.

Projet de loi portant assentiment à la Convention entre les États membres des Communautés européennes relative à l'application du principe «ne bis in idem», faite à Bruxelles le 25 mai 1987.

Discussion générale, p. 7368.

Discussion des articles, p. 7368.

Projet de loi portant assentiment au Traité d'interdiction complète des essais nucléaires, les Annexes 1 et 2, et le Protocole, faits à New York le 24 septembre 1996.

Discussion générale, p. 7368.

Discussion des articles, p. 7368.

Projet de loi portant assentiment à l'Accord entre l'Union économique belgo-luxembourgeoise et le Gouvernement de la République de l'Inde concernant l'encouragement et la protection des investissements, signé à New Delhi le 31 octobre 1997.

Discussion générale, p. 7368.

Discussion des articles, p. 7369.

OCHTEND

INHOUDSOPGAVE:

VERONTSCHULDIGD:

Bladzijde 7367.

WETSONTWERPEN EN VOORSTELLEN (Bespreking):

Wetsontwerp houdende instemming met de Overeenkomst inzake economisch partnerschap, politieke coördinatie en samenwerking tussen de Europese Gemeenschap en haar lidstaten, enerzijds, en de Verenigde Mexicaanse Staten, anderzijds, de Bijlage en de Slotakte, gedaan te Brussel op 8 december 1997.

Algemene bespreking, blz. 7367.

Artikelsgewijze bespreking, blz. 7367.

Wetsontwerp houdende instemming met de Overeenkomst tussen de lidstaten van de Europese Gemeenschappen inzake de toepassing van het beginsel «ne bis in idem», gedaan te Brussel op 25 mei 1987.

Algemene bespreking, blz. 7368.

Artikelsgewijze bespreking, blz. 7368.

Wetsontwerp houdende instemming met het Verdrag inzake een alomvattend verbod op kernproeven, de Bijlagen 1 en 2, en het Protocol, gedaan te New York op 24 september 1996.

Algemene bespreking, blz. 7368.

Artikelsgewijze bespreking, blz. 7368.

Wetsontwerp houdende instemming met de Overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de Regering van de Republiek India inzake de bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend te New Delhi op 31 oktober 1997.

Algemene bespreking, blz. 7368.

Artikelsgewijze bespreking, blz. 7369.

Projet de loi portant assentiment à l'Accord entre l'Union économique belgo-luxembourgeoise, d'une part, et le Gouvernement de la République du Kazakhstan, d'autre part, concernant l'encouragement et la protection réciproques des investissements, signé à Almaty le 16 avril 1998.

Discussion générale, p. 7369.

Discussion des articles, p. 7369.

Projet de loi portant assentiment à l'Accord entre l'Union économique belgo-luxembourgeoise et le Gouvernement de Hong Kong concernant l'encouragement et la protection des investissements, signé à Bruxelles le 7 octobre 1996.

Discussion générale, p. 7369.

Discussion des articles, p. 7370.

Projet de loi portant assentiment à l'accord intergouvernemental sur une interprétation commune des protocoles régissant l'association monétaire entre la Belgique et le Luxembourg à partir du passage à la troisième phase de l'Union économique et monétaire, et au Protocole d'exécution y annexé, faits à Bruxelles le 23 novembre 1998.

Discussion générale, p. 7370.

Discussion des articles, p. 7370.

Projet de loi portant assentiment au Protocole portant modification de la loi uniforme Benelux en matière de dessins ou modèles, fait à Bruxelles le 7 août 1996.

Discussion générale, p. 7371.

Discussion des articles, p. 7371.

Projet de loi portant assentiment à la Convention portant révision de la Convention portant création d'un Institut universitaire européen, et l'Acte final, faits à Florence le 18 juin 1992 et le 17 septembre 1992.

Discussion générale, p. 7371.

Discussion des articles, p. 7371.

Projet de loi portant assentiment au Protocole portant modification de la loi uniforme Benelux sur les marques, fait à Bruxelles le 7 août 1996.

Discussion générale, p. 7371.

Discussion des articles, p. 7372.

Proposition de résolution relative aux suites données au rapport de la commission d'enquête parlementaire concernant les événements du Rwanda (de M. Mahoux et Mme Lizin).

Proposition de résolution relative aux suites données au rapport de la commission d'enquête parlementaire concernant les événements du Rwanda (de Mme Thijs et consorts).

Proposition de résolution relative aux suites données au rapport de la commission d'enquête parlementaire concernant les événements du Rwanda (de M. Verhofstadt et consorts).

Proposition de résolution relative aux suites données au rapport de la commission d'enquête parlementaire concernant les événements du Rwanda (de M. Ceder).

Discussion. — *Orateurs: M. Hostekint, rapporteur, Mmes Willame-Boonen, Lizin, p. 7372.*

Wetsontwerp houdende instemming met de Overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie, enerzijds, en de Regering van de Republiek Kazachstan, anderzijds, inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend te Almaty op 16 april 1998.

Algemene bespreking, blz. 7369.

Artikelsgewijze bespreking, blz. 7369.

Wetsontwerp houdende instemming met de Overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de Regering van Hong Kong inzake de bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend te Brussel op 7 oktober 1996.

Algemene bespreking, blz. 7369.

Artikelsgewijze bespreking, blz. 7370.

Wetsontwerp houdende instemming met het intergouvernementeel akkoord over een gemeenschappelijke interpretatie van de protocollen met betrekking tot de monetaire associatie tussen België en Luxemburg vanaf de overgang naar de derde fase van de Economische en Monetaire Unie, en houdende instemming met het erbij gevoegde uitvoeringsprotocol opgemaakt te Brussel op 23 november 1998.

Algemene bespreking, blz. 7370.

Artikelsgewijze bespreking, blz. 7370.

Wetsontwerp houdende instemming met het Protocol houdende wijziging van de Eenvormige Beneluxwet inzake tekeningen of modellen, gedaan te Brussel op 7 augustus 1996.

Algemene bespreking, blz. 7371.

Artikelsgewijze bespreking, blz. 7371.

Wetsontwerp houdende instemming met de Overeenkomst tot herziening van de Overeenkomst houdende oprichting van een Europees Universitair Instituut, en met de Slotakte, gedaan te Florence op 18 juni 1992 en 17 september 1992.

Algemene bespreking, blz. 7371.

Artikelsgewijze bespreking, blz. 7371.

Wetsontwerp houdende instemming met het Protocol houdende wijziging van de Eenvormige Beneluxwet op de merken, gedaan te Brussel op 7 augustus 1996.

Algemene bespreking, blz. 7371.

Artikelsgewijze bespreking, blz. 7372.

Voorstel van resolutie betreffende de gevolgen gegeven aan het verslag van de parlementaire commissie van onderzoek betreffende de gebeurtenissen in Rwanda (van de heer Mahoux en mevrouw Lizin).

Voorstel van resolutie betreffende de gevolgen gegeven aan het verslag van de parlementaire commissie van onderzoek betreffende de gebeurtenissen in Rwanda (van mevrouw Thijs c.s.).

Voorstel van resolutie betreffende de gevolgen gegeven van het verslag van de parlementaire commissie van onderzoek betreffende de gebeurtenissen in Rwanda (van de heer Verhofstadt c.s.).

Voorstel van resolutie betreffende de gevolgen gegeven aan het verslag van de parlementaire commissie van onderzoek betreffende de gebeurtenissen in Rwanda (van de heer Ceder).

Bespreking. — *Sprekers: de heer Hostekint, rapporteur, de dames Willame-Boonen, Lizin, blz. 7372.*

Projet de loi relative à l'organisation judiciaire en matière fiscale.

Discussion générale, p. 7376.

Discussion des articles, p. 7376.

Proposition de loi modifiant la loi du 18 juillet 1991 organique du contrôle des services de police et de renseignements (de Mme Milquet et consorts).

Proposition de loi modifiant la loi du 18 juillet 1991 organique du contrôle des services de police et de renseignements (de Mme Milquet).

Discussion générale. — *Orateurs:* Mme Leduc, rapporteuse, M. Caluwé, Mme Cornet d'Elzius, MM. Coveliers, Pinoie, Mmes Lizin, Milquet, p. 7379.

Discussion des articles, p. 7384.

Wetsontwerp betreffende de rechterlijke inrichting in fiscale zaken.

Algemene bespreking, blz. 7376.

Artikelsgewijze bespreking, blz. 7376.

Wetsvoorstel houdende wijziging van de wet van 18 juli 1991 tot regeling van het toezicht op politie- en inlichtingendiensten (van mevrouw Milquet c.s.).

Wetsvoorstel houdende wijziging van de wet van 18 juli 1991 tot regeling van het toezicht op politie- en inlichtingendiensten (van mevrouw Milquet).

Algemene bespreking. — *Spreekers:* mevrouw Leduc, rapporteur, de heer Caluwé, mevrouw Cornet d'Elzius, de heren Coveliers, Pinoie, de dames Lizin, Milquet, blz. 7379.

Artikelsgewijze bespreking, blz. 7384.

APRÈS-MIDI

SOMMAIRE:

EXCUSÉS:

Page 7395.

MESSAGES:

Page 7395.

Chambre des représentants.

COMMUNICATIONS:

Page 7396.

1. Cour d'arbitrage.
2. Parlement européen.
3. Conseil central de l'économie.

COMPOSITION DES COMMISSIONS:

Page 7397.

ÉVOCATIONS:

Page 7397.

NON-ÉVOCATIONS:

Page 7398.

PÉTITIONS:

Page 7398.

PROJETS DE LOI (Dépôt):

Page 7398.

Projet de loi portant assentiment à la Convention relative à l'aide alimentaire de 1995, faite à Londres le 5 décembre 1994.

NAMIDDAG

INHOUDSOPGAVE:

VERONTSCHULDIGD:

Bladzijde 7395.

BOODSCHAPPEN:

Bladzijde 7395.

Kamer van volksvertegenwoordigers.

MEDEDELINGEN:

Bladzijde 7396.

1. Arbitragehof.
2. Europees Parlement.
3. Centrale Raad voor het Bedrijfsleven.

SAMENSTELLING VAN COMMISSIONS:

Bladzijde 7397.

EVOCATIES:

Bladzijde 7397.

NON-EVOCATIES:

Bladzijde 7398.

VERZOEKSCHRIFTEN:

Bladzijde 7398.

WETSONTWERPEN (Indiening):

Bladzijde 7398.

Wetsontwerp houdende instemming met het Voedselhulpverdrag 1995, opgemaakt te Londen op 5 december 1994.

Projet de loi portant assentiment à la Convention sur la Sécurité sociale entre le Royaume de Belgique et la République du Chili et à l'Arrangement administratif relatif aux modalités d'application de la Convention sur la Sécurité sociale entre le Royaume de Belgique et la République du Chili, signés à Bruxelles le 9 septembre 1996.

PROPOSITIONS DE LOI (Dépôt):

Page 7399.

M. Vandenberghe et consorts. — Proposition de loi relative aux effets de la dissolution des Chambres fédérales à l'égard des projets et propositions de loi antérieurement déposés.

Mme Milquet. — Proposition de loi modifiant le Code civil en ce qui concerne l'adoption.

M. Bock et consorts. — Proposition de loi modifiant le régime des prestations familiales en faveur des travailleurs indépendants.

Mme Nelis-Van Liedekerke et consorts. — Proposition de loi modifiant le régime des prestations familiales en faveur des travailleurs indépendants.

DEMANDES D'EXPLICATIONS (Dépôt):

Page 7399.

M. Boutmans au ministre de la Justice sur «le tribunal unique ou le guichet unique».

M. Vandennebroeke au ministre de la Politique scientifique sur «le financement insuffisant des Archives du Royaume et l'attribution éventuelle de la gestion des archives aux communautés».

Mme de Bethune au ministre de la Justice sur «l'implication possible d'une firme belge dans la préparation d'un coup d'État au Congo-Brazzaville».

Mme Dardenne au ministre de l'Agriculture et des Petites et Moyennes Entreprises sur «l'Agenda 2000 et une agriculture durable».

PROPOSITIONS (Prise en considération):

Pages 7399 et 7415.

M. Vandenberghe et consorts. — Proposition de loi relative aux effets de la dissolution des Chambres fédérales à l'égard des projets et propositions de loi antérieurement déposés.

M. Hatry. — Proposition de résolution relative aux taux de TVA sur les services à forte intensité de main d'œuvre.

M. Boutmans et consorts. — Proposition de déclaration de révision de la Constitution.

QUESTIONS ORALES (Discussion):

Question orale de M. Anciaux au premier ministre sur «la présentation de Karel Van Miert comme commissaire européen».

Orateurs : M. Anciaux, M. Derycke, ministre des Affaires étrangères, p. 7399.

Question orale de Mme Cantillon au vice-premier ministre et ministre de l'Économie et des Télécommunications sur «le recensement de 2001».

Oratrices : Mme Cantillon, Mme De Galan, ministre des Affaires sociales, p. 7401.

Wetsontwerp houdende instemming met de Overeenkomst betreffende de sociale zekerheid tussen het Koninkrijk België en de Republiek Chili en met de administratieve schikking houdende de modaliteiten van toepassing van de Overeenkomst betreffende de sociale zekerheid tussen het Koninkrijk België en de Republiek Chili, gedaan te Brussel op 9 september 1996.

WETSVOORSTELLEN (Indiening):

Bladzijde 7399.

De heer Vandenberghe c.s. — Wetsvoorstel betreffende de gevolgen van de ontbinding van de Federale Kamers ten aanzien van de vroeger ingediende ontwerpen en voorstellen van wet.

Mevrouw Milquet. — Wetsvoorstel tot wijziging van het Burgerlijk Wetboek inzake adoptie.

De heer Bock c.s. — Wetsvoorstel tot wijziging van de gezinsbijslagregeling voor zelfstandigen.

Mevrouw Nelis-Van Liedekerke c.s. — Wetsvoorstel tot wijziging van de gezinsbijslagregeling voor zelfstandigen.

VRAGEN OM UITLEG (Indiening):

Bladzijde 7399.

De heer Boutmans aan de minister van Justitie over «de eenheidsrechtbank of eenheidsloket».

De heer Vandennebroeke aan de minister van Wetenschapsbeleid over «de benedenmaatse financiering van het Algemeen Rijksarchief en de eventuele toewijzing van het archiefbeheer aan de gemeenschappen».

Mevrouw de Bethune aan de minister van Justitie over «de mogelijke betrokkenheid van een Belgische firma bij de voorbereiding van een coup in Congo-Brazzaville».

Mevrouw Dardenne aan de minister van Landbouw en de Kleine en Middelgrote Ondernemingen over «Agen- da 2000 en duurzame landbouw».

VOORSTELLEN (Inoverwegingneming):

Bladzijden 7399 en 7415.

De heer Vandenberghe c.s. — Wetsvoorstel betreffende de gevolgen van de ontbinding van de Federale Kamers ten aanzien van de vroeger ingediende ontwerpen en voorstellen van wet.

De heer Hatry. — Voorstel van resolutie betreffende het BTW-tarief op arbeidsintensieve diensten.

De heer Boutmans c.s. — Voorstel van verklaring tot herziening van de Grondwet.

MONDELINGE VRAGEN (Bespreking):

Mondelinge vraag van de heer Anciaux aan de eerste minister over «de voordracht van Karel Van Miert als Europees commissaris».

Sprekers : de heer Anciaux, de heer Derycke, minister van Buitenlandse Zaken, blz. 7399.

Mondelinge vraag van mevrouw Cantillon aan de vice-eerste minister en minister van Economie en Telecommunicatie over «de volkstelling in 2001».

Sprekers : mevrouw Cantillon, mevrouw De Galan, minister van Sociale Zaken, blz. 7401.

Question orale de M. Devolder au ministre des Affaires sociales sur «l’arbitraire des pouvoirs publics dans leur manière de traiter les patients souffrant d’une maladie rare».

Orateurs : M. Devolder, Mme De Galan, ministre des Affaires sociales, p. 7401.

Question orale de Mme Merchiers au ministre de la Santé publique et des Pensions sur «la problématique des cliniques de la douleur».

Orateurs : Mme Merchiers, M. Colla, ministre de la Santé publique et des Pensions, p. 7402.

Question orale de Mme Lizin au secrétaire d’État à la Sécurité et secrétaire d’État à l’Intégration sociale et à l’Environnement sur «l’aide accordée par les CPAS dans le cas de réfugiés ayant reçu un ordre de quitter le territoire».

Orateurs : Mme Lizin, M. Peeters, secrétaire d’État à la sécurité et secrétaire d’État à l’Intégration sociale et à l’Environnement, p. 7403.

Question orale de Mme Willame-Boonen au vice-premier ministre et ministre de l’Intérieur sur «l’exercice du droit de vote des Belges à l’étranger».

Orateurs : Mme Willame-Boonen, M. Van den Bossche, vice-premier ministre et ministre de l’Intérieur, p. 7404.

Question orale de Mme Lizin au vice-premier ministre et ministre de l’Intérieur sur «l’équivalence des grades au sein de la future police intégrée».

Orateurs : Mme Lizin, M. Van den Bossche, vice-premier ministre et ministre de l’Intérieur, p. 7405.

Question orale de Mme Thijs au secrétaire d’État à la Coopération au Développement sur «le rapport annuel du gouvernement sur la conformité de la politique de coopération au développement au respect des droits de l’homme.»

Orateurs : Mme Thijs, M. Moreels, secrétaire d’État à la Coopération au Développement, p. 7405.

PROPOSITION DE LOI (Discussion):

Proposition de loi instaurant la responsabilité pénale des personnes morales.

Réouverture de la discussion générale — Rapport oral. — *Orateur : M. Erdman*, p. 7406.

Discussion des articles, p. 7406.

ORDRE DES TRAVAUX:

Page 7407.

HOMMAGE À LA MÉMOIRE DE M. CALIFICE, MINISTRE D’ÉTAT:

Orateurs : M. le président, M. Viseur, ministre des Finances, p. 7408.

PROJETS DE LOI ET PROPOSITIONS (Votes):

Projet de loi relative aux demandes d’interprétation des lois par la Cour de cassation dans le cadre d’une demande d’avis préjudiciel, p. 7409.

Proposition de loi instaurant la responsabilité pénale des personnes morales, p. 7410.

Explications de vote: *Orateurs : MM. Desmedt, Loones, Boutmans, Coveliers*, p. 7410.

Mondelinge vraag van de heer Devolder aan de minister van Sociale Zaken over «de willekeur van de overheid bij de behandeling van patiënten met een zeldzame ziekte».

Sprekers : de heer Devolder, mevrouw De Galan, minister van Sociale Zaken, blz. 7401.

Mondelinge vraag van mevrouw Merchiers aan de minister van Volksgezondheid en Pensioenen over «de problematiek van de pijnklinieken».

Sprekers : mevrouw Merchiers, de heer Colla, minister van Volksgezondheid en Pensioenen, blz. 7402.

Mondelinge vraag van mevrouw Lizin aan de staatssecretaris voor Veiligheid en staatssecretaris voor Maatschappelijke Integratie en Leefmilieu over «de steun die OCMW’s verlenen aan vluchtelingen die een bevel hebben gekregen om het grondgebied te verlaten».

Sprekers : mevrouw Lizin, de heer Peeters, staatssecretaris voor Veiligheid en staatssecretaris voor Maatschappelijke Integratie en Leefmilieu, blz. 7403.

Mondelinge vraag van mevrouw Willame-Boonen aan de vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken over de «uitoefening van het kiesrecht door de Belgen in het buitenland».

Sprekers : mevrouw Willame-Boonen, de heer Van den Bossche, vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken, blz. 7404.

Mondelinge vraag van mevrouw Lizin aan de vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken over «de gelijkwaardigheid van de graden binnen de toekomstige geïntegreerde politie».

Sprekers : mevrouw Lizin, de heer Van den Bossche, vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken, blz. 7405.

Mondelinge vraag van mevrouw Thijs aan de staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking over «het jaarlijks verslag van de regering over de toetsing van het beleid van ontwikkelingssamenwerking aan de eerbied voor de rechten van de mens».

Sprekers : mevrouw Thijs, de heer Moreels, staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking, blz. 7405.

WETSVOORSTEL (Bespreking):

Wetsvoorstel tot invoering van de strafrechtelijke verantwoordelijkheid van rechtspersonen.

Heropening van de algemene bespreking — Mondeling verslag. — *Spreker : de heer Erdman*, blz. 7406.

Artikelsgewijze bespreking, blz. 7406.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN:

Bladzijde 7407.

HULDE TER NAGEDACHTENIS AAN DE HEER CALIFICE, MINISTER VAN STAAT:

Sprekers : de voorzitter, de heer Viseur, minister van Financiën, blz. 7408.

WETSONTWERPEN EN VOORSTELLEN (Stemmingen):

Wetsontwerp betreffende de verzoeken tot uitlegging van de wetten door het Hof van Cassatie in het kader van een verzoek tot prejudiciele advies, blz. 7409.

Wetsvoorstel tot invoering van de strafrechtelijke verantwoordelijkheid van rechtspersonen, blz. 7410.

Stemverklaringen: *Sprekers : de heren Desmedt, Loones, Boutmans, Coveliers*, blz. 7410.

Projet de loi portant assentiment à l'Accord de partenariat économique, de coordination politique et de coopération entre la Communauté européenne et ses États membres, d'une part, et les États-Unis mexicains, d'autre part, l'Annexe et l'Acte final, faits à Bruxelles le 8 décembre 1997, p. 7411.

Explication de vote: *Orateur: M. Boutmans*, p. 7411.

Projet de loi portant assentiment à l'Accord entre l'Union économique belgo-luxembourgeoise et le Gouvernement de la République de l'Inde concernant l'encouragement et la protection des investissements, signé à New Delhi le 31 octobre 1997, p. 7411.

Projet de loi portant assentiment à l'Accord entre l'Union économique belgo-luxembourgeoise, d'une part, et le Gouvernement de la République du Kazakhstan, d'autre part, concernant l'encouragement et la protection réciproques des investissements, signé à Almaty le 16 avril 1998, p. 7411.

Projet de loi portant assentiment à l'Accord entre l'Union économique belgo-luxembourgeoise et le Gouvernement de Hong Kong concernant l'encouragement et la protection des investissements, signé à Bruxelles le 7 octobre 1996, p. 7411.

Explication de vote: *Orateur: M. Mahoux*, p. 7411.

Projet de loi portant assentiment à la Convention entre les États membres des Communautés européennes relative à l'application du principe «ne bis in idem», faite à Bruxelles le 25 mai 1987, p. 7412.

Projet de loi portant assentiment au Traité d'interdiction complète des essais nucléaires, les Annexes 1 et 2, et le Protocole, faits à New York le 24 septembre 1996, p. 7412.

Projet de loi portant assentiment à l'accord intergouvernemental sur une interprétation commune des protocoles régissant l'association monétaire entre la Belgique et le Luxembourg à partir du passage à la troisième phase de l'Union économique et monétaire, et au Protocole d'exécution y annexé, faits à Bruxelles le 23 novembre 1998, p. 7412.

Projet de loi portant assentiment au Protocole portant modification de la loi uniforme Benelux en matière de dessins ou modèles, fait à Bruxelles le 7 août 1996, p. 7412.

Projet de loi portant assentiment à la Convention portant révision de la Convention portant création d'un Institut universitaire européen, et l'Acte final, faits à Florence le 18 juin 1992 et le 17 septembre 1992, p. 7412.

Projet de loi portant assentiment au Protocole portant modification de la loi uniforme Benelux sur les marques, fait à Bruxelles le 7 août 1996, p. 7412.

Proposition de résolution relative aux suites données au rapport de la commission d'enquête parlementaire concernant les événements du Rwanda, p. 7413.

Explications de vote: *Orateurs: MM. Devolder, Hostekint, Mahoux, Mme Dua, MM. Ceder, Destexhe, Loones, Mme Willame-Boonen*, p. 7413.

Projet de loi relative à l'organisation judiciaire en matière fiscale, p. 7414.

Proposition de loi modifiant la loi du 18 juillet 1991 organique du contrôle des services de police et de renseignements, p. 7415.

Wetsontwerp houdende instemming met de Overeenkomst inzake economisch partnerschap, politieke coördinatie en samenwerking tussen de Europese Gemeenschap en haar lidstaten, enerzijds, en de Verenigde Mexicaanse Staten, anderzijds, de Bijlagen en de Slotakte, gedaan te Brussel op 8 december 1997, blz. 7411.

Stemverklaring: *Spreker: de heer Boutmans*, blz. 7411.

Wetsontwerp houdende instemming met de Overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de Regering van de Republiek India inzake de bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend te New Delhi op 31 oktober 1997, blz. 7411.

Wetsontwerp houdende instemming met de Overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie, enerzijds, en de Regering van de Republiek Kazachstan, anderzijds, inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend te Almaty op 16 april 1998, blz. 7411.

Wetsontwerp houdende instemming met de Overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de Regering van Hong Kong inzake de bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend te Brussel op 7 oktober 1996, blz. 7411.

Stemverklaring: *Spreker: de heer Mahoux*, blz. 7411.

Wetsontwerp houdende instemming met de Overeenkomst tussen de lidstaten van de Europese Gemeenschappen inzake de toepassing van het beginsel «ne bis in idem», gedaan te Brussel op 25 mei 1987, blz. 7412.

Wetsontwerp houdende instemming met het Verdrag inzake een alomvattend verbod op kernproeven, de Bijlagen 1 en 2, en het Protocol, gedaan te New York op 24 september 1996, blz. 7412.

Wetsontwerp houdende instemming met het intergouvernementeel akkoord over een gemeenschappelijke interpretatie van de protocollen met betrekking tot de monetaire associatie tussen België en Luxemburg vanaf de overgang naar de derde fase van de Economische en Monetaire Unie, en houdende instemming met het erbij gevoegde uitvoeringsprotocol opgemaakt te Brussel op 23 november 1998, blz. 7412.

Wetsontwerp houdende instemming met het Protocol houdende wijziging van de Eenvormige Beneluxwet inzake tekeningen of modellen, gedaan te Brussel op 7 augustus 1996, blz. 7412.

Wetsontwerp houdende instemming met de Overeenkomst tot herziening van de Overeenkomst houdende oprichting van een Europees Universitair Instituut, en met de Slotakte, gedaan te Florence op 18 juni 1992 en 17 september 1992, blz. 7412.

Wetsontwerp houdende instemming met het Protocol houdende wijziging van de Eenvormige Beneluxwet op de merken, gedaan te Brussel op 7 augustus 1996, blz. 7412.

Voorstel van resolutie betreffende de gevolgen gegeven aan het verslag van de parlementaire commissie van onderzoek betreffende de gebeurtenissen in Rwanda, blz. 7413.

Stemverklaringen: *Sprekers: de heren Devolder, Hostekint, Mahoux, mevrouw Dua, de heren Ceder, Destexhe, Loones, mevrouw Willame-Boonen*, blz. 7413.

Wetsontwerp betreffende de rechterlijke inrichting in fiscale zaken, blz. 7414.

Wetsvoorstel houdende wijziging van de wet van 18 juli 1991 tot regeling van het toezicht op politie- en inlichtingendiensten, blz. 7415.

SÉANCE DU MATIN — OCHTENDVERGADERING

PRÉSIDENCE DE M. MAHOUX, PREMIER VICE-PRÉSIDENT
VOORZITTERSCHAP VAN **DE HEER MAHOUX**, EERSTE ONDERVOORZITTER

Le procès-verbal de la dernière séance est déposé sur le bureau.
De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.

La séance est ouverte à 10 h 10.
De vergadering wordt geopend om 10.10 uur.

EXCUSÉS — VERONTSCHULDIGD

Mme Jeanmoye, MM. Urbain, pour d'autres devoirs; Bock, Hatry et Santkin, pour raisons personnelles, demandent d'excuser leur absence à la réunion de ce jour.

Afwezig met bericht van verhinderung: mevrouw Jeanmoye, de heren Urbain, wegens andere plichten; Bock, Hatry, Santkin, om persoonlijke redenen.

— Pris pour information.

Voor kennisgeving aangenomen.

PROJET DE LOI PORTANT ASSENTIMENT À L'ACCORD DE PARTENARIAT ÉCONOMIQUE, DE COORDINATION POLITIQUE ET DE COOPÉRATION ENTRE LA COMMUNAUTÉ EUROPÉENNE ET SES ÉTATS MEMBRES, D'UNE PART, ET LES ÉTATS-UNIS MEXICAINS, D'AUTRE PART, L'ANNEXE ET L'ACTE FINAL, FAITS À BRUXELLES LE 8 DÉCEMBRE 1997

Discussion générale

Discussion des articles

WETSONTWERP HOUDENDE INSTEMMING MET DE OVEREENKOMST INZAKE ECONOMISCH PARTNERSCHAP, POLITIEKE COÖRDINATIE EN SAMENWERKING TUSSEN DE EUROPESE GEMEENSCHAP EN HAAR LIDSTATEN, ENERZIJDS, EN DE VERENIGDE MEXICAANSE STATEN, ANDERZIJDS, DE BIJLAGE EN DE SLOTAKTE, GEDAAN TE BRUSSEL OP 8 DECEMBER 1997

Algemene bespreking

Artikelsgewijze bespreking

M. le président. — Nous abordons l'examen du projet de loi.
We vatten de bespreking aan van het wetsontwerp.

Conformément à notre Règlement, le texte adopté par la commission servira de base à notre discussion. (*Voir document n° I-1227/3 de la commission des Affaires étrangères du Sénat. Session 1998/1999.*)

Volgens het Reglement geldt de door de commissie aangenomen tekst als basis voor de besprekking. (*Zie gedrukt stuk nr. I-1227/3 van de commissie voor de Buitenlandse Aangelegenheden van de Senaat. Zitting 1998/1999.*)

La discussion générale est ouverte.

De algemene besprekking is geopend.

M. Mahoux, rapporteur, se réfère à son rapport.

Personne ne demandant la parole, la discussion générale est close et nous passons à l'examen des articles.

Daar niemand het woord vraagt, is de algemene besprekking gesloten en vatten we de artikelsgewijze besprekking aan.

L'article premier est ainsi libellé:

Article premier. La présente loi règle une matière visée à l'article 77 de la Constitution.

Artikel 1. Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 77 van de Grondwet.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 2. L'Accord de partenariat économique, de coordination politique et de coopération entre la Communauté européenne et ses États membres, d'une part, et les États-Unis mexicains, d'autre part, l'Annexe et l'Acte final, faits à Bruxelles le 8 décembre 1997, sortiront leur plein et entier effet.

Art. 2. De Overeenkomst inzake economisch partnerschap, politieke coördinatie en samenwerking tussen de Europese Gemeenschap en haar lidstaten, enerzijds, en de Verenigde Mexicaanse Staten, anderzijds, de Bijlage en de Slotakte, gedaan te Brussel op 8 december 1997, zullen volkomen gevuld hebben.

— Adopté.

Aangenomen.

M. le président. — Il sera procédé ultérieurement au vote sur l'ensemble du projet de loi.

We stemmen later over het geheel van het wetsontwerp.

PROJET DE LOI PORTANT ASSENTIMENT À LA CONVENTION ENTRE LES ÉTATS MEMBRES DES COMMUNAUTÉS EUROPÉENNES RELATIVE À L'APPLICATION DU PRINCIPE «NE BIS IN IDEM», FAITE À BRUXELLES LE 25 MAI 1987

Discussion générale

Discussion des articles

WETSONTWERP HOUDENDE INSTEMMING MET DE OVEREENKOMST TUSSEN DE LIDSTATEN VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN INZAKE DE TOEPASSING VAN HET BEGINSEL «NE BIS IN IDEM», GEDAAN TE BRUSSEL OP 25 MEI 1987

Algemene besprekking

Artikelsgewijze besprekking

M. le président. — Nous abordons l'examen du projet de loi.

We vatten de besprekking aan van het wetsontwerp.

Conformément à notre Règlement, le texte adopté par la commission servira de base à notre discussion. (*Voir document n° 1-1228/3 de la commission des Affaires étrangères du Sénat. Session 1998/1999.*)

Volgens het Reglement geldt de door de commissie aangenoemte tekst als basis voor de besprekking. (*Zie gedrukt stuk nr. 1-1228/3 van de commissie voor de Buitenlandse Aangelegenheden van de Senaat. Zitting 1998/1999.*)

La discussion générale est ouverte.

De algemene besprekking is geopend.

M. Mahoux, rapporteur, se réfère à son rapport.

Personne ne demandant la parole, la discussion générale est close et nous passons à l'examen des articles.

Daar niemand het woord vraagt, is de algemene besprekking gesloten en vatten we de artikelsgewijze besprekking aan.

L'article premier est ainsi libellé:

Article premier. La présente loi règle une matière visée à l'article 77 de la Constitution.

Artikel 1. Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 77 van de Grondwet.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 2. La Convention entre les États membres des Communautés européennes relative à l'application du principe «ne bis in idem», faite à Bruxelles le 25 mai 1987, sortira son plein et entier effet.

Art. 2. De Overeenkomst tussen de lidstaten van de Europese Gemeenschappen inzake de toepassing van het beginsel «ne bis in idem», gedaan te Brussel op 25 mei 1987, zal volkomen gevuld hebben.

— Adopté.

Aangenomen.

M. le président. — Il sera procédé ultérieurement au vote sur l'ensemble du projet de loi.

We stemmen later over het geheel van het wetsontwerp.

PROJET DE LOI PORTANT ASSENTIMENT AU TRAITÉ D'INTERDICTION COMPLÈTE DES ESSAIS NUCLÉAIRES, LES ANNEXES 1 ET 2, ET LE PROTOCOLE, FAITS À NEW YORK LE 24 SEPTEMBRE 1996

Discussion générale

Discussion des articles

WETSONTWERP HOUDENDE INSTEMMING MET HET VERDRAG INZAKE EEN ALOMVATTEND VERBOD OP KERNPROEVEN, DE BIJLAGEN 1 EN 2, EN HET PROTOCOL, GEDAAN TE NEW YORK OP 24 SEPTEMBER 1996

Algemene besprekking

Artikelsgewijze besprekking

M. le président. — Nous abordons l'examen du projet de loi.

We vatten de besprekking aan van het wetsontwerp.

Conformément à notre Règlement, le texte adopté par la commission servira de base à notre discussion. (*Voir document n° 1-1239/3 de la commission des Affaires étrangères du Sénat. Session 1998/1999.*)

Volgens het Reglement geldt de door de commissie aangenoemte tekst als basis voor de besprekking. (*Zie gedrukt stuk nr. 1-1239/3 van de commissie voor de Buitenlandse Aangelegenheden van de Senaat. Zitting 1998/1999.*)

La discussion générale est ouverte.

De algemene besprekking is geopend.

Mme Lizin, rapporteuse, se réfère à son rapport.

Personne ne demandant la parole, la discussion générale est close et nous passons à l'examen des articles.

Daar niemand het woord vraagt, is de algemene besprekking gesloten en vatten we de artikelsgewijze besprekking aan.

L'article premier est ainsi libellé:

Article premier. La présente loi règle une matière visée à l'article 77 de la Constitution.

Artikel 1. Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 77 van de Grondwet.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 2. Le Traité d'interdiction complète des essais nucléaires, les Annexes 1 et 2, et le Protocole, faits à New York le 24 septembre 1996, sortiront leur plein et entier effet.

Art. 2. Het Verdrag inzake een alomvattend verbod op kernproeven, de Bijlagen 1 en 2, en het Protocol, gedaan te New York op 24 september 1996, zullen volkomen gevuld hebben.

— Adopté.

Aangenomen.

M. le président. — Il sera procédé ultérieurement au vote sur l'ensemble du projet de loi.

We stemmen later over het geheel van het wetsontwerp.

PROJET DE LOI PORTANT ASSENTIMENT À L'ACCORD ENTRE L'UNION ÉCONOMIQUE BELGO-LUXEMBOURGEOISE ET LE GOUVERNEMENT DE LA RÉPUBLIQUE DE L'INDE CONCERNANT L'ENCOURAGEMENT ET LA PROTECTION DES INVESTISSEMENTS, SIGNÉ À NEW DELHI LE 31 OCTOBRE 1997

Discussion générale

Discussion des articles

WETSONTWERP HOUDENDE INSTEMMING MET DE OVEREENKOMST TUSSEN DE BELGISCH-LUXEMBURGSE ECONOMISCHE UNIE EN DE REGERING VAN DE REPUBLIEK INDIA INZAKE DE BEVORDERING EN BESCHERMING VAN INVESTERINGEN, ONDERTEKEND TE NEW DELHI OP 31 OKTOBER 1997

Algemene besprekking

Artikelsgewijze besprekking

M. le président. — Nous abordons l'examen du projet de loi.

We vatten de besprekking aan van het wetsontwerp.

Conformément à notre Règlement, le texte adopté par la commission servira de base à notre discussion. (*Voir document n° 1-1256/3 de la commission des Affaires étrangères du Sénat. Session 1998/1999.*)

Volgens het Reglement geldt de door de commissie aangenomen tekst als basis voor de besprekking. (*Zie gedrukt stuk nr. 1-1256/3 van de commissie voor de Buitenlandse Aangelegenheden van de Senaat. Zitting 1998/1999.*)

La discussion générale est ouverte.

De algemene besprekking is geopend.

M. Mahoux, rapporteur, se réfère à son rapport.

Personne ne demandant la parole, la discussion générale est close et nous passons à l'examen des articles.

Daar niemand het woord vraagt, is de algemene besprekking gesloten en vatten we de artikelsgewijze besprekking aan.

L'article premier est ainsi libellé:

Article premier. La présente loi règle une matière visée à l'article 77 de la Constitution.

Artikel 1. Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 77 van de Grondwet.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 2. L'Accord entre l'Union économique belgo-luxembourgeoise et le Gouvernement de la République de l'Inde concernant l'encouragement et la protection des investissements, signé à New Delhi le 31 octobre 1997, sortira son plein et entier effet.

Art. 2. De Overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de Regering van de Republiek India inzake de bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend te New Delhi op 31 oktober 1997, zal volkomen gevolg hebben.

— Adopté.

Aangenomen.

M. le président. — Il sera procédé ultérieurement au vote sur l'ensemble du projet de loi.

We stemmen later over het geheel van het wetsontwerp.

PROJET DE LOI PORTANT ASSENTIMENT À L'ACCORD ENTRE L'UNION ÉCONOMIQUE BELGO-LUXEMBOURGEOISE, D'UNE PART, ET LE GOUVERNEMENT DE LA RÉPUBLIQUE DU KAZAKHSTAN, D'AUTRE PART, CONCERNANT L'ENCOURAGEMENT ET LA PROTECTION RÉCIPROQUES DES INVESTISSEMENTS, SIGNÉ À ALMATY LE 16 AVRIL 1998

Discussion générale

Discussion des articles

Ann. parl. Sénat de Belgique - Session ordinaire 1998-1999
Parlem. Hand. Belgische Senaat - Gewone zitting 1998-1999

WETSONTWERP HOUDENDE INSTEMMING MET DE OVEREENKOMST TUSSEN DE BELGISCH-LUXEMBURGSE ECONOMISCHE UNIE, ENERZIJD, EN DE REGERING VAN DE REPUBLIEK KAZACHSTAN, ANDERZIJD, INZAKE DE WEDERZIJDSE BEVORDERING EN BESCHERMING VAN INVESTERINGEN, ONDERTEKEND TE ALMATY OP 16 APRIL 1998

Algemene besprekking

Artikelsgewijze besprekking

M. le président. — Nous abordons l'examen du projet de loi.

We vatten de besprekking aan van het wetsontwerp.

Conformément à notre Règlement, le texte adopté par la commission servira de base à notre discussion. (*Voir document n° 1-1257/3 de la commission des Affaires étrangères du Sénat. Session 1998/1999.*)

Volgens het Reglement geldt de door de commissie aangenomen tekst als basis voor de besprekking. (*Zie gedrukt stuk nr. 1-1257/3 van de commissie voor de Buitenlandse Aangelegenheden van de Senaat. Zitting 1998/1999.*)

La discussion générale est ouverte.

De algemene besprekking is geopend.

Mme Lizin, rapporteuse, se réfère à son rapport.

Personne ne demandant la parole, la discussion générale est close et nous passons à l'examen des articles.

Daar niemand het woord vraagt, is de algemene besprekking gesloten en vatten we de artikelsgewijze besprekking aan.

L'article premier est ainsi libellé:

Article premier. La présente loi règle une matière visée à l'article 77 de la Constitution.

Artikel 1. Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 77 van de Grondwet.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 2. L'Accord entre l'Union économique belgo-luxembourgeoise, d'une part, et le Gouvernement de la République du Kazakhstan, d'autre part, concernant l'encouragement et la protection réciproques des investissements, signé à Almaty le 16 avril 1998, sortira son plein et entier effet.

Art. 2. De Overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie, enerzijds, en de Regering van de Republiek Kazachstan, anderzijds, inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend te Almaty op 16 april 1998, zal volkomen gevolg hebben.

— Adopté.

Aangenomen.

M. le président. — Il sera procédé ultérieurement au vote sur l'ensemble du projet de loi.

We stemmen later over het geheel van het wetsontwerp.

WETSONTWERP HOUDENDE INSTEMMING MET DE OVEREENKOMST TUSSEN DE BELGISCH-LUXEMBURGSE ECONOMISCHE UNIE EN DE REGERING VAN HONG KONG INZAKE DE BEVORDERING EN BESCHERMING VAN INVESTERINGEN, ONDERTEKEND TE BRUSSEL OP 7 OKTOBER 1996

Algemene besprekking

Artikelsgewijze besprekking

PROJET DE LOI PORTANT ASSENTIMENT À L'ACCORD ENTRE L'UNION ÉCONOMIQUE BELGO-LUXEMBOURGEOISE ET LE GOUVERNEMENT DE HONG KONG CONCERNANT L'ENCOURAGEMENT ET LA PROTECTION DES INVESTISSEMENTS, SIGNÉ À BRUXELLES LE 7 OCTOBRE 1996

Discussion générale

Discussion des articles

De voorzitter. — We vatten de bespreking aan van het wetsontwerp.

Nous abordons l'examen du projet de loi.

Volgens het Reglement geldt de door de commissie aangenomen tekst als basis voor de bespreking. (*Zie gedrukt stuk nr. I-1258/3 van de commissie voor de Buitenlandse Aangelegenheden van de Senaat. Zitting 1998/1999.*)

Conformément à notre Règlement, le texte adopté par la commission servira de base à notre discussion. (*Voir document n° I-1258/3 de la commission des Affaires étrangères du Sénat. Session 1998/1999.*)

De algemene bespreking is geopend.

La discussion générale est ouverte.

De heer Bourgeois, rapporteur, verwijst naar het verslag.

Daar niemand het woord vraagt, is de algemene bespreking gesloten en vatten we de artikelsgewijze bespreking aan.

Personne ne demandant la parole, la discussion générale est close et nous passons à l'examen des articles.

L'article premier est ainsi libellé:

Article premier. La présente loi règle une matière visée à l'article 77 de la Constitution.

Artikel 1. Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 77 van de Grondwet.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 2. L'Accord entre l'Union économique belgo-luxembourgeoise et le gouvernement de Hong Kong concernant l'encouragement et la protection des investissements, signé à Bruxelles le 7 octobre 1996, sortira son plein et entier effet.

Art. 2. De Overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de regering van Hongkong inzake de bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend te Brussel op 7 oktober 1996, zal volkomen gevolg hebben.

— Adopté.

Aangenomen.

De voorzitter. — We stemmen later over het geheel van het wetsontwerp.

Il sera procédé ultérieurement au vote sur l'ensemble du projet de loi.

PROJET DE LOI PORTANT ASSENTIMENT À L'ACCORD INTERGOUVERNEMENTAL SUR UNE INTERPRÉTATION COMMUNE DES PROTOCOLES RÉGISSANT L'ASSOCIATION MONÉTAIRE ENTRE LA BELGIQUE ET LE LUXEMBOURG À PARTIR DU PASSAGE À LA TROISIÈME PHASE DE L'UNION ÉCONOMIQUE ET MONÉTAIRE, ET AU PROTOCOLE D'EXÉCUTION Y ANNEXÉ, FAITS À BRUXELLES LE 23 NOVEMBRE 1998

Discussion générale

Discussion des articles

WETSONTWERP HOUDENDE INSTEMMING MET HET INTERGOUVERNEMENTEEL AKKOORD OVER EEN GEMEENSCHAPPELIKE INTERPRETATIE VAN DE PROTOCOLLEN MET BETrekking tot de monetaire associatie tusSEN BELGIË EN LUXEMBURG VANAF de overgang naar de derde fase van de economische en monetaire unie, en houdende instemming met het erbij gevoegde uitvoeringsprotocol opgemaakt te Brussel op 23 november 1998

Algemene bespreking

Artikelsgewijze bespreking

M. le président. — Nous abordons l'examen du projet de loi.

We vatten de bespreking aan van het wetsontwerp.

Conformément à notre Règlement, le texte adopté par la commission servira de base à notre discussion. (*Voir document n° I-1269/3 de la commission des Affaires étrangères du Sénat. Session 1998/1999.*)

Volgens het Reglement geldt de door de commissie aangenomen tekst als basis voor de bespreking. (*Zie gedrukt stuk nr. I-1269/3 van de commissie voor de Buitenlandse Aangelegenheden van de Senaat. Zitting 1998/1999.*)

La discussion générale est ouverte.

De algemene bespreking is geopend.

Mme Willame, rapporteuse, se réfère à son rapport.

Personne ne demandant la parole, la discussion générale est close et nous passons à l'examen des articles.

Daar niemand het woord vraagt, is de algemene bespreking gesloten en vatten we de artikelsgewijze bespreking aan.

L'article premier est ainsi libellé:

Article premier. La présente loi règle une matière visée à l'article 77 de la Constitution.

Artikel 1. Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 77 van de Grondwet.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 2. L'Accord intergouvernemental sur une interprétation commune des protocoles régissant l'association monétaire entre la Belgique et le Luxembourg à partir du passage à la troisième phase de l'union économique et monétaire, et au Protocole d'exécution y annexé, faits à Bruxelles, le 23 novembre 1998, sortiront leur plein et entier effet.

Art. 2. Het intergouvernementel akkoord over een gemeenschappelijke interpretatie van de protocollen met betrekking tot de monetaire associatie tusSEN BELGIË EN LUXEMBURG vanaf de overgang naar de derde fase van de Economische en Monetaire Unie en het erbij gevoegd uitvoeringsprotocol, opgemaakt te Brussel, op 23 november 1998, zullen volkomen gevolg hebben.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 3. La présente loi produit ses effets le 15 décembre 1998.

Art. 3. Deze wet treedt in werking met ingang van 15 december 1998.

— Adopté.

Aangenomen.

M. le président. — Il sera procédé ultérieurement au vote sur l'ensemble du projet de loi.

We stemmen later over het geheel van het wetsontwerp.

WETSONTWERP HOUDENDE INSTEMMING MET HET
PROTOCOL HOUDENDE WIJZIGING VAN DE EEN-
VORMIGE BENELUXWET INZAKE TEKENINGEN OF
MODELLEN, GEDAAN TE BRUSSEL OP 7 AUGUSTUS
1996

Algemene bespreking

Artikelsgewijze bespreking

PROJET DE LOI PORTANT ASSENTIMENT AU PROTO-
COLE PORTANT MODIFICATION DE LA LOI UNI-
FORME BENELUX EN MATIÈRE DE DESSINS OU
MODÈLES, FAITS À BRUXELLES LE 7 AOÛT 1996

Discussion générale

Discussion des articles

De voorzitter. — We vatten de bespreking aan van het wetsontwerp.

Nous abordons l'examen du projet de loi.

Volgens het Reglement geldt de door de commissie aangenomen tekst als basis voor de bespreking. (*Zie gedrukt stuk nr. I-1270/3 van de commissie voor de Buitenlandse Aangelegenheden van de Senaat. Zitting 1998/1999.*)

Conformément à notre Règlement, le texte adopté par la commission servira de base à notre discussion. (*Voir document nº I-1270/3 de la commission des Affaires étrangères du Sénat. Session 1998/1999.*)

De algemene bespreking is geopend.

La discussion générale est ouverte.

De heer Bourgeois, rapporteur, verwijst naar het verslag.

Daar niemand het woord vraagt, is de algemene bespreking gesloten en vatten we de artikelsgewijze bespreking aan.

Personne ne demandant la parole, la discussion générale est close et nous passons à l'examen des articles.

L'article premier est ainsi libellé:

Article premier. La présente loi règle une matière visée à l'article 77 de la Constitution.

Artikel 1. Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 77 van de Grondwet.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 2. Le Protocole portant modification de la loi uniforme Benelux en matière de dessins ou modèles, fait à Bruxelles le 7 août 1996, sortira son plein et entier effet.

Art. 2. Het Protocol houdende wijziging van de Eenvormige Beneluxwet inzake tekeningen of modellen, gedaan te Brussel op 7 augustus 1996, zal volkomen gevuld hebben.

— Adopté.

Aangenomen.

De voorzitter. — We stemmen later over het geheel van het wetsontwerp.

Il sera procédé ultérieurement au vote sur l'ensemble du projet de loi.

PROJET DE LOI PORTANT ASSENTIMENT À LA
CONVENTION PORTANT RÉVISION DE LA CONVENTION
PORTANT CRÉATION D'UN INSTITUT UNIVERSITAIRE
EUROPÉEN, ET L'ACTE FINAL, FAITS À FLORENCE
LE 18 JUIN 1992 ET LE 17 SEPTEMBRE 1992

Discussion générale

Discussion des articles

WETSONTWERP HOUDENDE INSTEMMING MET DE
OVEREENKOMST TOT HERZIENING VAN DE OVEREENKOMST
HOUDENDE oprichting van een Europees Universitair Instituut, en met de
Slotakte, gedaan te Florence op 18 juni 1992 en 17 september 1992

Algemene bespreking

Artikelsgewijze bespreking

M. le président. — Nous abordons l'examen du projet de loi.

We vatten de bespreking aan van het wetsontwerp.

Conformément à notre Règlement, le texte adopté par la commission servira de base à notre discussion. (*Voir document nº I-1271/3 de la commission des Affaires étrangères du Sénat. Session 1998/1999.*)

Volgens het Reglement geldt de door de commissie aangenomen tekst als basis voor de bespreking. (*Zie gedrukt stuk nr. I-1271/3 van de commissie voor de Buitenlandse Aangelegenheden van de Senaat. Zitting 1998/1999.*)

La discussion générale est ouverte.

De algemene bespreking is geopend.

M. Nothomb, rapporteur, se réfère à son rapport.

Personne ne demandant la parole, la discussion générale est close et nous passons à l'examen des articles.

Daar niemand het woord vraagt, is de algemene bespreking gesloten en vatten we de artikelsgewijze bespreking aan.

L'article premier est ainsi libellé:

Article premier. La présente loi règle une matière visée à l'article 77, alinéa 1er, 6°, de la Constitution.

Artikel 1. Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 77, eerste lid, 6°, van de Grondwet.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 2. La Convention portant révision de la Convention portant création d'un Institut universitaire européen, et l'Acte final, faits à Florence le 18 juin 1992 et le 17 septembre 1992, sortiront leur plein et entier effet.

Art. 2. De Overeenkomst tot herziening van de Overeenkomst houdende oprichting van een Europees Universitair Instituut, en de Slotakte, gedaan te Florence op 18 juni 1992 en 17 september 1992, zullen volkomen gevuld hebben.

— Adopté.

Aangenomen.

M. le président. — Il sera procédé ultérieurement au vote sur l'ensemble du projet de loi.

We stemmen later over het geheel van het wetsontwerp.

WETSONTWERP HOUDENDE INSTEMMING MET HET
PROTOCOL HOUDENDE WIJZIGING VAN DE EEN-
VORMIGE BENELUXWET OP DE MERKEN, GEDAAN
TE BRUSSEL OP 7 AUGUSTUS 1992

Algemene bespreking

Artikelsgewijze bespreking

PROJET DE LOI PORTANT ASSENTIMENT AU PROTOCOLE PORTANT MODIFICATION DE LA LOI UNIFORME BENELUX SUR LES MARQUES, FAIT À BRUXELLES LE 7 AOÛT 1996

Discussion générale

Discussion des articles

De voorzitter. — We vatten de besprekking aan van het wetsontwerp.

Nous abordons l'examen du projet de loi.

Volgens het Reglement geldt de door de commissie aangenomen tekst als basis voor de besprekking. (*Zie gedrukt stuk nr. 1-1272/3 van de commissie voor de Buitenlandse Aangelegenheden van de Senaat. Zitting 1998/1999.*)

Conformément à notre Règlement, le texte adopté par la commission servira de base à notre discussion. (*Voir document n° 1-1272/3 de la commission des Affaires étrangères du Sénat. Session 1998/1999.*)

De algemene besprekking is geopend.

La discussion générale est ouverte.

Mevrouw Sémer, rapporteur, verwijst naar het verslag.

Daar niemand het woord vraagt, is de algemene besprekking gesloten en vatten we de artikelsgewijze besprekking aan.

Personne ne demandant la parole, la discussion générale est close et nous passons à l'examen des articles.

L'article premier est ainsi libellé:

Article premier. La présente loi règle une matière visée à l'article 77 de la Constitution.

Artikel 1. Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 77 van de Grondwet.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 2. Le Protocole portant modification de la loi uniforme Benelux sur les marques, fait à Bruxelles le 7 août 1996, sortira son plein et entier effet.

Art. 2. Het Protocol houdende wijziging van de eenvormige Beneluxwet op de merken, gedaan te Brussel op 7 augustus 1996, zal volkomen gevolg hebben.

— Adopté.

Aangenomen.

De voorzitter. — We stemmen later over het geheel van het wetsontwerp.

Il sera procédé ultérieurement au vote sur l'ensemble du projet de loi.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE BETREFFENDE DE GEVOLGEN GEGEVEN AAN HET VERSLAG VAN DE PARLEMENTAIRE COMMISSIE VAN ONDERZOEK BETREFFENDE DE GEBEURTENISSEN IN RWANDA (VAN DE HEER MAHOUX EN MEVROUW LIZIN)

VOORSTEL VAN RESOLUTIE BETREFFENDE DE GEVOLGEN GEGEVEN AAN HET VERSLAG VAN DE PARLEMENTAIRE COMMISSIE VAN ONDERZOEK BETREFFENDE DE GEBEURTENISSEN IN RWANDA (VAN MEVROUW THIJS C.S.)

VOORSTEL VAN RESOLUTIE BETREFFENDE DE GEVOLGEN GEGEVEN AAN HET VERSLAG VAN DE PARLEMENTAIRE COMMISSIE VAN ONDERZOEK BETREFFENDE DE GEBEURTENISSEN IN RWANDA (VAN DE HEER VERHOFSTADT C.S.)

VOORSTEL VAN RESOLUTIE BETREFFENDE DE GEVOLGEN GEGEVEN AAN HET VERSLAG VAN DE PARLEMENTAIRE COMMISSIE VAN ONDERZOEK BETREFFENDE DE GEBEURTENISSEN IN RWANDA (VAN DE HEER CEDER)

Besprekking

PROPOSITION DE RÉSOLUTION RELATIVE AUX SUITES DONNÉES AU RAPPORT DE LA COMMISSION D'ENQUÊTE PARLEMENTAIRE CONCERNANT LES ÉVÉNEMENTS DU RWANDA (DE M. MAHOUX ET MME LIZIN)

PROPOSITION DE RÉSOLUTION RELATIVE AUX SUITES DONNÉES AU RAPPORT DE LA COMMISSION D'ENQUÊTE PARLEMENTAIRE CONCERNANT LES ÉVÉNEMENTS DU RWANDA (DE MME THIJS ET CONSORTS)

PROPOSITION DE RÉSOLUTION RELATIVE AUX SUITES DONNÉES AU RAPPORT DE LA COMMISSION D'ENQUÊTE PARLEMENTAIRE CONCERNANT LES ÉVÉNEMENTS DU RWANDA (DE M. VERHOFSTADT ET CONSORTS)

PROPOSITION DE RÉSOLUTION RELATIVE AUX SUITES DONNÉES AU RAPPORT DE LA COMMISSION D'ENQUÊTE PARLEMENTAIRE CONCERNANT LES ÉVÉNEMENTS DU RWANDA (DE M. CEDER)

Discussion

De voorzitter. — Ik stel de Senaat voor deze voorstellen van resolutie samen te bespreken.

Je propose au Sénat de joindre la discussion de ces propositions de résolution. (*Assentiment.*)

Volgens het Reglement geldt de door de commissie aangenomen tekst als basis voor de besprekking. (*Zie gedrukt stuk nr. 1-1219/4 van de commissie voor de Buitenlandse Aangelegenheden van de Senaat. Zitting 1998/1999.*)

Conformément à notre Règlement, le texte adopté par la commission servira de base à notre discussion. (*Voir document n° 1-1219/4 de la commission des Affaires étrangères du Sénat. Session 1998/1999.*)

De besprekking is geopend.

La discussion est ouverte.

Het woord is aan de rapporteur.

De heer Hostekint (SP), rapporteur. — Mijnheer de voorzitter, de kwestie Rwanda heeft de Senaat een hele tijd beziggehouden. De leden van de Rwanda-commissie hebben veel tijd en energie geïnvesteerd in de werkzaamheden van de onderzoekscommissie.

De werkzaamheden van de parlementaire onderzoekscommissie over de gebeurtenissen in Rwanda waren de aanleiding tot hervormingen van de wijze waarop vredesoperaties worden gevoerd. De maatregelen die na de tragische gebeurtenissen in Rwanda werden genomen, werden in een beleidsnota van de regering over de Belgische deelname aan vredesoperaties op 28 februari 1998 aan het Parlement meegedeeld. De regering heeft zich ertoe verbonden jaarlijks verslag uit te brengen over de maatregelen die werden genomen om de aanbevelingen uit te voeren.

In het kader van de in het verslag van de Rwanda-commissie vastgestelde disfuncties binnen de Krijgsmacht, vroeg de minister van Landsverdediging op 5 januari 1998 aan de chef van de generale staf hem, op grond van artikel 27 van het koninklijk besluit van 7 april 1959, een informatiecommissie voor te stellen.

Het eerste rapport van die informatiecommissie, onder voorzitterschap van luitenant-generaal Van Hecke, kwam op 22 april 1998 tot stand. De minister vroeg de informatiecommissie bijkomende inlichtingen te verstrekken over twee essentiële punten die volgens hem niet voldoende uitgediept waren, met name een

vertraging in de levering van zware munitie en de vragen in verband met het functioneren van de generale staf enerzijds, en de houding van majoor Maggen ten opzichte van generaal Dallaire, anderzijds. Het aanvullend verslag van deze informatiecommissie dateert van 18 juli 1998. Het bijkomend verslag over majoor Maggen is van 2 oktober 1998.

Intussen werden de beslissingen van de auditeur-generaal vanuit het militair hof meegedeeld aan de minister. De twee dossiers ten laste van majoor Maggen worden zonder gevolg geklasseerd. Het ene betreft de meeneed waaraan hij zich voor de parlementaire onderzoekscommissie schuldig zou hebben gemaakt en het andere betreft een door de families van de para's ingediende klacht. Wat betreft de kolonels Marchal en Dewez en de majoores Maggen, Choffray en Hock, beslist de minister de aanbevelingen van de informatiecommissie, op één punt na, te volgen. De minister beslist dan ook om, bij wijze van interne maatregel, kolonel Dewez en de majoores Choffray en Maggen hun commando-opdracht te ontnemen en geen tuchtmaatregel te nemen tegenover kolonel Marchal en majoor Hock.

De minister wijkt op één punt af van de informatiecommissie, meer bepaald aangaande het ontnemen van de onderwijsopdrachten van kolonel Dewez. Hij beslist ook om de officieren niet naar een onderzoeksraad te verwijzen. Op basis van het rapport-Van Hecke van de informatiecommissie van 22 april 1998 en de twee aanvullende verslagen van 18 juli 1998 en 20 oktober 1998, doet de minister van Landsverdediging op eigen initiatief op 29 oktober 1998 een mededeling aan de commissie voor de Buitenlandse Aangelegenheden. Dit gaf de commissie voldoende stof tot discussie om er vier vergaderingen aan te wijden.

Wat betreft de werking van de generale staf en het operatiecentrum, oordeelde de minister dat de informatiecommissie onvoldoende duidelijkheid had verschafft over een aantal disfuncties die in het Rwanda-rapport zijn vastgesteld. Hij belastte daarom de chef van de generale staf, vice-admiraal Herteleer, met een onderzoeksopdracht. Hij kreeg diens verslag op 1 december 1998. Op basis van de bevindingen van dit onderzoek heeft de minister beslist geen straffen uit te spreken tegen admiraal Verhulst en de kolonels Brion en Flaman.

Over het verslag-Herteleer had de commissie een gedachtewisseling met de stafchef zelf. Onmiddellijk daarop, op 7 januari 1999, werden twee voorstellen van resolutie ingediend betreffende de gevonden gegeven aan het verslag van de parlementaire onderzoekscommissie betreffende de gebeurtenissen in Rwanda in de hoop daarmee het debat te kunnen afronden. Het eerste was van mevrouw Thijs c.s., het tweede van de heer Mahoux en mevrouw Lizin. Op 12 januari 1999 dienden ook de heer Verhofstadt c.s. een voorstel van resolutie in en op 28 januari kwam er ook een van de heer Ceder. Op 3 maart jongstleden besprak de commissie voor de Buitenlandse Aangelegenheden deze vier voorstellen. Ze keurde uiteindelijk alleen het geamendeerde voorstel van resolutie van de heer Mahoux en mevrouw Lizin goed, met tien stemmen voor bij twee onthoudingen.

Na dit verslag van de commissiewerkzaamheden wil ik graag enkele beschouwingen naar voren brengen over de vier voorstellen van resolutie over de disfuncties en de fouten in het leger, die destijds door de Rwanda-commissie werden vastgesteld. Vandaag is het meer dan een jaar geleden dat de Rwanda-commissie haar werkzaamheden afrondde. Ik herinner mij nog zeer goed de dag dat haar rapport in deze plenaire vergadering werd besproken. Dat gebeurde op 17 december 1997. Ik moet vaststellen dat deze kwestie vandaag veel minder belangstelling geniet.

Bij de besprekking stelden al de leden van de commissie, die het woord namen, zich de vraag op welke manier de regering gevolg zou geven aan de conclusies en de aanbevelingen van de Rwanda-commissie. Terloops wijs ik erop dat het verslag van deze commissie destijds veel lof oogstte, zowel in eigen land als in het buitenland. Dat is geen compliment aan mezelf, maar in de eerste plaats aan alle leden van de commissie, aan de voorzitter en aan de rapporteurs.

Hoe kwam de regering tegemoet aan de aanbevelingen van het rapport en welk gevolg gaf zij aan de door de commissie vastgestelde fouten en disfuncties in het leger? Over deze twee vragen wil ik in dit kort betoog een kleine evaluatie maken.

Vorige week vatte de gemengde commissie van Kamer en Senaat de eindbesprekking aan van de beleidsnota inzake de Belgische deelname aan vredesoperaties, die de regering reeds begin 1998 bij het Parlement had ingediend. Hoewel de behandeling van deze nota in de commissie soms erg chaotisch verliep, geraakten alle fracties het erover eens dat de regering met de door haar genomen structurele maatregelen en de ingrijpende veranderingen in de manier waarop de vredesoperaties worden gevoerd, in belangrijke mate tegemoetkomt aan de aanbevelingen van de Rwanda-commissie. Bovendien is ook de door de Rwanda-commissie aanbevolen oprichting van een werkgroep Buitenlandse Vredesoperaties geconcretiseerd binnen de Senaat. Dit zijn een aantal positieve punten.

Vandaag bespreken we een aantal voorstellen van resolutie die verband houden met de door de regering gegeven gevolgen aan het verslag van de Rwanda-commissie. Het gaat hier om vastgestelde fouten en disfuncties binnen het leger tijdens de vredesoperatie Unamir in Rwanda in de periode van november 1993 tot april 1994, met andere woorden tot de dramatische gebeurtenissen van 7 april 1994, de dag waarop tien Belgische para's vermoord werden, jammer genoeg gevolgd door de dood van honderdduizenden Rwandese in de genocide.

Ik wil vooraf duidelijk stellen dat hier de balans minder positief is. Ik heb zonet, als rapporteur, de verschillende fases geschatst die de minister van Landsverdediging heeft gevolgd om, op basis van het onderzoek van de door hem ingestelde Informatiecommissie binnen de Krijgsmacht en van het bijkomend onderzoek uitgevoerd door stafchef Herteleer, tot de conclusie te komen dat de ten laste gelegde feiten onvoldoende bewezen zijn om tot een tuchtmaatregel te leiden tegenover de hogere officieren van de generale staf en van het operationeel centrum, die in het verslag bij naam zijn genoemd.

De bevindingen van het aanvullend verslag van stafchef Herteleer werden in de commissie in aanwezigheid van de minister en de stafchef grondig besproken, wat soms tot hoogoplopende discussies heeft geleid. De commissieleden hebben hun ongenoegen en hun ontgocheling uitgedrukt over de door de minister gevolgde conclusies van de legerleiding, die op alle cruciale punten in strijd zijn met de conclusies en de bevindingen die de Rwanda-commissie in haar eindverslag heeft opgenomen.

Ik zal niet herhalen wat de heer Verhofstadt hierover in de commissie heeft gezegd waar hij een grondige analyse van de gebeurtenissen en een grondige vergelijking tussen het Rwanda-rapport en de bevindingen van het rapport Herteleer naar voren heeft gebracht. Ik denk hier meer bepaald aan de problematiek omtrent de kantonnementen, de CRVT's, de laattijdige levering van de zware munitie en het verzamelen van inlichtingen. Wel wil ik hier nogmaals herhalen wat ik reeds meermalen heb gezegd in verband met de verantwoordelijkheden op militair vlak. Het was nooit mijn bedoeling, noch die van andere commissieleden, om militairen aan de schandpaal te binden, om hen te broodroven of om hen uit het leger weg te sturen. De onderzoekscommissie-Rwanda heeft echter onomstotelijk een aantal professionele fouten vastgesteld die voortvloeien uit nalatigheid, onzorgvuldigheid en zelfs onbekwaamheid.

De verantwoordelijkheid voor dit falen ligt onmiskenbaar bij degenen die in de periode 1993-1994 op politiek en militair vlak de leiding hadden, namelijk de chef van de militaire staf en de minister van Landsverdediging. Deze laatste legde te weinig interesse voor de vredesoperatie Unamir aan de dag, terwijl de chef van de generale staf en de officieren van het operationeel centrum in Evere nalieten de nodige maatregelen te treffen. Ze gingen zelfs niet in op de dringende verzoeken van de officieren die in Rwanda verbleven.

De militairen op het terrein moesten in moeilijke omstandigheden werken en werden door het operationeel centrum in Evere en de chef van de generale staf aan hun lot overgelaten. Eerder heb ik deze militairen «kleine garnalen» genoemd. Dit is niet helemaal juist want onder hen bevinden zich ook hoge militairen zoals een kolonel en een majoor. Juist zij worden getroffen door een administratieve maatregel die bijzonder zware gevolgen heeft voor hun verdere carrière. De minister heeft met andere woorden de conclusies van de Rwanda-commissie gewoon naast zich gelegd en hij heeft de chef van de generale staf de opdracht

gegeven om een onderzoek in te stellen naar mogelijke fouten van zijn voorganger, generaal Charlier, en de verantwoordelijken van het operationeel centrum. Als dit geen voorbeeld is van corporatisme, dan weet ik het niet meer.

Bij een dergelijke manier van handelen hoeft het geen verwondering te wekken dat de krant *De Morgen* het in haar hoofdartikel van 9 december 1998 had over de ontmanteling van de onderzoekscommissie-Rwanda en van de Dutroux-commissie, alsook over de nutteloosheid van het Parlement. De veelzeggende titel was: «Breek de tent af.» Bovendien werd de eindverantwoordelijke op militair vlak, generaal Charlier, bij zijn pensionering in september 1994 beloond met een hoge burgerlijke post bij de NAVO, waardoor hij zijn riant pensioen kan cumuleren met een rijkelijke wedde. Hierover heb ik zowel de minister van Landsverdediging als zijn collega van Pensioenen vragen gesteld.

Tenslotte wijs ik op de tegenstrijdigheden tussen het rapport-Herteleer en de verklaringen die de vice-admiraal in de commissie heeft afgelegd.

In het rapport staat dat er geen fouten werden gemaakt tijdens de Rwanda-operatie terwijl de vice-admiraal, in antwoord op vragen van commissieleden, heeft toegegeven dat de leden van de generale staf wel fouten hebben gemaakt. Hij heeft zelfs vele vragen bij het beleid van zijn voorganger, generaal Charlier.

Ik ben ervan overtuigd dat er fouten zijn gemaakt. Als er geen statutaire of disciplinaire maatregelen kunnen worden genomen, kan de minister nog steeds administratieve maatregelen nemen ten aanzien van de leden van de generale staf, zoals hij overigens heeft gedaan ten aanzien van de lagere officieren Dewez, Maggen en Choffray.

Hij heeft zijn verantwoordelijkheid ontlopen wat betreft de leden van de generale staf en de leden van het operationeel centrum. Een onderzoeksraad heeft niet, zoals de minister heeft voorspeld, automatisch geleid tot het afzetten van hoge militairen. Hij heeft dit argument gebruikt om geen straffen te moeten opleggen. Hij had even goed administratieve maatregelen kunnen nemen, maar dat heeft hij niet gedaan.

Niet alleen ik, maar ook de pers en andere commissieleden, hebben het besluit getrokken dat de minister zijn verantwoordelijkheid heeft ontlopen. Hij is met handen en voeten gebonden aan de militairen en kan niet autonoom maatregelen nemen. In het begin van zijn ambtstermijn had ik vertrouwen in minister Poncelet. Ik had verwacht dat hij zou bewijzen dat de politiek de baas is. De minister, als emanatie van de verkozenen in het Parlement, moet de lakens uitdelen. Militaire zaken blijven natuurlijk de verantwoordelijkheid van militairen.

De SP-fractie zal het voorstel van resolutie van de heer Mahoux en mevrouw Lizin, geadviseerd door mevrouw Willame, goedkeuren. Het vraagt de minister om bij het nemen van maatregelen rekening te houden met alle verslagen, met het rapport-Herteleer, met het verslag van de Rwanda-commissie en met de mondelinge verklaringen die in de commissie zijn afgelegd door de stafchef.

We steunen ook het amendement van mevrouw Willame, waarin wordt gevraagd de tuchtprecedure te hervormen, zodat die objectiever kan verlopen.

We dringen er in elk geval op aan dat de minister straffen oplegt aan de hogere militairen. Het rapport van de Rwanda-commissie bevat voldoende elementen om hiertoe over te gaan. Ik herhaal dat de hogere militairen niet hoeven te worden ontslagen, maar het zou niet meer dan rechtvaardig zijn hen op dezelfde manier te behandelen als de lagere militairen. De chef van de generale staf en de leden van het operationeel centrum dragen immers de grootste verantwoordelijkheid voor wat zich in Rwanda tussen november 1993 en april 1994 heeft afgespeeld.

M. le président. — La parole est à Mme Willame.

Mme Willame-Boonen (PSC). — Monsieur le président, une nouvelle proposition de résolution relative aux suites données au rapport de la commission d'enquête parlementaire concernant les événements du Rwanda a été élaborée sur la base de la résolution Mahoux-Lizin et de la résolution Thijs et consorts — que j'ai personnellement signée — lors de la commission des Affaires

étrangères du Sénat du 10 mars 1999. Cette proposition de résolution a été approuvée à une large majorité des membres présents, soit dix voix pour et deux abstentions. L'objectif de cette résolution était de permettre à chacun d'y trouver ses préoccupations en ce qui concerne les mesures qui devront être prises à la suite des travaux de la commission d'enquête, lesquels ont recueilli bon nombre d'éloges, ainsi que l'a rappelé M. Hostekint.

Je n'ai pas l'intention de poser, comme certains dans cet hémicycle, à «l'ancien combattant» de la commission Rwanda. J'y ai certes consacré un an de ma vie parlementaire, mais j'estime que cela en valait vraiment la peine.

Je voudrais rappeler que si nous n'avions pas eu la commission Rwanda, avec ses conclusions et ses recommandations, la France n'aurait peut-être pas mis sur pied une commission d'enquête sur les événements du Rwanda. Peut-être n'y aurait-il pas eu de déclaration du président des États-Unis, Bill Clinton, sur les erreurs commises par les États-Unis à propos du génocide. Enfin, peut-être l'ONU n'aurait-elle pas fait état d'erreurs à propos du génocide. Les résultats qui ont été engrangés sur le plan international me paraissent assez appréciables.

J'en viens à l'objet même de la résolution en matière de sanctions à l'encontre des officiers supérieurs. M. Hostekint a reproché au ministre de la Défense «son immobilisme». À cet égard, je signale que le Conseil d'État vient de donner tort au ministre par rapport aux sanctions qu'il avait prises à l'encontre d'officiers qui, de l'avis unanime de la commission, étaient les plus manifestement concernés, pour utiliser une formule modérée, «par des fautes professionnelles», et je reprends ici les termes employés par M. Hostekint. Si parmi les trois officiers qui ont fait l'objet de sanctions, il en était bien un qui, selon nous, semblait avoir un certain nombre de responsabilités importantes dans la mort des dix paras, c'était bien le major Maggen, monsieur Hostekint. Nous venons d'apprendre que le Conseil d'État risquait de casser incessamment les sanctions prises par le ministre à l'encontre du major Maggen. L'auditeur du Conseil d'État se fonde principalement sur le fait que «la décision est insuffisamment motivée en droit.»

Cette situation démontre que, comme n'ont cessé de le dire le ministre et le major Herteleer, le ministre dispose d'un nombre extrêmement limité de possibilités de sanctions, les faits ayant eu lieu voici bientôt cinq ans. Des sanctions auraient pu être prises dans l'année suivant les faits, c'est-à-dire d'avril 1994 à avril 1995, comme l'a longuement précisé le ministre en commission. S'il est vrai que l'état-major n'a peut-être pas été suffisamment performant à l'époque, et j'utilise ici un euphémisme, il semble impossible de déterminer des fautes individuelles et dès lors, d'assortir celles-ci de sanctions précises. En effet, même les sanctions qui, à notre estime, devaient, sans l'ombre d'un doute, être prises à l'encontre d'officiers subalternes, semblent être cassées par des arrêts du Conseil d'État.

En ce qui concerne la présente résolution, il nous semblait important, et tel était le sens de mon amendement, de nous pencher sur les réformes à envisager sur le plan de la procédure statutaire. En effet, monsieur Hostekint, les commissions d'enquête ne doivent-elles pas également se préoccuper de l'avenir?

Les dispositions relatives à la réforme de la procédure statutaire devront permettre au ministre de la Défense nationale d'élargir son champ d'action sur le plan des fautes qui ne justifient pas une démission d'office. Elles devraient également permettre de mettre sur pied des structures disciplinaires qui ne seraient pas perçues comme «corporatistes» par les civils.

Il importe aussi d'insister sur une harmonisation des procédures des conseils d'enquête pour assurer une plus grande unité dans les décisions prises au sein de ces organismes. L'instauration d'une inspection générale indépendante des services du ministère de la Défense nationale constituera un instrument important pour permettre à l'armée de continuer à évoluer vers une plus grande efficacité.

Le 10 mars 1999, les membres de la commission des Affaires étrangères semblent avoir compris tous ces éléments. Ils ont émis le vote dont je viens de faire état. Je crois que les choses sont claires à présent.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Hostekint.

De heer Hostekint (SP), rapporteur. — Mijnheer de voorzitter, ik zou even willen reageren op de uitspraak van mevrouw Willame met betrekking tot het beroep dat de betrokken officieren bij de Raad van State tegen de tuchtmaatregelen hebben ingesteld.

Ik ben het volkomen eens met mevrouw Willame dat de tuchtprocedure moet worden hervormd; dat wordt ook gestipuleerd in het amendement dat ze heeft ingediend. Maar wanneer de betrokken officieren door de Raad van State in het gelijk worden gesteld, moet daaruit dan het besluit worden getrokken dat de spons moet worden geveegd over alles wat in het verslag van de Rwanda-commissie wordt aangeklaagd, omdat de minister toch niet bij machte is tuchtmaatregelen te nemen ?

Persoonlijk heb ik nooit gepleit voor afzetting of rangverlaging van de betrokken militairen. Ik heb er wel steeds op aangedrongen dat de verantwoordelijken die in de fout zijn gegaan, worden gestraft. Degenen die verantwoordelijkheid hebben gedragen, worden met naam genoemd in het verslag van de Rwanda-commissie; het gaat niet alleen om militairen, het gaat ook om politici. Het gaat niet alleen om Belgische militairen, maar ook om UNO-verantwoordelijken; het gaat niet alleen om Belgische politici, maar ook om politici van internationale instellingen.

Wat mij betreft, mogen die straffen symbolisch zijn, maar ik vind het uitgangspunt van de redenering van mevrouw Willame verkeerd. Het is niet omdat de militairen tegen wie tuchtmaatregelen werden genomen, mogelijkwijze gelijk kunnen halen voor de Raad van State, dat voortaan van tuchtmaatregelen tegen militairen dient te worden afgezien. Elke ambtenaar tegen wie de bevoegde minister of zijn overste een tuchtmaatregel neemt, heeft het recht om in beroep te gaan bij de Raad van State, maar dat mag toch geen argument zijn in een pleidooi over de zinloosheid van tuchtmaatregelen. Dat argument wordt ook ingeroepen in dossiers met betrekking tot fouten bij de politie en bij de rijkswacht.

Met het voorstel tot hervorming van de tuchtprocedure blijf ik het niettemin eens.

M. le président. — La parole est à Mme Lizin.

Mme Lizin (PS). — Monsieur le président, avant le cinquième anniversaire du début du génocide, c'est certainement la dernière fois aujourd'hui que notre assemblée a l'occasion de parler des événements du Rwanda. À mes yeux, il importe de souligner une fois encore, comme l'a dit Mme Willame, le travail approfondi et de qualité qui a été réalisé par le Sénat. Pour la première fois, il a abordé le fonctionnement pratique de l'armée — instance encore mal connue — lorsqu'elle est en mission à l'étranger, particulièrement en Afrique.

Le volet que nous examinons aujourd'hui est important car il représente l'aboutissement, notamment disciplinaire, d'un certain nombre d'analyses qui ont été posées par la commission d'enquête sur ces événements tragiques. Sanctions limitées à un certain nombre de personnes, sanctions incontestables, fondées, telles étaient nos conclusions. Comme ce fut le cas à la gendarmerie dans les suites de la commission d'enquête de la Chambre sur l'affaire Dutroux, le rapport soumis au Conseil d'État montre que les procédures disciplinaires gérées uniquement au sein d'une hiérarchie — et qui semblent avoir pour conséquence de la couvrir — sont aujourd'hui contestables et contestées. Si le Conseil d'État persiste dans son intention, il rendra à nouveau plus contestable un système purement interne de discipline.

L'amendement adopté par notre commission visant à accorder une marge d'appréciation plus importante au ministre, me semble justifié. Comme pour le ministre de l'Intérieur, cette évolution est devenue évidente dans les matières disciplinaires. On le constate pour la discipline au sein des corps de police, le balancier peut parfois aller trop loin. Cependant, lorsque le scandale devient trop grand et que l'impossibilité de sanctions est évidente, on a tendance à modifier le système dans l'urgence. Il vaudrait mieux que cette réforme intervienne à temps pour éviter de devoir la faire dans des circonstances plus difficiles.

Le volet de la résolution relatif à l'analyse du chef de l'état major, M. Herteleer, à l'égard de son prédécesseur a été formulé d'une façon plus neutre. Il est vrai que notre commission avait été très impressionnée par cette analyse. À certains moments, il faut permettre aux responsables de dire clairement qu'ils souhaitent modifier certaines pratiques. La transparence à l'armée, ce n'est pas pour demain, mais nous devons essayer d'améliorer le système de fonctionnement. La gestion des renseignements est utile; cet aspect est formulé de manière moins rigide tout en rencontrant malgré tout le souhait formulé par M. Mahoux lors du dépôt de la résolution.

L'urgence d'une inspection propre externe me semble également évidente. Le texte que nous formulons préconise une inspection indépendante ayant à sa tête un officier général et un fonctionnaire général civil. Cette réforme est similaire à celle que nous réalisons pour les services qui dépendent du ministère de l'Intérieur.

Il ne s'agit que d'une résolution du Sénat mais j'espère que le ministre y sera attentif. Cette orientation fera partie des réalisations concrètes de la commission d'enquête. Après les difficultés qui ont marqué l'élaboration de ce texte, notre groupe exprime sa satisfaction quant à ces conclusions.

Le volet belge de l'enquête sur les événements du Rwanda n'est pas le seul important. Dans deux semaines aura lieu la cinquième célébration. Évidemment, on est loin de la volonté de mémoire de la communauté juive face au génocide qui a été perpétré contre elle, mais on perçoit que les Rwandais sont décidés à poursuivre cet effort. Le travail de notre commission d'enquête n'était qu'un tout premier pas. La France a elle aussi, par la suite, mené une enquête, hélas incomplète, peu transparente et insatisfaisante. Quant aux Américains, ils ont affiché clairement leur volonté de continuer.

On apprendra sûrement encore beaucoup de choses sur le génocide au Rwanda, mais le Sénat belge pourra toujours être fier d'être la première instance à avoir entamé un travail en profondeur. Il est important de le redire car la force parlementaire, bien que parfois très critiquée à l'extérieur, est bien réelle. Lorsqu'elle est bien utilisée — ce qui est le cas pour cette commission — elle est source de progrès. Elle peut favoriser le respect des droits de l'homme et améliorer le comportement des armées à l'égard des populations africaines, problème qui reste dramatique en cette fin de siècle.

Notre commission y aura contribué modestement. Cette résolution est la continuation du travail exceptionnel qu'elle a accompli. (Applaudissements.)

M. le président. — Plus personne ne demandant la parole dans la discussion, je la déclare close.

Daar niemand meer het woord vraagt is de besprekking gesloten.

La proposition de résolution est ainsi libellée :

« Le Sénat,

Considérant que la commission des Affaires étrangères du Sénat a entendu le ministre de la Défense nationale sur les mesures individuelles qu'il avait décidé de prendre à la suite du rapport de la commission d'enquête parlementaire concernant les événements du Rwanda;

Considérant que la commission a pris connaissance à cette occasion du rapport du chef d'état-major général, le vice-amiral Herteleer, réalisé à la demande du ministre et concernant les mêmes événements et leur gestion par l'état-major et le centre opérationnel;

Considérant que la commission a constaté des différences entre ce rapport et le rapport de la commission d'enquête;

Considérant que la commission estime que le fonctionnement de l'état-major général mis en place à l'époque de la Minuar était susceptible d'amélioration;

Demande dès lors au ministre de la Défense nationale de tenir compte, dans les mesures à prendre, de l'ensemble des rapports et des explications orales du chef d'état-major;

Souhaite vivement la poursuite du débat par le Parlement sur les réformes contenues dans la note de politique générale du gouvernement sur la participation aux opérations de maintien de la paix du 28 janvier 1998.

Demande au ministre de la Défense nationale de réformer la procédure statutaire en vue:

1° de permettre au ministre d'engager la procédure pour ce qui est des faits justifiant des mesures statutaires moins graves que la démission d'office;

2° d'autoriser le ministre à faire présider, le cas échéant, les conseils d'enquête et les commissions d'information par un magistrat ou un ancien magistrat, afin de permettre une procédure plus équitable et d'éviter que les décisions de ces conseils puissent être qualifiées de corporatistes;

3° d'obliger le conseil d'enquête à motiver sa réponse à la première des trois questions qui lui sont soumises dans le cadre des procédures statutaires, à savoir: «les faits sont-ils établis?»;

4° de centraliser les conseils d'enquête à Bruxelles pour assurer une unité de jurisprudence.

Demande en outre de mettre rapidement en place une inspection générale des services du ministère de la Défense nationale, qui soit indépendante et qui ait à sa tête un officier général et un fonctionnaire général civil.»

«De Senaat,

Overwegende dat de commissie voor de Buitenlandse Aangelegenheden van de Senaat de minister van Landsverdediging gehoord heeft over de individuele maatregelen waartoe hij besloten heeft naar aanleiding van het verslag van de parlementaire commissie van onderzoek betreffende de gebeurtenissen in Rwanda;

Overwegende dat de commissie bij deze gelegenheid kennis heeft genomen van het verslag dat de chef van de generale staf, vice-admiraal Herteleer, op verzoek van de minister opgesteld heeft, en dat betrekking heeft op dezelfde gebeurtenissen en de bevelvoering in verband hiermee door de staf en het operationeel centrum;

Overwegende dat de commissie heeft vastgesteld dat er verschillen zijn tussen dit verslag en het verslag van de commissie van onderzoek;

Overwegende dat de commissie meent dat de werking van de generale staf ten tijde van Unamir voor verbetering vatbaar was;

Verzoekt de minister van Landsverdediging dan ook bij de maatregelen die hij zal nemen, rekening te houden met alle verslagen alsmede met de mondelinge verklaringen van de stafchef;

Wenst met aandrang dat het Parlement verder debatteert over de hervormingen die voorgesteld worden in de beleidsnota van de regering over de Belgische deelname aan vredesoperaties van 28 januari 1998.

Verzoekt de minister van Landsverdediging om de statutaire procedure te hervormen teneinde:

1° de minister in staat te stellen de procedure te starten voor feiten die statutaire maatregelen vergen die minder ver gaan dan het definitief ontslag;

2° de minister de mogelijkheid te geven om, indien dit nodig blijkt, de onderzoeksraden en de informatiecommissies te laten voorzitten door een magistraat of een oud-magistraat om zo een eerlijker procedure mogelijk te maken en te voorkomen dat de beslissingen genomen door deze raden als corporatistisch kunnen worden bestempeld;

3° de onderzoeksraad te verplichten zijn antwoord te motiveren op de eerste van de drie vragen die hem voorgelegd worden in het kader van de statutaire procedures, te weten: «zijn de feiten bewezen?»;

4° de onderzoeksraden in Brussel te centraliseren om eenheid in de rechtspraak te verzekeren;

Vraagt daarenboven om snel een onafhankelijke algemene inspectie van de diensten van Landsverdediging te creëren met aan het hoofd ervan een opper-officier en een burgerlijk ambtenaar-generaal.»

Il sera procédé ultérieurement au vote sur l'ensemble de la proposition de résolution.

De stemming over het geheel van het voorstel van resolutie heeft later plaats.

WETSONTWERP BETREFFENDE DE RECHTERLIJKE INRICHTING IN FISCALE ZAKEN

Algemene besprekking

Artikelsgewijze besprekking

PROJET DE LOI RELATIVE À L'ORGANISATION JUDICIAIRE EN MATIÈRE FISCALE

Discussion générale

Discussion des articles

De voorzitter. — We vatten de besprekking aan van het wetsontwerp.

Nous abordons l'examen du projet de loi.

Volgens het Reglement geldt de door de commissie aangenoemte tekst als basis voor de besprekking. (Zie gedrukt stuk nr. I-967/18 van de commissie voor de Financiën en de Economische Aangelegenheden van de Senaat. Zitting 1998/1999.)

Conformément à notre Règlement, le texte adopté par la commission servira de base à notre discussion. (Voir document n° I-967/18 de la commission des Finances et des Affaires économiques du Sénat. Session 1998/1999.)

De algemene besprekking is geopend.

La discussion générale est ouverte.

De heren Coene en Santkin, rapporteurs, verwijzen naar het verslag.

Daar niemand het woord vraagt, is de algemene besprekking gesloten en vatten we de artikelsgewijze besprekking aan.

Personne ne demandant la parole, la discussion générale est close et nous passons à l'examen des articles.

L'article premier est ainsi libellé:

Chapitre premier. — Disposition générale

Article premier. La présente loi règle une matière visée à l'article 77 de la Constitution.

Hoofdstuk I. — Algemene bepaling

Artikel 1. Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 77 van de Grondwet.

— Adopté.

Aangenomen.

Chapitre II. — Modifications du Code judiciaire

Art. 2. § 1er. À l'article 42, 1°, du Code judiciaire, les mots «au cabinet du ministre compétent pour en connaître» sont remplacés par les mots «au cabinet du ministre compétent pour en connaître ou au bureau du fonctionnaire désigné par celui-ci».

§ 2. L'article 705, premier alinéa, du même Code, est complété par les mots «ou au bureau du fonctionnaire désigné par celui-ci».

Hoofdstuk II. — Wijzigingen van het Gerechtelijk Wetboek

Art. 2. § 1. In artikel 42, 1°, van het Gerechtelijk Wetboek worden de woorden «op het kabinet van de minister die bevoegd is om er kennis van te nemen» vervangen door de woorden «op

het kabinet van de minister die bevoegd is om er kennis van te nemen of op het kantoor van de door hem aangewezen ambtenaar».

§ 2. Artikel 705, eerste lid, van hetzelfde Wetboek wordt aangevuld met de woorden «of aan het kantoor van de door hem aangewezen ambtenaar».

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 3. À l'article 191 du même Code, il est inséré un § 2bis, rédigé comme suit :

«§ 2bis. En cas de publication d'une vacance auprès d'un tribunal de première instance, le ministre de la Justice peut indiquer que le siège vacant est attribué à un candidat qui justifie d'une connaissance spécialisée par ses titres ou son expérience. Ces titres et expérience sont examinés par la commission de nomination et de désignation visée à l'article 259bis-8.»

Art. 3. In artikel 191 van hetzelfde Wetboek wordt een paragraaf 2bis ingevoegd, luidend als volgt :

«§ 2bis. Bij de bekendmaking van een vacature in de rechtbank van eerste aanleg kan de minister van Justitie bepalen dat het vacante ambt bij voorrang zal worden toegewezen aan een kandidaat die titels of verdiensten voorlegt waaruit een gespecialiseerde kennis blijkt. Deze titels en verdiensten worden onderzocht door de benoemings- en aanwijzingscommissie bedoeld in artikel 259bis-8.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 4. L'article 569, alinéa 1er, du même Code, est complété par le 32e suivant :

«32e des contestations relatives à l'application d'une loi d'impôt.»

Art. 4. Artikel 569, eerste lid, van hetzelfde Wetboek wordt aangevuld met een 32e, luidend als volgt :

«32e van geschillen betreffende de toepassing van een belastingwet.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 5. À l'article 603, du même Code, les 1° et 3°, ce dernier point ayant été inséré par la loi du 23 décembre 1986 et remplacé par la loi du 24 décembre 1996, sont abrogés.

Art. 5. Artikel 603, 1° en 3°, van hetzelfde Wetboek, het 3° ingevoegd bij de wet van 23 december 1986 en vervangen bij de wet van 24 december 1996, worden opgeheven.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 6. L'article 617 du même Code, modifié par la loi du 29 novembre 1979 et par la loi du 11 juillet 1994, est complété par l'alinéa suivant :

«Les jugements rendus par le tribunal de première instance dans des contestations relatives à l'application d'une loi d'impôt sont toujours susceptibles d'appel.»

Art. 6. Artikel 617 van hetzelfde Wetboek gewijzigd bij de wet van 29 november 1979 en bij de wet van 11 juli 1994, wordt aangevuld met het volgende lid :

«De door de rechtbank van eerste aanleg uitgesproken vonnissen over geschillen met betrekking tot de toepassing van een belastingwet, zijn steeds vatbaar voor hoger beroep.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 7. L'article 632 du même Code est remplacé par la disposition suivante :

«Art. 632. Toute contestation relative à l'application d'une loi d'impôt est de la compétence du juge qui siège au siège de la Cour d'appel dans le ressort duquel est situé le bureau où la perception a été ou doit être faite ou, si la contestation n'a aucun lien avec la perception d'un impôt, dans le ressort duquel est établi le service d'imposition qui a pris la disposition contestée. Toutefois, lorsque la procédure est en langue allemande, le tribunal de première instance d'Eupen est seul compétent.

Le Roi peut désigner, dans le ressort de la cour d'appel, d'autres juges qui connaissent des contestations relatives à l'application d'une loi d'impôt. Il détermine le territoire sur lequel le juge exerce sa juridiction.»

Art. 7. Artikel 632 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling :

«Art. 632. Ieder geschil betreffende de toepassing van een belastingwet staat ter kennisneming van de rechter die zitting houdt ter zetel van het Hof van beroep in wiens rechtsgebied het kantoor gelegen is waar de belasting is of moet worden geïnd of, indien het geschil geen verband houdt met de inning van een belasting, in wiens gebied de belastingdienst is gevestigd die de bestreden beschikking heeft getroffen. Wanneer evenwel de procedure in het Duits wordt gevoerd, is alleen de rechtbank van eerste aanleg van Eupen bevoegd.

De Koning kan andere rechters in het rechtsgebied van het Hof van beroep aanwijzen, die kennis nemen van geschillen betreffende de toepassing van een belastingwet. Hij bepaalt het gebied waarbinnen de rechter territoriaal bevoegd is.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 8. À l'article 728 du même Code, un § 2bis, rédigé comme suit, est inséré entre les §§ 2 et 3 :

«§ 2bis. À la demande expresse du contribuable ou de son avocat, formée par voie de conclusions, le juge peut entendre en ses explications écrites ou verbales à l'audience l'expert comptable, le comptable professionnel ou le réviseur d'entreprise choisi par le contribuable. Le recours à l'expert comptable, au comptable professionnel ou au réviseur d'entreprise est soumis à l'appréciation du juge qui apprécie l'opportunité de procéder à semblable consultation qui ne peut porter que sur des éléments de fait ou sur des questions relatives à l'application du droit comptable.

L'expert comptable, le comptable professionnel ou le réviseur d'entreprise visé à l'alinéa précédent s'entend de la personne qui s'occupe habituellement de la comptabilité du contribuable, ou qui a contribué à l'élaboration de la déclaration fiscale litigieuse, ou qui est intervenue aux côtés du contribuable dans la procédure de réclamation administrative.»

Art. 8. In artikel 728 van hetzelfde Wetboek wordt tussen de paragrafen 2 en 3 een paragraaf 2bis ingevoegd, luidend als volgt :

«§ 2bis. Op uitdrukkelijk verzoek van de belastingplichtige of van zijn advocaat, ingediend bij conclusie, kan de rechter de door de belastingplichtige gekozen accountant, beroepsboekhouder of bedrijfsrevisor horen in zijn schriftelijke of mondelijke toelichting ter terechtzitting. Het oproepen van de accountant, beroepsboekhouder of bedrijfsrevisor staat ter beoordeling van de rechter, die onderzoekt of het opportuin is in deze zaak raad in te winnen over elementen die slechts betrekking kunnen hebben op feiten of op rechtsvragen in verband met de toepassing van het boekhoudrecht.

Onder de in het vorige lid bedoelde accountant, beroepsboekhouder of bedrijfsrevisor wordt verstaan de persoon die zich gewoonlijk bezighoudt met de boekhouding van de belasting-

plichtige of die heeft meegewerk aan het opstellen van de betwiste belastingaangifte of die de belastingplichtige heeft bijgestaan in de administratieve bezwaarprocedure.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 9. Au livre IV de la quatrième partie du même code est inséré un chapitre XXIV contenant les articles 1385*decies* et 1385*undecies*, et rédigé comme suit:

«Chapitre XXIV. — Des contestations concernant l'application d'une loi d'impôt

Art. 1385*decies*. Contre l'administration fiscale, et dans les contestations visées à l'article 569, alinéa 1er, 32e, la demande est introduite par requête contradictoire.

Le Titre *Vbis* du livre II de la quatrième partie est d'application, à l'exception des articles 1034*ter*, 3°, et 1034*quater*.

Une copie de la décision contestée doit être jointe à chaque exemplaire de la requête ou de la citation, à peine de nullité.

Lorsqu'un recours administratif préalable est organisé par ou en vertu de la loi et que l'autorité administrative n'a pas encore pris de décision, une copie du recours administratif et de l'accusé de réception de ce recours doivent, par dérogation à l'alinéa 3, être joints.

Art. 1385*undecies*. Contre l'administration fiscale, et dans les contestations visées à l'article 569, alinéa 1er, 32e, l'action n'est admise que si le demandeur a introduit préalablement le recours administratif organisé par ou en vertu de la loi.

L'action est introduite au plus tôt six mois après la date de réception du recours administratif au cas où ce recours n'a pas fait l'objet d'une décision et, à peine de déchéance, au plus tard dans un délai de trois mois à partir de la notification de la décision relative au recours administratif.

Le délai de six mois visé à l'alinéa 2 est prolongé de trois mois lorsque l'imposition contestée a été établie d'office par l'administration.»

Art. 9. In boek IV van het vierde deel van hetzelfde Wetboek wordt een hoofdstuk XXIV met de artikelen 1385*decies* en 1385*undecies* ingevoegd, luidend als volgt:

«Hoofdstuk XXIV. — Geschillen betreffende de toepassing van een belastingwet

Art. 1385*decies*. Tegen de belastingadministratie wordt de vordering inzake de geschillen bedoeld in artikel 569, eerste lid, 32^e, ingesteld bij verzoekschrift op tegenspraak.

Titel *Vbis* van boek II van het vierde deel, met uitzondering van artikel 1034*ter*, 3°, en artikel 1034*quater*, is van toepassing.

Op straffe van nietigheid wordt bij elk exemplaar van het verzoekschrift of van de dagvaarding een afschrift van de bestreden beslissing gevoegd.

Wanneer een voorafgaand administratief beroep wordt georganiseerd door of krachtens de wet en de administratieve overheid nog geen beslissing heeft genomen moet, in afwijking van het derde lid, een afschrift van het administratief beroep en van de ontvragstmelding van dit beroep worden bijgevoegd.

Art. 1385*undecies*. Tegen de belastingadministratie wordt de vordering inzake de geschillen bedoeld in artikel 569, eerste lid, 32^e, slechts toegelaten indien de eiser voorafgaandelijk het door of krachtens de wet georganiseerde administratief beroep heeft ingesteld.

De vordering wordt ingesteld ten vroegste zes maanden vanaf de datum van ontvangst van het administratief beroep zo over dit beroep geen uitspraak is gedaan en, op straffe van verval, uiterlijk binnen een termijn van drie maanden vanaf de kennisgeving van de beslissing met betrekking tot het administratief beroep.

De in het tweede lid bedoelde termijn van zes maanden wordt met drie maanden verlengd wanneer de betwiste aanslag van ambtswege door de administratie gevestigd is.»

— Adopté.

Aangenomen.

Chapitre III. — Modification apportée au Code d'instruction criminelle

Art. 10. L'article 29, alinéa 2, du Code d'instruction criminelle, inséré par la loi du 4 août 1986 et modifié par la loi du 28 décembre 1992, est remplacé par l'alinéa suivant:

«Toutefois, les fonctionnaires de l'Administration des Contributions directes, les fonctionnaires de l'Administration de la Taxe sur la valeur ajoutée, de l'enregistrement et des Domaines, les fonctionnaires de l'Administration de l'Inspection spéciale des impôts et les fonctionnaires de l'Administration de la Fiscalité des entreprises et des revenus, ne peuvent, sans autorisation du directeur régional dont ils dépendent, porter à la connaissance du procureur du Roi les faits pénalement punissables aux termes des lois fiscales et des arrêtés pris pour leur exécution.»

Hoofdstuk III. — Wijziging aangebracht aan het Wetboek van strafvordering

Art. 10. Artikel 29, tweede lid, van het Wetboek van strafvordering, ingevoegd bij de wet van 4 augustus 1986 en gewijzigd bij de wet van 28 december 1992, wordt vervangen door het volgende lid:

«De ambtenaren van de Administratie der Directe Belastingen, de ambtenaren van de Administratie van de Belasting over de Toegevoegde Waarde, Registratie en domeinen, de ambtenaren van de Bijzondere Belastinginspectie en de ambtenaren van de Administratie van de Ondernemings- en Inkomensfiscaliteit, kunnen echter de feiten die, naar luid van de belastingwetten en van de ter uitvoering ervan genomen besluiten, strafrechtelijk strafbaar zijn, niet zonder de machtiging van de gewestelijke directeur onder wie zij ressorteren, ter kennis brengen van de procureur des Konings.»

— Adopté.

Aangenomen.

Chapitre IV. — Disposition transitoire

Art. 11. Les procédures pendantes devant les cours, les tribunaux et les autres instances, y compris les voies de recours qui peuvent être introduites contre leurs décisions, seront poursuivies et clôturées conformément aux règles en vigueur avant le 1er mars 1999.

Par dérogation à l'article 1385*undecies* du Code judiciaire, inséré par l'article 9 de la présente loi, la possibilité d'introduire une action au plus tôt six mois ou neuf mois après la date de réception du recours administratif au cas où ce recours n'a pas fait l'objet d'une décision, n'est pas applicable lorsque ce recours porte sur une imposition afférente à l'exercice d'imposition 1998 ou à un exercice d'imposition antérieur, en ce qui concerne les impôts sur les revenus et les taxes assimilées aux impôts sur les revenus. La présente disposition n'est pas applicable aux réclamations qui sont toujours pendantes à l'administration et qui n'auront fait l'objet d'aucune décision au 31 mars 2001.

Lorsque le délai de recours visé à l'article 379 du Code des impôts sur les revenus 1992, tel qu'il existait avant d'être abrogé par l'article 34 de la loi du ... relative au contentieux en matière fiscale, n'est pas expiré à la date du 1er mars 1999, le recours visé à l'article 1385*decies* du Code judiciaire, inséré par l'article 8 de la présente loi, peut être introduit dans un délai de trois mois à partir de la notification de la décision relative au recours administratif.

Jusqu'à l'entrée en vigueur de l'ensemble des dispositions des articles 45 et 46 de la loi du 22 décembre 1998 modifiant certaines dispositions de la deuxième partie du Code judiciaire concernant le Conseil supérieur de la Justice, la nomination et la désignation de magistrats et instaurant un système d'évaluation pour les magistrats, les comités d'avis précédemment institués en vertu de l'article 259*ter* ancien du Code judiciaire rendent les avis prévus au § 2bis nouveau de l'article 191 du Code judiciaire sur les titres et l'expérience des candidats.

Hoofdstuk IV. — Overgangsbepaling

Art. 11. De gedingen die hangende zijn bij de hoven, de rechtbanken en andere instanties, met inbegrip van de rechtsmiddelen die tegen hun beslissingen kunnen worden aangewend, worden vervolgd en afgehandeld met toepassing van de vóór 1 maart 1999 geldende regels.

In afwijking van artikel 1385^{undecies} van het Gerechtelijk Wetboek, ingevoegd door artikel 9 van deze wet, is de mogelijkheid om ten vroegste zes maanden of negen maanden na de datum van ontvangst van het administratief beroep een vordering in te leiden zo over dat beroep geen uitspraak is gedaan, niet van toepassing wanneer dat beroep betrekking heeft op een aanslag betreffende het aanslagjaar 1998 of een vorig aanslagjaar, voor wat de inkomstenbelastingen en de met de inkomstenbelastingen gelijkgestelde belastingen betreft. Voor de bezwaarschriften die nog bij de administratie hangende zijn en waarover op 31 maart 2001 geen beslissing is genomen, vervalt deze bepaling.

Wanneer de in artikel 379 van het Wetboek van inkomstenbelastingen 1992 bedoelde beroepstermijn, zoals die bestond voor de afschaffing door artikel 34 van de wet van ... betreffende de beslechting van fiscale geschillen, niet verstrekken is op de datum van 1 maart 1999, kan het in artikel 1385^{decies} van het Gerechtelijk Wetboek, ingevoegd door artikel 9 van deze wet, bedoelde beroep worden ingeleid binnen een termijn van drie maanden vanaf de betekening van de beslissing met betrekking tot het administratief beroep.

Tot op het ogenblik van de inwerkingtreding van alle bepalingen van de artikelen 45 en 46 van de wet van 22 december 1998 tot wijziging van sommige bepalingen van deel II van het Gerechtelijk Wetboek met betrekking tot de Hoge Raad voor de Justitie, de benoeming en aanwijzing van magistraten en tot invoering van een evaluatiesysteem voor magistraten, worden de adviezen voor de titels en verdiensten, bedoeld in het nieuwe artikel 191, § 2bis, van het Gerechtelijk Wetboek, uitgebracht door de adviescomités die eerder zijn ingesteld krachtens het bestaande artikel 259ter van het Gerechtelijk Wetboek.

— Adopté.

Aangenomen.

De voorzitter. — We stemmen later over het geheel van het wetsontwerp.

Il sera procédé ultérieurement au vote sur l'ensemble du projet de loi.

WETSVOORSTEL HOUDENDE WIJZIGING VAN DE WET VAN 18 JULI 1991 TOT REGELING VAN HET TOEZICHT OP POLITIE- EN INLICHTINGENDIENSTEN (VAN MEVROUW MILQUET C.S.)

WETSVOORSTEL HOUDENDE WIJZIGING VAN DE WET VAN 18 JULI 1991 TOT REGELING VAN HET TOEZICHT OP POLITIE- EN INLICHTINGENDIENSTEN (VAN MEVROUW MILQUET)

Algemene besprekking

Artikelsgewijze besprekking

PROPOSITION DE LOI MODIFIANT LA LOI DU 18 JUILLET 1991 ORGANIQUE DU CONTRÔLE DES SERVICES DE POLICE ET DE RENSEIGNEMENTS (DE MME MILQUET ET CONSORTS)

PROPOSITION DE LOI MODIFIANT LA LOI DU 18 JUILLET 1991 ORGANIQUE DU CONTRÔLE DES SERVICES DE POLICE ET DE RENSEIGNEMENTS (DE MME MILQUET)

Discussion générale

Discussion des articles

De voorzitter. — Ik stel de Senaat voor deze wetsvoorstellingen samen te bespreken.

Je propose au Sénat de joindre la discussion de ces propositions de loi. (*Assentiment.*)

Volgens het Reglement geldt de door de commissie aangenomen tekst als basis voor de besprekking. (Zie gedrukt stuk nr. 1-1268/4 van de commissie voor de Binnenlandse en Administratieve Aangelegenheden van de Senaat. Zitting 1998/1999.)

Conformément à notre Règlement, le texte adopté par la commission servira de base à notre discussion. (Voir document n° 1-1268/4 de la commission de l'Intérieur et des Affaires administratives du Sénat. Session 1998/1999.)

De algemene besprekking is geopend.

La discussion générale est ouverte.

Het woord is aan de rapporteur.

Mevrouw Leduc (VLD), rapporteur. — Mijnheer de voorzitter, het wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 18 juli 1991 houdende de regeling van het toezicht op politie- en inlichtingendiensten van mevrouw Milquet, is een vervolg op een vorig initiatief.

Een lid heeft een overzicht gegeven van de genese en van de voornaamste doelstellingen van het voorstel. Het eerste voorstel, gedrukt stuk 1-390, was ingediend om de disfuncties te bestrijden die zich in de loop van de voorbije jaren zowel in het Vast Comité P als in het Vast Comité I hebben gemanifesteerd. Het werd voor advies voorgelegd aan de Raad van State en aan de begeleidingscommissies van Kamer en Senaat. Ingevolge de hervorming van de politiediensten, die voortaan gestructureerd zijn op twee niveaus, was een aanpassing van het oorspronkelijk voorstel nodig. Het tweede voorstel, gedrukt stuk 1-1268/1, houdt rekening met de adviezen van de Raad van State en van de begeleidingscommissies en met de nieuwe situatie die door de politiehervorming is ontstaan.

De voornaamste wijzigingen die worden voorgesteld, zijn de volgende: de taak van de griffiers van de beide comités wordt verduidelijkt; het gezag van de voorzitter wordt versterkt; het jaarverslag en het begrotingsontwerp moet voortaan jaarlijks in de begeleidingscommissies worden besproken; er wordt een regelmatig contact tussen de comités en de begeleidingscommissies ingebouwd; er komt een taakverdeling voor de opdrachten die uitgaan van de comités, enerzijds, en van de gerechtelijke overheden, anderzijds, omdat deze laatste een te groot aantal enquêtes aanvragen; er komt eveneens een taakverdeling in het Parlement, waardoor de Kamer van volksvertegenwoordigers zich meer specifiek zal bezighouden met de begeleiding van het Comité P en de Senaat met de begeleiding van het Comité I; tenslotte wordt het Comité I hervormd.

Deze laatste hervorming is de belangrijkste, aangezien het parallelisme tussen beide comités wordt opgeheven. Het Comité I bestaat voortaan uit drie leden, waarvan één permanente voorzitter en twee niet-permanente «assessoren». Wat de taakverdeling in het Parlement betreft, wordt de begeleiding van elk comité aan één bepaalde assemblée toegewezen. Dat betekent echter niet dat de beide begeleidingscommissies niet meer samen kunnen vergaderen.

Volgens het lid komt in de voorgestelde tekst een belangrijk aspect niet voldoende aan bod. Het moet zeker in het verslag worden verduidelijkt. Het gaat om de rol van externe controleur die het Comité P in het nieuwe politielandschap zal spelen. Door het wegvalLEN van de verschillende polities zal het moeilijk worden om een neutraal korps te vinden dat een gerechtelijk onderzoek kan uitvoeren naar de leden van een ander korps. Daarom zouden de gerechtelijke overheden ertoe verleid kunnen worden meer een beroep te doen op de enquêteinstantie van het Comité P, wat helemaal niet de bedoeling is. De ware rol van het Comité P is niet los te denken van het principe van de scheiding der machten. Het Comité P moet ten dienste staan van de wetgevende macht, als extern toezichtsorgaan, en de wetgevende macht helpen haar grondwettelijke taak van controle op de uitvoerende macht te vervullen. Controle op de concrete problemen in de werking van de politiediensten is dus geen zaak van het Comité P, maar wel van de interne inspectiediensten. Gelet op de scheiding der machten vervult het Comité P een extern en indirect toezicht waarbij het toezichtsorgaan niet rechtstreeks optreedt tegen politieambtenaren, politiediensten of de bevoegde overheid. Het externe toezicht van het Comité P moet leiden tot algemene beslui-

ten over de problemen die worden vastgesteld. Vanzelfsprekend vallen ook de inspectiediensten van de politie onder dit externe toezicht.

Deze uitgangspunten hebben implicaties voor de werking van de toezichtsorganen. De onderzoeken hebben betrekking op een bepaalde problematiek die verband houdt met de werking van de politie- of inlichtingendiensten. De dienst Enquêtes moet dan ook toegang hebben tot alle documenten en stukken, ook gerechteleijke, die nodig zijn voor de uitvoering van een onderzoek. Het algemeen toezicht op de manier waarop politiediensten disciplinaire dossiers en gerechteleijke dossiers tegen politieambtenaren behandelen, impliceert dat het Comité P van alle klachten op de hoogte moet worden gebracht. Dit betekent dat het niet alleen een kopie van de klacht ontvangt, maar ook op de hoogte wordt gebracht van het gevolg dat aan de klacht wordt gegeven en van alle onderzoeksdaaden en het resultaat ervan. Het verzamelen van deze informatie heeft niet tot doel de taak van de interne inspectie over te nemen maar wel om een marginale toetsing van de wijze waarop de klachten worden behandeld, mogelijk te maken en om over volledige en correcte cijfers en gegevens te beschikken die algemene conclusies mogelijk maken. Zonder deze informatie kan het Comité P niet borg staan voor de wetenschappelijke juistheid van zijn jaarverslag en evenmin het belang van bepaalde feiten afwegen tegenover het geheel van de klachten. Ik verwiss hier naar de problemen met het jaarverslag 1997.

De comités zijn geen klachtenbureaus waar individuele burgers terecht kunnen met hun klacht tegen een bepaalde politie- of inlichtingendienst. De comités kunnen de dienst Enquêtes eventueel met een onderzoek belasten, als de geëigende instanties, namelijk parket en interne inspectie, geen gevolg geven aan een blijkbaar ernstige klacht of wanneer de klacht een mogelijk ruimere disfunctie laat vermoeden. Algemeen is het duidelijk dat het onderzoek tussen intern en extern toezicht behouden moet blijven en dat het Comité P niet in de plaats mag komen van de interne inspectie. Het Comité P mag zich dan ook niet bezig houden met de klachten, tenzij het gaat om een marginale toetsing van de wijze waarop de klachten worden behandeld of wanneer blijkt dat de interne inspectie aan een klacht geen passend gevolg geeft. Niet de klacht zelf, maar de wijze waarop ze wordt behandeld moet worden onderzocht.

Het Comité I wordt geleid door een voorzitter die wordt bijgestaan door twee niet-voltijdse leden. Er is dus een asymmetrie tussen beide comités, maar het toezicht van het Comité I is beperkt tot hoogstens 1 000 mensen, terwijl het Comité P controle uitvoert op 37 000 politieambtenaren.

Er werden verschillende amendementen ingediend; enkele werden aangenomen, omdat het om een verduidelijking, een technische verbetering of een noodzakelijke aanvulling ging.

Artikel 13bis (nieuw) werd uitvoerig behandeld. Het werd als amendement ingediend door de heer Boutmans en strekt ertoe de gerechteleijke overheden te verplichten over iedere strafrechtelijke of tuchtrechtelijke procedure ten laste van een politieambtenaar een informatief verslag te geven aan de voorzitter van het Comité P. Dit amendement werd aangenomen. Het wetsvoorstel in zijn geheel werd aangenomen met 8 stemmen bij 2 onthoudingen.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Caluwé.

De heer Caluwé (CVP). — Mijnheer de voorzitter, vandaag bespreken we de lang gevraagde wijziging van de wet van 18 juli 1991 over de regeling van het toezicht op de politie- en inlichtingendiensten.

Ingevolge de besluiten van de zogenoemde eerste Bendecommissie bleek dat een extern controleorgaan voor alle ambtenaren met politiebevoegdheid absoluut noodzakelijk was. In uitvoering van het Pinksterplan van 5 juni 1990 is een dergelijke externe controle uitgewerkt in de wet van 8 juli 1991. De Comités P en I, twee onafhankelijke controleorganen verbonden met en benoemd door het Parlement, werden opgericht. Ze hadden als taak «de waarborging van de bescherming van de rechten die de Grondwet en de wet aan de personen verlenen» en «de zorg voor de coördinatie en de doelmatigheid van de politie- en inlichtingendiensten».

Na een paar jaar werken bleek de wet, ondanks alle goede bedoelingen, niet te beantwoorden aan de verwachtingen. Er waren structurele problemen. De gerechteleijke overheden maakten bijvoorbeeld ruimschoots gebruik van de diensten van het Comité P, waardoor het ander werk van het comité in het gedrang kwam. Daarnaast waren er een aantal persoonlijke problemen; de leden konden immers niet goed met elkaar samenwerken.

De begeleidingscommissies van Kamer en Senaat hebben de toestand grondig onderzocht en ook aanbevelingen geformuleerd, onder andere een herziening van de wet van 18 juli 1991. Omwille van de politiehervorming is met de wetswijziging gewacht tot de wettelijk basis was gelegd voor de herstructurering van de politiediensten.

Het huidige voorstel bevat verschillende belangrijke verbeteringen ten opzichte van de bestaande toestand.

Zo krijgt de voorzitter meer bevoegdheid om het interne functioneren van de comités op een afdoende wijze te organiseren. Voor het inhoudelijke werk blijft de collegialiteit tussen de leden van de comités bestaan, maar wat de organisatie van het werk betreft, kan de voorzitter zijn functie volwaardig uitoefenen.

Indien de comités of de leden die er deel van uitmaken toch niet naar behoren functioneren, kan het Parlement ingrijpen. Het kan het intern reglement wijzigen en eventueel een lid uit het comité verwijderen.

Er wordt ook vastgelegd in welke mate leden van de dienst enquêtes door de gerechteleijke overheden kunnen worden ingeschakeld. Dit wordt erg ruim opgevat, maar toch begrensd. Er wordt gegarandeerd dat er voldoende manschappen overblijven om de andere opdrachten uit te voeren, namelijk het inhoudelijk ondersteunen en begeleiden van het Parlement in zijn controleopdrachten op de politiediensten en op de uitvoerende macht inzake de organisatie van het politiewerk.

Het belang van deze wetswijzigingen en het belang van de Comités P en I zelf en van de diensten die daaronder ressorteren, voor de politiehervorming, kan niet voldoende worden onderstreept. Aan de ene kant krijgt het Parlement een zeer belangrijke taak van controle over de nieuwe geïntegreerde politiedienst. Het moet erop toezien dat deze politiedienst het door de wetgever uitgetekende kader respecteert. Om deze taak goed te kunnen vervullen, moet het Parlement beschikken over een goed uitgebouwde dienst. Het Comité P moet dat worden. Aan de andere kant moet deze wetswijziging het strafrechtelijke probleem oplossen dat met de geïntegreerde politie zou kunnen ontstaan. Voor een gerechteleijk onderzoek bij de rijkswacht kon een magistraat tot nu toe de gerechteleijke politie inschakelen en omgekeerd. Voor een probleem bij de gerechteleijke politie kon men de rijkswacht vragen een onderzoek te verrichten. Met de geïntegreerde politie is dat niet meer mogelijk. Daarom is het goed dat er daarbuiten nog een politiedienst, het Comité P, bestaat, die door magistraten kan worden ingeschakeld voor eventuele gerechteleijke onderzoeken binnen de geïntegreerde politie.

De CVP-fractie acht het zeer belangrijk dat deze wetswijziging snel wordt gerealiseerd en dat het Comité P en de diensten die daarbij zijn ondergebracht op een goede manier functioneren vanaf de eerste dag dat de geïntegreerde politie in werking treedt. We zullen dit voorstel dan ook met volle overtuiging ondersteunen.

M. le président. — La parole est à Mme Cornet d'Elzius.

Mme Cornet d'Elzius (PRL-FDF). — Monsieur le président, notre État de droit suppose un fonctionnement démocratique des différents corps de l'État. Les services de police ainsi que les services de renseignements représentent une importante garantie pour la sécurité de notre pays et surtout de nos concitoyens. Mais comme dans tout État démocratique, un contrôle réel des services de police et de renseignements s'impose dans la mesure où ces services sont toujours par essence ambivalents, à la fois nécessaires pour assurer une protection de la société et du citoyen et dangereux si les missions ne sont pas exécutées dans les conditions et les formes légales et déontologiques requises.

Le risque potentiel auquel toute démocratie s'expose réside dans le fait que les forces de l'ordre imposent leur point de vue et leur pouvoir à la société. C'est pourquoi, un contrôle réel de ces services est essentiel pour que l'État de droit soit garanti.

Dès 1991, le législateur a compris l'impérieuse nécessité de doter l'État d'une possibilité de contrôle externe de ces services de police et de renseignements. Le législateur a donc créé deux organes de contrôle attachés au Parlement que l'on appelle communément «Comité P» et «Comité R».

Mais, rapidement, le Parlement s'est rendu compte que ces comités ne fonctionnaient pas avec l'efficacité escomptée. De nombreux dysfonctionnements apparus dans la gestion des organes de contrôle externe des services de police et de renseignements en paralyisaient souvent le travail et surtout la qualité de celui-ci.

Une réforme s'imposait !

Le Sénat avait, dès 1996, émis une douzaine de recommandations en vue d'améliorer la qualité du service rendu par ces organes de contrôle externe et de mieux préciser leurs missions principales.

La récente réforme des services de police insistait également sur la nécessité de se doter de mécanismes efficaces de contrôle interne et externe.

La proposition de loi qui nous est soumise aujourd'hui constitue, pour le groupe PRL-FDF une réforme fondamentale sur plusieurs points.

Le rôle des comités a été précisé. La commission de suivi avait souligné que les comités ne devaient pas «assurer la coordination et l'efficacité des services» mais qu'il s'agissait plutôt pour les comités de «contrôler cette coordination ou de formuler des propositions afin de l'améliorer».

Le texte proposé est plus précis sur ce point, principalement en ce qui concerne le Comité P, le contrôle du Comité P n'est pas d'agir directement à l'égard de certains fonctionnaires de police, de certains services ou de certaines autorités compétentes. Son rôle est essentiellement celui d'audit général du fonctionnement des services de police et d'information du Parlement.

C'est en effet à la future «inspection générale de la police intégrée à deux niveaux» que doit revenir le rôle d'examiner le fonctionnement des services de police et plus particulièrement de veiller au respect des ordres, instructions et directives donnés par les chefs de corps et par les autorités administratives et judiciaires compétentes.

Pour conclure sur ce point, le groupe PRL-FDF se réjouit que les relations entre le Comité P et l'inspection générale aient été précisées: le Comité P pourra enquêter sur les activités et les méthodes de l'Inspection générale et celle-ci devra adresser d'office au Comité P copie des plaintes et dénonciations reçues et l'informer des contrôles effectués.

Les critères de sélection des membres effectifs de ces comités sont améliorés. En effet, les membres effectifs de ces comités devront désormais faire état d'une expérience certaine des matières juridiques et criminologiques ou des techniques de gestion. De plus, le président de chaque organe de contrôle externe devra être magistrat, ce qui permettra certainement d'assurer une meilleure qualité des travaux entrepris.

L'existence des commissions de suivi parlementaires est enfin consacrée dans la loi et les deux assemblées fédérales voient leur tâches respectives précisées. Contrairement à la situation actuelle, chaque assemblée se voit attribuer le suivi d'un comité déterminé: une commission de la Chambre pour le suivi du Comité P et une commission du Sénat pour le suivi du Comité R. Mais cela ne les empêchera pas d'encore siéger parfois ensemble pour notamment examiner les rapports annuels, les projets de budgets des deux comités et pour superviser leur fonctionnement.

Le parallélisme qui existait entre le Comité P et le Comité R est d'autant plus altéré que le Comité R ne comptera désormais plus que trois membres effectifs dont le seul président sera permanent, ce qui, reconnaissions-le, est plus cohérent compte tenu de la très grande différence de charge de travail qui pèse sur ces deux comités.

Pour conclure, je voudrais toutefois souligner que les dispositions concernant le service d'enquêtes P ne nous satisfont pas totalement.

Premièrement, l'absence de dispositions claires relatives aux critères de sélection des membres de ce service d'enquêtes nous semble être très dommageable. En effet, cette réforme aurait pu être l'occasion de préciser ces choix qui sont très importants pour le sérieux et la qualité des enquêtes souvent très pointues et délicates qui sont menées.

Deuxièmement, la rédaction de l'article 16 de la proposition laisse supposer que le service d'enquêtes P se trouve sous la mainmise des parquets. Or, il ne faut pas oublier que le service d'enquêtes P est en premier lieu au service des missions que lui confie le Comité P. Le groupe PRL-FDF forme le vœu que cette mauvaise formulation ne conduira pas à de nouveaux excès de la part des parquets et que le Comité P disposera d'un service d'enquêtes performant et disponible.

Comme je viens de l'exposer de manière assez brève, le groupe PRL-FDF est assez satisfait de cette proposition de loi. C'est pourquoi, en souhaitant vivement que cette modification de la loi organique de 1991 permette à la Belgique d'être dotée d'un contrôle externe des services de police et de renseignements plus efficace et plus performant, le groupe PRL-FDF approuvera cette proposition.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Coveliers.

De heer Coveliers (VLD). — Mijnheer de voorzitter, de tekst waarover we vandaag stemmen en waar wel wat haast bij is om er een wet van te maken, is een van de resultaten van een parlementaire onderzoekscommissie waarover soms wel eens laadtunkend wordt gesproken. Hij vloeit namelijk voort uit het rapport van wat men later de eerste Bendecommissie is gaan noemen. De voorzitter van deze commissie is later tot hogere posten geroepen, iets wat ook in onze parlementaire geschiedenis ingang heeft gevonden.

In die commissie is gesteld dat er een externe controle moest komen op het politieapparaat en op de inlichtingendiensten. Ik blijf erbij dat die wet, zoals ze destijds was opgevat, eigenlijk een vrij behoorlijke wet was. Het systeem als dusdanig is een goed systeem. Alleen ontstaan er problemen wanneer een groep mensen de opdracht krijgt een externe controle uit te oefenen, waarbij niet duidelijk is omschreven wat die externe controle precies moet inhouden en er nauwelijks een interne controle is, of wanneer deze laatste totaal onafhankelijk van het apparaat ageert.

Vandaar dat deze vaste comités een moeilijke start hebben gekend. Hierbij komt nog dat er bij het invullen van de mandaten in deze comités maar weinig criteria zijn gehanteerd. De problemen en disfuncties van het systeem die we de voorbije jaren hebben gekend zijn hiervan het gevolg. We hopen dat de gewijzigde tekst een betere controle mogelijk zal maken. We mogen daar echter ook niet alle heil van verwachten. Allereerst blijft het probleem bestaan dat er een duidelijke relatie moet zijn tussen de interne en de externe controle. De interne controle moet ten dienst staan van degene die een politiedienst moet leiden en de externe controle moet de gemeenschap de garantie bieden dat die politiedienst zijn democratische taak in ons systeem vervult. Die dienst mag niet tot een autoritair iets vervloeien. Hoe gevvaarlijk het kan zijn dat politiediensten niet beseffen dat ze een deel van de gemeenschap uitmaken, wordt vandaag bewezen.

Ik zeg niet dat alle kritiek die door sommige politiediensten naar voren wordt gebracht, onterecht is. Ik stel echter wel vast dat ze zeer snel grijpen naar de mogelijkheid om een gemeenschap te gijzelen, precies dankzij het legale monopolie op het geweld dat ze krijgen. Hier wordt te licht mee omgesprongen. Vandaar ook het zeer grote belang van die externe controle op de politiediensten.

Er is destijds — en ook dit komt uit de eerste Bendecommissie — zware kritiek geuit op de inlichtingendiensten. Ook hierin mag niet worden overdreven. Zoveel personeel werkt er nu ook weer niet voor die inlichtingendiensten. Binnen de militaire inlichtingendiensten schommelt het aantal een beetje, afhankelijk van het belang dat er door de militairen aan gegeven wordt of van de manier waarop ze hun manschappen indelen bij het Belgisch

leger, dan wel bij de NAVO. De transparantie van de diensten van de NAVO is trouwens nog beperkter. De Veiligheid van de Staat heeft hoe dan ook een taak. Dat kan niet worden ontkend. Er is voor hen een taak weggelegd bij de bestrijding van bepaalde misdaadverschijnselen die zich in ons land en in Europa voordoen. Het is bijgevolg evident dat hierop een zekere controle wordt uitgeoefend.

We hebben er ons bij neergelegd, maar we betreuren het enigszins dat het Comité I nogal beperkt is geworden. Zal dit volstaan? Dat moet in de toekomst geëvalueerd worden. We zouden trouwens veel vaker moeten evalueren. We moeten er niet van uitgaan dat een aangenomen wettekst tientallen jaren ongewijzigd kan meegaan.

Het Napoleontisch tijdperk is voorbij. Toen was de maatschappij zo eenvoudig dat er systemen konden worden ontworpen die ook nu nog mogelijk zijn. Dit geldt voor een groot deel van het Burgerlijk Wetboek. Als we nu een systeem kunnen ontwikkelen dat, mits de nodige wijzigingen, tien jaar kan standhouden, kunnen we spreken van een groot succes. Onze opvolgers moeten op hun beurt dan maar een nieuw systeem ontwikkelen.

Ik heb nog een waarschuwing aan het adres van de vice-eerste minister. Ik heb vernomen dat leden van een bepaald kabinet, weliswaar niet het kabinet van de vice-eerste minister, nu reeds weten dat ze deel zullen uitmaken van het Vast Comité P op voorstel van de partij van de vice-eerste minister. Als die bewuste magistraat, die deel uitmaakt van het kabinet van Binnenlandse Zaken in het comité zou worden benoemd en er zelfs voorzitter zou worden, dan zou dit de grootst mogelijke blijk van wantrouwen tegenover de parlementaire democratie zijn. Opnieuw zou het systeem worden ondergraven. Ik zal ervoor ijveren dat deze wet vóór de verkiezingen wordt goedgekeurd. Ik hoop dat dan ook de mandaten zullen worden ingevuld en dat er daarbij eindelijk eens rekening zal worden gehouden met drie belangrijke principes: ten eerste het normbewustzijn van de kandidaten; ten tweede de basiskennis van het politieapparaat, en ten derde de onafhankelijkheid. De kandidaten mogen niet tot een bepaalde politieke partij behoren. Ik hoop dan ook dat de informatie die ik heb gekregen, verkeerd is en dat de vice-eerste minister mij zal bevestigen dat alleen objectieve criteria zullen worden gehanteerd in het licht van de zo geprezen nieuwe politieke cultuur.

De VLD-fractie zal dit wetsvoorstel goedkeuren, maar zal zeer nauwgezet toeziен op de uitvoering en de invulling ervan.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Pinoie.

De heer Pinoie (SP). — Mijnheer de voorzitter, in de eerste plaats feliciteer ik mevrouw Leduc voor haar puik verslag. Het is niet mijn bedoeling het debat van 25 maart 1996 vandaag nog eens over te doen. Wel wil ik de link leggen tussen het toenmalige debat en het voorliggende wetsvoorstel om het standpunt van de SP te verduidelijken.

Van oktober 1995 tot februari 1996 evaluateerden de bijzondere commissies belast met de parlementaire begeleiding van de Vaste Comités van toezicht op de politie- en inlichtingendiensten de werking van die vaste comités. De werkzaamheden werden over 17 vergaderingen gespreid en mondden uit in een verslag dat 13 aanbevelingen bevat. Dit verslag diende als basis voor het debat in plenaire vergadering van 25 maart 1996. Naar aanleiding van dit debat dienden de heer Delathouwer en mevrouw Milquet respectievelijk in Kamer en Senaat, in juli 1996 een eerste wetsvoorstel in. Over deze wetsvoorstellen brachten de Raad van State en de bijzondere commissies een advies uit.

Het huidig wetsvoorstel komt tegemoet aan de aanbevelingen die op 25 maart 1996 door de Senaat werden aangenomen. Het houdt eveneens rekening met de adviezen van de Raad van State en van de bijzondere commissies en met de nieuwe situatie die na de politiehervorming is ontstaan.

De SP gaat bijgevolg akkoord met de voorgestelde wijzigingen. Ik zal daar niet over uitweiden, maar ik verwijss hiervoor naar de tweede pagina van het verslag dat een duidelijk overzicht geeft van de belangrijkste wijzigingen.

We hopen dat de interne twisten in de comités tot het verleden zullen behoren. In het debat van 26 maart 1996 heb ik deze comités de «comités van ambras», genoemd. Hopelijk zullen ze door deze wetswijziging voortaan efficiënt kunnen werken.

Om een nieuwe start te kunnen nemen, worden de mandaten van de huidige leden beëindigd. Zij worden wel sociaal begeleid en vallen niet van de ene dag op de andere zonder inkomen.

Ik ben het met de heer Coveliers eens dat de samenstelling en de keuze van de leden van de comités, zeer belangrijk zijn voor hun werking. Ik reken ertop dat er een objectieve keuze zal worden gemaakt, op basis van bekwaamheid.

De SP zal dit wetsvoorstel goedkeuren.

M. le président. — La parole est à Mme Lizin.

Mme Lizin (PS). — Monsieur le président, la réforme des polices est une entreprise de longue haleine. Elle a suscité une réflexion profonde et sollicité tous les partenaires de l'accord qui a donné lieu aux lois déjà adoptées. Disons immédiatement que tout n'est pas terminé, même si le volet légal est maintenant bien défini.

Il ne peut être question d'entreprendre des réformes qui négligeraient les personnes qu'elles concernent au premier chef. Les différents mouvements de revendication qui se profilent aujourd'hui dans les corps de police montrent à quel point une réforme de cette ampleur atteint vraiment la structure de la hiérarchie.

On ne peut toutefois moderniser le bras armé de l'exécutif sans établir un pouvoir de contrôle efficace qui puisse, en toute indépendance, exercer sa mission dans un contexte démocratique. C'est la raison pour laquelle nous avons accepté d'inclure, dans l'accord Octopus, la réforme du Comité P.

Les modes de contrôle des polices sont des systèmes complexes. Il y a d'abord l'inspection interne, à propos de laquelle un certains nombre de précautions ont été prises afin qu'elle puisse être exercée dans les meilleures conditions possible. Mais un contrôle interne ne suffit pas — le Parlement en est convaincu depuis longtemps — puisqu'il se limiterait à rendre des comptes *in fine* au seul ministre de l'Intérieur, qui est lui-même le chef des corps de police. C'est pourquoi le Parlement a choisi un contrôle externe, placé entre les mains du pouvoir législatif. Son utilité est claire depuis longtemps et l'accord Octopus du mois de mai dernier prévoit d'ailleurs la réforme du Comité P, laquelle entraîne également celle du Comité R.

Sur la base des missions accomplies par le Comité P depuis quelques années, il convenait de mener une réflexion sur la réalisation d'un contrôle externe efficace. Cette notion est précisée dans ce qui deviendra le nouvel article premier de la loi de 1991. On y explique en effet que «le contrôle porte en particulier sur la protection des droits que la Constitution et la loi confèrent aux personnes, ainsi que sur la coordination et l'efficacité, d'une part, des services de police, d'autre part, des services de renseignement et de sécurité».

Il s'agit là d'une définition fort utile. Mais je crois que nous nous devons également de réaffirmer quelques principes fondamentaux qui déterminent l'esprit dans lequel le pouvoir législatif entend exercer ce contrôle. Je crois que nous ne devrons pas perdre de vue que ce contrôle doit s'exercer dans l'intérêt des citoyens et pas uniquement des forces de police.

D'abord, le contrôle externe des services de police et de renseignements doit se situer dans le cadre du contrôle général que le pouvoir législatif exerce sur le pouvoir exécutif.

Ensuite, il faut affirmer que ce contrôle externe est totalement indépendant du pouvoir exécutif; il est exercé par un organe qui relève du pouvoir législatif.

En troisième lieu, et par respect du principe de la séparation des pouvoirs, le contrôle externe est un contrôle indirect, dans le cadre duquel l'organe de contrôle n'agit pas directement à l'égard de certains fonctionnaires de police, de certains services ou de certaines autorités compétentes.

En quatrième lieu, le contrôle externe tire des conclusions globales et générales à propos de problèmes qu'il constate dans l'exercice de sa mission.

Son objectif premier n'est donc pas de traiter des questions individuelles mais, au contraire, de dégager d'une somme de problèmes particuliers une ligne d'action et de réforme pouvant être proposée au ministre ou au pouvoir législatif.

Je citerai quelques exemples : comment traite-t-on la violence au sein des commissariats, comment se passent les contrôles dans des matières comme la violence conjugale, comment se pratique l'application de tel type de loi au sein du commissariat avant que n'intervienne l'action du parquet ?

Tout cela doit aboutir à des améliorations générales et à la définition de lignes de force en vue de la modification soit de comportements et de pratiques, soit de lois, d'arrêtés et de circulaires.

Il est incontestable que l'inspection interne est également soumise à ce contrôle externe. Il ne s'agit pas d'une matière mineure dans la mesure où l'accord Octopus renforce énormément le travail de l'inspection dans la gendarmerie. Cette inspection deviendra globale et concernera l'ensemble des corps de police. Son rôle en sera donc dédoublé et nécessitera, d'autant plus, un contrôle externe.

Ces principes nous permettront d'établir, sur des bases saines, des orientations pour le fonctionnement des comités, et donc des organes de contrôle. Le ministre de l'Intérieur peut d'ailleurs se satisfaire de la volonté qui a été affirmée de ne pas se cantonner dans un cautionnement de bon aloi à l'égard des politiques de sécurité qui pourraient être menées. Il est de notoriété publique que l'action d'un policier ou d'un gendarme témoigne rarement d'une initiative prise sans directive préalable. Pour tout comportement, on peut trouver un responsable.

Il est évident que les comités visent à fonctionner au bénéfice de tout le monde : les citoyens, la démocratie mais aussi les membres des forces de l'ordre, parfois eux-mêmes victimes de pratiques anormales, et même les ministres responsables. Un gouvernement contrôlé effectivement et sereinement par une instance parlementaire gagne en efficacité.

De fait, les enquêtes de contrôle concerneront une certaine problématique liée au fonctionnement même des services concernés. Le service d'enquêtes devra avoir accès à l'ensemble des documents ou pièces, même judiciaires, qui sont nécessaires à la réalisation d'une enquête.

Dans le cadre du contrôle global de la manière dont les services de police examinent les dossiers disciplinaires et les dossiers judiciaires à charge de fonctionnaires de police, le Comité P doit être informé de l'ensemble des plaintes et ainsi pouvoir exercer un contrôle marginal sur la façon dont celles-ci sont examinées. Il doit aussi disposer de chiffres complets et corrects qui permettent de tirer les conclusions globales qui entrent dans le cadre de sa mission.

On est, par contre, en droit de douter du bon sens d'un contrôle qui veut aller jusqu'à obliger les membres du parquet à communiquer au président du Comité P les informations relatives à l'ouverture d'une information ou d'une instruction pour crime ou délit à charge d'un membre d'un service de police. Imaginerait-on un mécanisme semblable entre les banquiers — y compris pour des accidents de la route — et la Commission bancaire ?

J'ai dénoncé, en commission, le risque de dossiers « montés » de toutes pièces dans le seul but de nuire à la carrière d'un concurrent fonctionnaire de police pour une promotion. Les risques liés à la publication de toutes données pendant la période de l'instruction judiciaire dépassent largement les avantages statistiques estimés par l'auteur de l'amendement, M. Boutmans.

M. Boutmans a estimé que cet amendement n'entraînait pas de conséquences plus graves que ce qui existe actuellement. Je retiens pour ma part que cet amendement a été adopté avant que les membres de la commission ne puissent disposer d'une copie. Tout ce qui s'est passé à ce moment-là s'est révélé fort cavalier — ce ne sont pas les habitudes du Sénat.

Je me suis abstenu et je reste persuadée que l'information systématique du Comité P sur toute procédure entamée au titre de l'information à l'égard d'un membre d'un corps de police peut nuire gravement à l'honneur et à la réputation d'un individu ou du corps tout entier de façon gratuite puisque nul ne saura si cette information ou cette instruction débouchera ou non sur un classement sans suite.

Ce point reste abusif et je tenais, au nom de mon groupe à le souligner.

Cette disposition crée une discrimination envers certains agents des services publics en organisant la transmission systématique d'informations qui les concernent.

La diffusion d'informations sur une personne faisant l'objet d'une procédure, avant toute condamnation, peut donner lieu à des abus dont les conséquences seraient très dommageables pour leurs victimes.

Je me suis abstenu sur ce point que la commission a pourtant souhaité maintenir sous la forme d'un amendement au texte. Mon groupe et moi-même le regrettons. Néanmoins, la structure de l'ensemble du texte visant à la réforme des Comités P et R nous permet quand même d'approuver le texte tout en soulignant ce danger. Dès lors, nul ne pourra nous accuser en cas d'abus, d'avoir négligé le respect des droits de l'homme, y compris en ce qui concerne les agents appartenant aux corps de police.

Nous resterons donc très vigilants afin d'éviter toute dérive en la matière. Il est hors de question que des manipulateurs puissent miner la confiance dont doivent bénéficier les agents de l'ordre public et les instruments de contrôle que nous allons instituer aujourd'hui.

Je tiens donc à répéter que nous voterons en faveur de ce texte en dépit du volet excessif concernant la communication des informations et instructions judiciaires ouvertes à charge des agents des corps de police. Nous espérons que cette proposition permettra, malgré ce petit point faible, de rendre plus performants ces deux comités, dont les pratiques seront modifiées. En effet, le texte tient compte des révélations concernant les frictions entre les membres de ces deux comités particuliers qui sont les premières instances de contrôle mises sur pied par le Parlement. J'espère que leur crise d'adolescence est désormais résolue et que nous pourrons disposer dorénavant de Comités P et R plus efficaces.

M. le président. — La parole est à Mme Milquet.

Mme Milquet (PSC). — Monsieur le président, je suis, moi aussi, très heureuse de pouvoir saluer la fin d'un long cheminement puisque cette proposition de loi s'inspire d'un travail parlementaire antérieur au terme duquel M. le député Delathouwer et moi avons déposé conjointement deux propositions de loi similaires s'appuyant sur les multiples recommandations émises par la Chambre et le Sénat dans le but de renforcer l'efficacité des Comités P et R. Il s'agissait, notamment, de donner une meilleure définition des missions du greffier, de renforcer la fonction présidentielle, de rendre obligatoire l'examen du rapport annuel et du projet de budget par les commissions de suivi, sans oublier une série de modalités concrètes, destinées à améliorer la concertation avec les milieux judiciaires. Nous avons ensuite enregistré les bouleversements résultant des accords Octopus et de la nouvelle loi instaurant un service de police intégré à deux niveaux.

En ce qui me concerne, je me réjouis que cette proposition, amendée pour coïncider avec le paysage policier remodelé, consacre des principes essentiels. En commission de l'Intérieur du Sénat, lorsque nous avons proposé notre façon de concevoir la réforme des polices, nous avions été unanimes à estimer devoir renforcer les missions du Comité P en vertu du principe de l'*accountability*, c'est-à-dire l'obligation pour les services de police de rendre des comptes en toute transparence dans le cadre d'une politique policière démocratique. Je crois que la proposition que nous examinons va dans ce sens. En effet, elle nous permettra de renforcer le contrôle externe en lui accordant les moyens de sa politique pour éviter désormais qu'il ne sombre dans les querelles de personnes. Nous avons surtout clarifié les rôles du service de contrôle externe, indispensable outil du Parlement, et des services de contrôle interne, sensiblement améliorés dans le cadre de la nouvelle loi sur la police intégrée, grâce à la mise sur pied d'un service d'inspection unique, indépendant, placé en situation de remplir intelligemment sa mission à l'égard des polices communales comme de la future police nationale.

Selon moi, les nouvelles définitions, les commentaires et la description de la répartition des rôles permettront à la fois d'améliorer la synergie entre les deux types de contrôles et d'éviter les doubles emplois et l'opacité qui entoure les différents rôles.

Un des points essentiels de cette proposition est que celle-ci renforce l'information dont disposera, par exemple, le Comité P. En effet, par le passé, ce comité n'a pas toujours obtenu l'information lui permettant d'accomplir correctement sa mission, notamment vis-à-vis de la gendarmerie. Des dispositions sont à présent prévues afin de mettre en place un canal d'informations constant en provenance des autorités judiciaires, des autorités disciplinaires et du service d'inspection des polices nationale et communale.

À cet égard, je ne partage pas l'avis de Mme Lizin. Il me paraît en effet essentiel que le Comité P puisse disposer des informations contenues dans les dossiers d'instruction judiciaire. De cette façon, ce comité, qui n'effectuera pas lui-même l'enquête, pourra se rendre compte de la récurrence d'un dysfonctionnement éventuel, lequel peut également être le fait d'une personne qui porte constamment plainte, de manière abusive, contre un tiers. Ce comité doit absolument avoir, en toute transparence, une vision de contrôle de la situation. À mes yeux, il était donc très important d'aboutir à ces différentes dispositions et d'accepter l'amendement déposé par M. Boutmans en commission.

J'en viens au principe de l'élargissement du rôle du Parlement. Je voudrais ici souligner l'innovation introduite par la présente proposition de loi et qui avait déjà été envisagée dans la proposition antérieure. Il s'agit de consacrer, dans une loi, le rôle de commission parlementaire, avec une répartition des rôles beaucoup plus prononcée, la Chambre étant davantage compétente au niveau du Comité P et le Sénat, au niveau du Comité R. Cependant, à la demande du PSC, des possibilités constantes de réunions conjointes ont été prévues afin de permettre au contrôle parlementaire de s'exercer dans les deux Chambres vis-à-vis des deux comités. L'établissement d'une commission spéciale Police à la Chambre et d'une commission spéciale Renseignements, de contrôle du fonctionnement des comités constitue une garantie essentielle de démocratie. De telles dispositions remettent le Parlement en selle par rapport à ces différentes problématiques.

Le point concernant le rapport avec les autorités judiciaires représente une avancée intéressante et indispensable. Jusqu'à présent, le Comité P a été noyé dans les demandes des autorités judiciaires, demandes parfois tout à fait légitimes. Il peut être intéressant de disposer d'un service d'enquête indépendant qui puisse enquêter sur les infractions, contraventions et autres commises par des membres de la police. En effet, les surcharges judiciaires avaient pris une telle ampleur que le Comité P ne pouvait plus accomplir sa mission première, à savoir exercer un contrôle externe au service du Parlement.

Il me paraît essentiel, comme le prévoit la proposition, que, désormais, un tiers du fonctionnement des services d'enquêtes et autres soit réservé à l'exercice du contrôle externe et que, dans le cadre de l'article 143 du Code judiciaire, une directive organise la répartition des rôles et détermine dans quels cas le Comité P pourra agir. Dans le nouveau paysage de la police intégrée, il s'impose, à mon sens, de maintenir un service qui puisse mener des enquêtes judiciaires en toute indépendance vis-à-vis des polices communales et nationale, sans que ces enquêtes absorbent toutes les missions du comité. Sur ce point, la proposition contient des avancées intéressantes.

J'en viens à la restructuration. Il me paraissait intéressant de «dégraisser» quelque peu le Comité R tout en renforçant ses missions et la qualité de ses membres. Un magistrat sera désigné comme président à temps plein et deux assesseurs seront mis en place. À mes yeux, il ne convenait pas de conserver une similitude entre le Comité P qui a un contrôle beaucoup plus important à mener, et le Comité R, qui fait face à des demandes plus réduites en termes de personnel à contrôler.

Le renforcement des conditions de nomination et l'exigence de magistrats pour exercer les présidences de ces deux comités étaient des garanties indispensables.

Nous disposons à présent d'un outil optimal pour mener une politique de contrôle externe tant en ce qui concerne la police que les services de renseignements. J'ose espérer que le choix des personnes à mettre en place sera judicieux et non politisé. Il s'agit de mettre les bons éléments aux bons endroits. Il conviendra que ces gens accomplissent leur mission de manière rigoureuse et en

toute collégialité. Le fonctionnement efficace de ces deux comités y va de leur responsabilité. Les épisodes désastreux de conflits personnels que nous avons connus ne doivent plus se reproduire.

De voorzitter. — Daar niemand meer het woord vraagt, is de algemene besprekking gesloten en vatten we de artikelsgewijze besprekking aan.

Plus personne ne demandant la parole, la discussion générale est close et nous passons à l'examen des articles.

L'article premier est ainsi libellé:

Article premier. La présente loi règle une matière visée à l'article 77 de la Constitution.

Artikel 1. Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 77 van de Grondwet.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 2. À l'article 1er de la loi du 18 juillet 1991 organique du contrôle des services de police et de renseignements, le premier alinéa est remplacé par ce qui suit:

«Il est créé, d'une part, un Comité permanent de contrôle des services de police et, d'autre part, un Comité permanent de contrôle des services de renseignements et de sécurité. Le contrôle porte en particulier sur la protection des droits que la Constitution et la loi confèrent aux personnes, ainsi que sur la coordination et l'efficacité, d'une part, des services de police, d'autre part, des services de renseignements et de sécurité.»

Art. 2. In artikel 1 van de wet van 18 juli 1991 tot regeling van het toezicht op de politie- en inlichtingendiensten wordt het eerste lid vervangen als volgt:

«Er wordt, enerzijds, een Vast Comité van Toezicht op de politiediensten en, anderzijds, een Vast Comité van Toezicht op de inlichtingen- en veiligheidsdiensten ingesteld. Het toezicht heeft in het bijzonder betrekking op de bescherming van de rechten die de Grondwet en de wet aan de personen waarborgen, alsook op de coördinatie en de doelmatigheid, enerzijds, van de politiediensten en, anderzijds, van de inlichtingen- en veiligheidsdiensten.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 3. À l'article 2 de la même loi, le deuxième alinéa est remplacé par les dispositions suivantes:

«Le contrôle visé par la présente loi est organisé sans préjudice des contrôles et inspections organisés par ou en vertu d'autres lois. En cas de contrôle ou d'inspection organisé par ou en vertu d'autres lois, le contrôle visé par la présente loi, portant sur les activités, méthodes, documents et directives des services de police et des services de renseignements et de sécurité, se fait uniquement pour assurer l'exécution des missions prévues par la présente loi.»

Art. 3. Artikel 2, tweede lid, van dezelfde wet wordt vervangen door de hierna volgende bepalingen:

«Het bij deze wet bedoelde toezicht wordt geregeld onvermindert het toezicht of de inspectie geregeld bij of krachtens andere wetten. Als bij of krachtens andere wetten toezicht wordt uitgeoefend of inspectie wordt gehouden, gebeurt het bij deze wet bedoelde toezicht met betrekking tot de activiteiten, methodes, documenten en richtlijnen van de politiediensten en van de inlichtingen- en veiligheidsdiensten, enkel met het oog op de uitvoering van de bij deze wet bepaalde opdrachten.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 4. L'article 3, alinéa 1er, 2°, de la même loi est remplacé par la disposition suivante:

«2° «services de renseignements et de sécurité», la Sûreté de l'État et le Service général du renseignement et de la sécurité des Forces armées.»

Art. 4. Artikel 3, eerste lid, 2°, van dezelfde wet wordt vervangen door de hierna volgende bepaling:

«2° «inlichtingen- en veiligheidsdiensten», de Veiligheid van de Staat en de Algemene Dienst inlichting en veiligheid van de Krijgsmacht.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 5. À l'article 4 de la même loi sont apportées les modifications suivantes:

1° l'alinéa 1er est remplacé par la disposition suivante:

«Le Comité permanent de contrôle des services de police, ci-après dénommé «le Comité permanent P», se compose de cinq membres effectifs, dont un président et un vice-président. Un suppléant est nommé pour chacun d'eux. Tous sont nommés par la Chambre des représentants, qui peut les révoquer s'ils exercent une des fonctions ou activités ou un des emplois ou mandats visés à l'alinéa 4, ou pour motifs graves.»;

2° l'alinéa 3, 5°, est remplacé par la disposition suivante:

«5° faire preuve d'une expérience pertinente d'au moins sept ans dans le domaine du droit pénal ou de la criminologie, du droit public, ou de techniques de gestion, acquise dans des fonctions proches du fonctionnement, des activités et de l'organisation des services de police ou des services de renseignements et de sécurité, de même qu'avoir exercé des fonctions à un niveau de responsabilité élevé.»;

3° l'alinéa 3 est complété par un 6° rédigé comme suit:

«6° posséder les qualités de loyauté, de discréction et d'intégrité indispensables au traitement d'informations sensibles ou détenir une habilitation de sécurité du niveau «très secret» en vertu de la loi du 11 décembre 1998 relatif à la classification et aux habilitations de sécurité.»;

4° l'alinéa 5 est remplacé par la disposition suivante:

«Le président doit être un magistrat.»

Art. 5. In artikel 4 van dezelfde wet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het eerste lid wordt vervangen door de hierna volgende bepaling:

«Het Vast Comité van Toezicht op de politiediensten, hierna «het Vast Comité P» genoemd, is samengesteld uit vijf werkende leden onder wie een voorzitter en een ondervoorzitter. Voor elk van hen wordt een plaatsvervanger benoemd. Zij worden allen benoemd door de Kamer van volksvertegenwoordigers, die hen ook kan afzetten indien zij functies of activiteiten uitoefenen of betrekkingen of mandaten bekleden welke zijn bedoeld in het vierde lid, of wegens ernstige redenen.»;

2° het derde lid, 5°, wordt vervangen door de hierna volgende bepaling:

«5° kunnen aantonen over een relevante ervaring te beschikken van ten minste zeven jaar in het domein van het strafrecht of de criminologie, het publiek recht, of technieken inzake management, verworven in functies die bij de werking, activiteiten en organisatie van de politiediensten, inlichtingen- en veiligheidsdiensten aanleunen, alsook functies met een hoge graad van verantwoordelijkheid te hebben uitgeoefend.»;

3° het derde lid wordt aangevuld met een 6°, luidende:

«6° beschikken over de nodige kwaliteiten van loyaliteit, discretie en integriteit voor de verwerking van gevoelige gegevens of houder zijn van een veiligheidsmachtiging van het niveau «zeer geheim», krachtens de wet van 11 december 1998 betreffende de classificatie en de veiligheidsmachtigingen.»;

4° het vijfde lid wordt vervangen door de hierna volgende bepaling:

«De voorzitter moet een magistraat zijn.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 6. À l'article 5 de la même loi sont apportées les modifications suivantes:

1° les deux premières phrases sont remplacées par la disposition suivante:

«Le greffier est nommé par la Chambre des représentants, qui peut le révoquer ou mettre fin à ses fonctions dans les cas visés à l'article 4.»

2° l'article est complété par un 8° rédigé comme suit:

«8° posséder les qualités de loyauté, de discréction et d'intégrité indispensables au traitement d'informations sensibles ou détenir une habilitation de sécurité du niveau «très secret» en vertu de la loi du 11 décembre 1998 relatif à la classification et aux habilitations de sécurité.»

3° l'article est complété par un alinéa 2, rédigé comme suit:

«Avant d'entrer en fonction, le greffier prête, entre les mains du président de la Chambre des représentants, le serment prescrit par l'article 2 du décret du 30 juillet 1831.»

Art. 6. In artikel 5 van dezelfde wet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de eerste twee zinnen worden vervangen door de hierna volgende bepaling:

«De griffier wordt benoemd door de Kamer van volksvertegenwoordigers, die hem kan afzetten of een einde kan maken aan zijn ambt in de in artikel 4 bedoelde gevallen.»

2° het artikel wordt aangevuld met een 8°, luidende:

«8° beschikken over de nodige kwaliteiten van loyaliteit, discretie en integriteit voor de verwerking van gevoelige gegevens of houder zijn van een veiligheidsmachtiging van het niveau «zeer geheim», krachtens de wet van 11 december 1998 betreffende de classificatie en de veiligheidsmachtigingen.»

3° het artikel wordt aangevuld met een tweede lid, luidende:

«Alvorens zijn ambt te aanvaarden legt de griffier, in handen van de voorzitter van de Kamer van volksvertegenwoordigers, de bij artikel 2 van het decreet van 30 juli 1831 voorgeschreven eed af.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 7. À l'article 6 de la même loi sont apportées les modifications suivantes:

1° au 1er alinéa, les mots «n'est renouvelable qu'une seule fois» sont remplacés par les mots «n'est renouvelable que deux fois»;

2° l'alinéa 2 est supprimé;

3° dans l'alinéa 3, les mots «ou le Sénat, suivant le cas» sont supprimés;

4° l'article est complété par les alinéas suivants:

«Pour la nomination d'un suppléant, les conditions prescrites à l'article 4, alinéa 4, sont vérifiées par la Chambre des représentants lors de son entrée en fonction.

Avant d'entrer en fonction, les membres du Comité permanent P prêtent, entre les mains du président de la Chambre des représentants, le serment prescrit par l'article 2 du décret du 30 juillet 1831.»

Art. 7. In artikel 6 van dezelfde wet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid worden de woorden «slechts éénmaal vernieuwbaar» vervangen door de woorden «slechts tweemaal vernieuwbaar»;

2° het tweede lid wordt geschrapt;

3° in het derde lid worden de woorden «of de Senaat, naar gelang van het geval» geschrapt;

4° het artikel wordt aangevuld met de hierna volgende leden :

«Voor de benoeming van een plaatsvervanger worden de in artikel 4, vierde lid, gestelde voorwaarden door de Kamer van volksvertegenwoordigers gecontroleerd op het ogenblik dat hij in functie treedt.

Alvorens hun ambt te aanvaarden leggen de leden van vast Comité P, in handen van de voorzitter van de Kamer van volksvertegenwoordigers, de bij artikel 2 van het decreet van 30 juli 1831 voorgeschreven eed af.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 8. L'article 8 de la même loi est complété par l'alinéa suivant:

«Lorsque le Comité permanent P agit d'initiative, il en informe aussitôt la Chambre des représentants.»

Art. 8. Artikel 8 van dezelfde wet wordt aangevuld met het hierna volgende lid :

«Wanneer het Vast Comité P uit eigen beweging optreedt, brengt het de Kamer van volksvertegenwoordigers daarvan dadelijk op de hoogte.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 9. À l'article 9 de la même loi sont apportées les modifications suivantes:

1° à l'alinéa 3, les mots « et au Sénat » sont supprimés deux fois;

2° l'article est complété par les alinéas suivants :

«Le Comité permanent P ne peut rendre un avis sur un projet de loi, d'arrêté royal, de circulaire, ou sur des documents de toutes natures exprimant les orientations politiques des ministres compétents, qu'à la demande de la Chambre des représentants, du Sénat, ou du ministre compétent.

Lorsque le Comité permanent P agit à la demande du ministre compétent, le rapport n'est remis à la Chambre qu'à l'issue du terme fixé conformément à l'article 11, 3°. Le président de la commission de suivi concernée visée à l'article 66bis est cependant informé de la demande du ministre au Comité permanent P et du contenu du rapport avant le terme du délai visé à l'article 11, 3°.»

Art. 9. In artikel 9 van dezelfde wet worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° in het derde lid worden de woorden «en aan de Senaat» tweemaal geschrapt;

2° het artikel wordt aangevuld met de hierna volgende leden :

«Het Vast Comité P mag enkel op verzoek van de Kamer van volksvertegenwoordigers, van de Senaat of van de bevoegde minister advies uitbrengen over een ontwerp van wet, van koninklijk besluit, van circulaire of over enig ander document waarin de beleidslijnen van de bevoegde ministers worden geformuleerd.

Wanneer het Vast Comité P optreedt op verzoek van de bevoegde minister, wordt het verslag pas na afloop van de conform artikel 11, 3°, bepaalde termijn aan de Kamer van volksvertegenwoordigers overgelegd. De voorzitter van de in artikel 66bis bedoelde betrokken begeleidingscommissie wordt evenwel, vóór het verstrijken van de in artikel 11, 3°, bedoelde termijn, op de hoogte gebracht van het verzoek van de minister aan het Vast Comité P en van de inhoud van het verslag.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 10. L'article 10 de la même loi est complété par l'alinéa suivant:

«Si une plainte ou une dénonciation est traitée simultanément par l'inspection générale de la police fédérale et de la police locale et par le service d'enquête du Comité permanent P, et que la personne qui a déposé la plainte ou fait la dénonciation n'a pas

sollicité expressément l'intervention du Comité, le Comité peut décider de ne pas donner suite à cette plainte ou à cette dénonciation.»

Art. 10. Artikel 10 van dezelfde wet wordt aangevuld met het hierna volgende lid:

«Indien een klacht of een aangifte tegelijkertijd door de algemene inspectie van de federale en van de lokale politie en door de Dienst Enquêtes van het Vast Comité P wordt behandeld, en de persoon die de klacht heeft ingediend of de aangifte heeft gedaan, niet uitdrukkelijk om het optreden van het Comité heeft verzocht, kan het Comité besluiten niet op die klacht of op die aangifte in te gaan.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 11. L'article 11, 3°, de la même loi est complété par les mots suivants :

«Ce délai ne peut être inférieur à soixante jours.»

Art. 11. Artikel 11, 3°, van dezelfde wet wordt aangevuld met de hierna volgende woorden :

«Die termijn mag niet minder dan zestig dagen bedragen.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 12. L'article 12 de la même loi est complété par la phrase suivante:

«Si l'enquête fait suite à la demande d'un ministre compétent, son accord est requis avant la communication du dossier d'enquête, sauf si le délai prévu à l'article 11, 3°, est expiré.»

Art. 12. Artikel 12 van dezelfde wet wordt aangevuld met de hierna volgende volzin :

«Indien het onderzoek het gevolg is van een verzoek van een bevoegde minister, is zijn instemming vereist vóór de overzending van het onderzoeks dossier, behalve indien de in artikel 11, 3°, bedoelde termijn is verstrekken.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 13. L'article 13 de la même loi est complété par l'alinéa suivant:

«Les rapports et conclusions rendus publics comprennent cet avis des ministres compétents et des autorités compétentes.»

Art. 13. Artikel 13 van dezelfde wet wordt aangevuld met het volgende lid :

«De openbaar gemaakte verslagen en besluiten bevatten dit advies van de bevoegde ministers en van de bevoegde overheden.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 14. À l'article 14 de la même loi, insérer l'alinéa suivant après l'alinéa 1er:

«Le procureur du Roi, l'auditeur du travail, le procureur fédéral ou le procureur général près la cour d'appel, selon le cas, informe le président du Comité P chaque fois qu'une information ou qu'une instruction pour un crime ou un délit est ouverte à charge d'un membre d'un service de police.»

Art. 14. In artikel 14 van dezelfde wet wordt na het eerste lid het volgende lid ingevoegd:

«De procureur des Konings, de arbeidsauditeur, de federale procureur of de procureur-generaal bij het hof van beroep, al naar het geval, brengt de voorzitter van het Comité P op de hoogte telkens als tegen een lid van de politiedienst een opsporingsonderzoek of een gerechtelijk onderzoek wegens misdaad of wanbedrijf wordt ingesteld.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 15. Un article 14bis, rédigé comme suit, est inséré dans la même loi :

« Art. 14bis. Le Comité permanent P enquête également sur les activités et les méthodes de l’inspection générale de la police fédérale et de la police locale. Sans préjudice de cette mission, il se concerne avec l’inspection générale en vue d’assurer ses missions légales de contrôle des services de police. L’inspection générale de la police fédérale et de la police locale adresse d’office au Comité une copie des plaintes et des dénonciations qu’elle a reçues concernant les services de police et l’informe des contrôles effectués. Si un contrôle est demandé par un ministre compétent, son accord est requis avant toute communication.

Les autorités disciplinaires compétentes informent mensuellement de manière complète le Comité des mesures disciplinaires et des mesures d’ordre prononcées à l’encontre d’un membre d’un service de police. »

Art. 15. In dezelfde wet wordt een artikel 14bis ingevoegd, luidende :

« Art. 14bis. Het Vast Comité P stelt ook onderzoeken in naar de activiteiten en de werkwijzen van de algemene inspectie van de federale en van de lokale politie. Onverminderd deze opdracht pleegt het overleg met de algemene inspectie, teneinde zijn wettelijke opdrachten van toezicht op de politiediensten te vervullen. De algemene inspectie van de federale en van de lokale politie stuurt ambtshalve een kopie van de klachten en aangiften die zij betreffende de politiediensten heeft ontvangen, naar het Vast Comité P. Indien het verzoek om toezicht uitgaat van een bevoegde minister, is zijn instemming vereist vóór elke mededeeling.

De bevoegde tuchtrechtelijke overheden brengen het Comité maandelijks omstandig op de hoogte van enige tuchtmaatregel of ordemaatregel die is uitgesproken tegen een lid van een politiedienst. »

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 16. À l’article 15 de la même loi sont apportées les modifications suivantes :

1° dans l’alinéa 1er, les mots «sur le chef de ce service» sont insérés entre les mots «services de police» et les mots «lui confie»;

2° l’alinéa 2 est remplacé par la disposition suivante :

« Cependant, lorsqu’ils remplissent une mission de police judiciaire, le chef et les membres du service d’enquêtes sont soumis à la surveillance, selon la distinction établie par la loi, du procureur général près la cour d’appel, du procureur fédéral ou de l’auditeur général près la Cour militaire. »

Art. 16. In artikel 15 van dezelfde wet worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° in het eerste lid worden de woorden «en over het hoofd van deze dienst, en» ingevoegd tussen de woorden «voor de politiediensten» en de woorden «vertrouwt hem»;

2° de tweede lid wordt vervangen door de volgende bepaling :

« Wanneer zij evenwel een opdracht van gerechtelijke politie vervullen, staan het hoofd en de leden van de Dienst Enquêtes onder toezicht van, al naar gelang van het door de wet gemaakte onderscheid, de procureur-generaal bij het hof van beroep, de federale procureur of de auditeur-generaal bij het Militair Gerechtshof. »

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 17. Dans l’article 16 de la même loi, l’alinéa suivant est inséré entre l’alinéa 3 et l’alinéa 4 :

« L’exécution des enquêtes judiciaires ne peut mettre en péril l’exécution des autres missions du service d’enquêtes. À cette fin, le ministre de la Justice arrête, conformément à l’article 143ter du Code judiciaire et sur proposition du Comité permanent P, les enquêtes sur les délits et crimes mis à charge des membres de servi-

ces de police qui sont confiées prioritairement, d’une part, au service d’enquêtes P, d’autre part, à l’inspection générale de la police fédérale et de la police locale ou aux services de police. »

Art. 17. Tussen het derde en het vierde lid van artikel 16 van dezelfde wet wordt het hierna volgende lid ingevoegd :

« De uitvoering van het gerechtelijk onderzoek mag de uitvoering van de andere opdrachten van de Dienst Enquêtes niet in het gedrang brengen. Daartoe bepaalt de minister van Justitie, conform artikel 143ter van het Gerechtelijk Wetboek en op voorstel van het Vast Comité P, of, enerzijds, de Dienst Enquêtes P, dan wel, anderzijds, de algemene inspectie van de federale en van de lokale politie of de politiediensten prioritair worden belast met het onderzoek naar de wanbedrijven en misdaden welke leden van de politiediensten ten laste worden gelegd. »

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 18. L’article 20 de la même loi est complété par l’alinéa suivant :

« Pour pouvoir être nommés, ils doivent posséder les qualités de loyauté, de discréption et d’intégrité indispensables au traitement d’informations sensibles ou détenir une habilitation de sécurité du niveau « très secret » en vertu de la loi du 11 décembre 1998 relatif à la classification et aux habilitations de sécurité. »

Art. 18. Artikel 20 van dezelfde wet wordt aangevuld met het volgende lid :

« Om benoemd te kunnen worden, moeten zij beschikken over de nodige kwaliteiten van loyaliteit, discretie en integriteit voor de verwerking van gevoelige gegevens of houder zijn van een veiligheidsmachtiging van het niveau « zeer geheim », krachtens de wet van 11 december 1998 betreffende de classificatie en de veiligheidsmachtigingen. »

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 19. Un article 20bis, rédigé comme suit, est inséré dans la même loi :

« Art. 20bis. Le Comité permanent P désigne parmi les membres du Service d’enquêtes P et sur proposition du chef du Service d’enquêtes P, les enquêteurs qui seront spécialement chargés d’exécuter les enquêtes judiciaires visées à l’article 16, alinéas 3 et 4.

Ce nombre d’enquêteurs ne peut être inférieur à la moitié des effectifs du service d’enquêtes ni supérieur aux deux tiers de ces effectifs. Le chef du service d’enquêtes P ne peut confier l’exécution des réquisitions qu’il reçoit des autorités judiciaires aux autres membres du Service d’enquêtes, sauf accord du président du Comité P. »

Art. 19. In dezelfde wet wordt een artikel 20bis ingevoegd, luidende :

« Art. 20bis. Het Vast Comité P wijst, onder de leden van de Dienst Enquêtes P en op voordracht van het hoofd van de Dienst Enquêtes P, de onderzoekers aan die speciaal zullen worden belast met het uitvoeren van de gerechtelijke onderzoeken, bedoeld in artikel 16, derde en vierde lid.

Het aantal onderzoekers mag niet minder bedragen dan de helft van het personeelsbestand van de Dienst Enquêtes en niet meer dan twee derde ervan. Het hoofd van de Dienst Enquêtes P mag de uitvoering van de vorderingen die hij van de gerechtelijke overheden in ontvangst neemt niet aan de andere leden van de Dienst Enquêtes opdragen, behalve met de toestemming van de voorzitter van het Vast Comité P. »

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 20. À l'article 28 de la même loi sont apportées les modifications suivantes :

1° l'alinéa 1er est remplacé par la disposition suivante :

«Le Comité permanent de contrôle des services de renseignements et de sécurité, ci-après dénommé «le Comité permanent R», se compose d'un membre effectif permanent, qui en est le président, et de deux membres effectifs non permanents. Le membre effectif permanent exerce sa fonction à temps plein. Un suppléant est nommé pour chacun d'eux. Tous sont nommés par le Sénat, qui peut les révoquer s'ils exercent une des fonctions ou activités ou un des emplois ou mandats visés à l'alinéa 4, ou pour motifs graves.»;

2° l'alinéa 3, 5°, est remplacé par la disposition suivante :

«5° être titulaire d'un diplôme de licencié en droit et faire preuve d'une expérience pertinente d'au moins sept ans dans le domaine du droit pénal ou de la criminologie, du droit public, ou de techniques de gestion, acquise dans des fonctions proches du fonctionnement, des activités et de l'organisation des services de police ou des services de renseignements et de sécurité, de même qu'avoir exercé des fonctions à un niveau de responsabilité élevé.»;

3° le troisième alinéa est complété par un 6°, rédigé comme suit :

«6° détenir une habilitation de sécurité du niveau «très secret» en vertu de la loi du 11 décembre 1998 relatif à la classification et aux habilitations de sécurité.»;

4° l'alinéa 5 est remplacé par l'alinéa suivant :

«Le président doit être un magistrat.»;

5° l'article est complété par l'alinéa suivant :

«Les décisions que la présente loi ou d'autres lois attribuent au Comité permanent R sont prises en réunion plénière.»

Art. 20. In artikel 28 van dezelfde wet worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° het eerste lid wordt vervangen door de hierna volgende bepaling :

«Het Vast Comité van Toezicht op de inlichtingen- en veiligheidsdiensten, hierna het Vast Comité I genoemd, is samengesteld uit een permanent werkend lid, dat tevens voorzitter is, en twee niet-permanente wekende leden. Het permanent werkend lid oefent zijn functie voltijds uit. Voor elk van hen wordt een plaatsvervanger benoemd. Zij worden allen benoemd door de Senaat, die hen ook kan afzetten indien zij functies of activiteiten uitoefenen of betrekkingen of mandaten bekleden welke zijn bedoeld in het vierde lid, of wegens ernstige redenen.»;

2° het derde lid, 5°, wordt vervangen door de hierna volgende bepaling :

«5° houder zijn van een diploma van licentiaat in de rechten en kunnen aantonen over een relevante ervaring te beschikken van ten minste zeven jaar in het domein van het strafrecht of de criminologie, het publiek recht, of technieken inzake management, verworven in functies die bij de werking, activiteiten en organisatie van de politiediensten of de inlichtingen- en veiligheidsdiensten aanleunen, alsook functies met een hoge graad van verantwoordelijkheid te hebben uitgeoefend.»;

3° het derde lid wordt aangevuld met un 6°, luidende :

«6° houder zijn van een veiligheidsmachtiging van het niveau «zeer geheim», krachtens de wet van 11 december 1998 betreffende de classificatie en de veiligheidsmachtigingen.»;

4° het vijfde lid wordt vervangen als volgt :

«De voorzitter moet een magistraat zijn.»;

5° het artikel wordt aangevuld met het hierna volgende lid :

«De beslissingen die deze wet of andere wetten aan het Vast Comité I opdragen, worden in plenaire vergadering genomen.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 21. À l'article 29 de la même loi sont apportées les modifications suivantes :

1° les deux premières phrases sont remplacées par la disposition suivante :

«Le greffier est nommé par le Sénat, qui peut le révoquer ou mettre fin à ses fonctions dans les cas visés à l'article 28, alinéa 4.»;

2° l'article est complété par un 8°, rédigé comme suit :

«8° détenir une habilitation de sécurité du niveau «très secret» en vertu de la loi du 11 décembre 1998 relatif à la classification et aux habilitations de sécurité.»;

3° l'article est complété par un alinéa 2, rédigé comme suit :

«Avant d'entrer en fonction, le greffier prête, entre les mains du président du Sénat, le serment prescrit par l'article 2 du décret du 30 juillet 1831.»

Art. 21. In artikel 29 van dezelfde wet worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° de eerste twee zinnen worden vervangen door de hierna volgende bepaling :

«De griffier wordt benoemd door de Senaat, die hem kan afzetsen of een einde kan maken aan zijn ambt in de gevallen bedoeld in artikel 28, vierde lid.»;

2° het artikel wordt aangevuld met een 8°, luidende :

«8° houder zijn van een veiligheidsmachtiging van het niveau «zeer geheim», krachtens de wet van 11 december 1998 betreffende de classificatie en de veiligheidsmachtigingen.»;

3° het artikel wordt aangevuld met een tweede lid, luidende :

«Alvorens zijn ambt te aanvaarden legt de griffier in handen van de voorzitter van de Senaat de bij artikel 2 van het decreet van 30 juli 1831 voorgeschreven eed af.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 22. À l'article 30 de la même loi sont apportées les modifications suivantes :

1° les mots «n'est renouvelable qu'une seule fois» sont remplacés par les mots «n'est renouvelable que deux fois»;

2° l'alinéa 2 est supprimé;

3° l'article est complété par les alinéas suivants :

«Pour la nomination d'un suppléant, les conditions prescrites par l'article 28, alinéa 4, sont vérifiées par le Sénat lors de son entrée en fonction.

Avant d'entrer en fonction, les membres du Comité permanent R prêtent, entre les mains du président du Sénat, le serment prescrit par l'article 2 du décret du 30 juillet 1831.»

Art. 22. In artikel 30 van dezelfde wet worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° de woorden «slechts éénmaal vernieuwbaar» worden vervangen door de woorden «slechts tweemaal vernieuwbaar»;

2° het tweede lid wordt geschrapt;

3° het artikel wordt aangevuld met de hierna volgende ledens :

«Voor de benoeming van een plaatsvervanger worden de in artikel 28, vierde lid gestelde voorwaarden door de Senaat gecontroleerd op het ogenblik dat hij in functie treedt.

Alvorens hun ambt te aanvaarden leggen de leden van de Vast Comité I, in handen van de voorzitter van de Senaat, de bij artikel 2 van het decreet van 30 juli 1831 voorgeschreven eed af.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 23. À l'article 31, 2°, de la même loi, les mots «l'administration de» sont supprimés.

Art. 23. In artikel 31, 2°, van dezelfde wet worden de woorden «het Bestuur van» geschrapt.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 24. L'article 32 de la même loi est complété par l'alinéa suivant:

«Lorsque le Comité permanent R agit d'initiative, il en informe aussitôt le Sénat.»

Art. 24. Artikel 32 van dezelfde wet wordt aangevuld met het hierna volgende lid :

«Wanneer het Vast Comité I uit eigen beweging optreedt, brengt het de Senaat daarvan dadelijk op de hoogte.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 25. À l'article 33 de la même loi sont apportées les modifications suivantes:

1° à la deuxième phrase de l'alinéa 2, les mots «, ou son président au nom dudit Comité,» sont insérés entre les mots «Le Comité permanent R» et les mots «et le Service d'enquêtes»;

2° dans l'alinéa 3, les mots «à la Chambre des représentants et» sont supprimés deux fois.

3° l'article est complété par les alinéas suivants :

«Le Comité permanent R ne peut rendre un avis sur un projet de loi, d'arrêté royal, de circulaire, ou sur des documents de toute nature exprimant les orientations politiques des ministres compétents, qu'à la demande de la Chambre des représentants, du Sénat, ou du ministre compétent.

Lorsque le Comité permanent R agit à la demande du ministre compétent, le rapport n'est remis au Sénat qu'à l'issue du terme fixé conformément à l'article 35, 3°. Le président de la Commission de suivi concernée visée à l'article 66bis est informé de la demande du ministre au Comité permanent R et du contenu du rapport avant le terme du délai visé à l'article 35, 3°.»

Art. 25. In artikel 33 van dezelfde wet worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° in de tweede zin van het tweede lid worden de woorden «of de voorzitter ervan namens dit Comité» ingevoegd tussen de woorden «Het Vast Comité I» en de woorden «en de Dienst Enquêtes»;

2° in het derde lid worden de woorden «aan de Kamer van volksvertegenwoordigers en» tweemaal geschrapt.

3° het artikel wordt aangevuld met de hierna volgende ledien:

«Het Vast Comité I mag enkel op verzoek van de Kamer van volksvertegenwoordigers, van de Senaat of van de bevoegde minister advies uitbrengen over een ontwerp van wet, van koninklijk besluit, van circulaire of over enig ander document waarin de beleidslijnen van de bevoegde ministers worden geformuleerd.

Wanneer het Vast Comité I optreedt op verzoek van de bevoegde minister, wordt het verslag pas na afloop van de conform artikel 35, 3°, bepaalde termijn aan de Senaat overgelegd. De voorzitter van de in artikel 66bis bedoelde betrokken begeleidingscommissie wordt, vóór het verstrijken van de in artikel 35, 3°, bedoelde termijn, op de hoogte gebracht van het verzoek van de minister aan het Vast Comité I en van de inhoud van het verslag.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 26. L'article 35, 3° de la même loi est complété par les mots suivants :

«Ce délai ne peut être inférieur à soixante jours.»

Art. 26. Artikel 35, 3°, van dezelfde wet wordt aangevuld met de hierna volgende woorden:

«Die termijn mag niet minder dan zestig dagen bedragen.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 27. L'article 36 de la même loi est complété par la phrase suivante:

«Si l'enquête fait suite à une demande d'un ministre compétent, son accord est requis avant la communication du dossier d'enquête, sauf si le délai prévu à l'article 35, 3°, est expiré.»

Art. 27. Artikel 36 van dezelfde wet wordt aangevuld met de hierna volgende volzin:

«Indien het onderzoek het gevolg is van een verzoek van een bevoegde minister, is zijn instemming vereist vóór de overzending van het onderzoeks dossier, behalve indien de in artikel 35, 3°, bedoelde termijn is verstrekken.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 28. L'article 37 de la même loi est complété par l'alinéa suivant:

«Les rapports et conclusions rendus publics comprennent l'avis des ministres compétents et des autorités compétentes.»

Art. 28. Artikel 37 van dezelfde wet wordt aangevuld met het hierna volgende lid:

«De openbaar gemaakte verslagen en besluiten bevatten het advies van de bevoegde ministers en van de bevoegde overheden.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 29. À l'article 39 de la même loi, les mots «Le Comité permanent R» sont remplacés par les mots «Le président du Comité permanent R».

Art. 29. In artikel 39 van dezelfde wet worden de woorden «Het Vast Comité I» vervangen door de woorden «De voorzitter van het Vast Comité I».

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 30. Au deuxième alinéa de l'article 42 de la même loi, les mots «avec le Comité permanent R» sont remplacés par les mots «avec le président du Comité permanent R».

Art. 30. In het tweede lid van artikel 42 van dezelfde wet worden de woorden «het Vast Comité I» vervangen door de woorden «de voorzitter van het Vast Comité I».

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 31. L'article 45 de la même loi est complété par un alinéa rédigé comme suit:

«Pour pouvoir être nommés, ils doivent détenir une habilitation de sécurité du niveau «très secret» en vertu de la loi du 11 décembre 1998 relatif à la classification et aux habilitations de sécurité.»

Art. 31. Artikel 45 van dezelfde wet wordt aangevuld met het hierna volgende lid:

«Om benoemd te kunnen worden, moeten zij houder zijn van een veiligheidsmachting van het niveau «zeer geheim», krachtens de wet van 11 december 1998 betreffende de classificatie en de veiligheidsmachtingen.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 32. À l'article 48, § 4, alinéa 2, de la même loi, les mots «ou du vice-président» sont supprimés.

Art. 32. In artikel 48, § 4, tweede lid, van dezelfde wet worden de woorden «of de ondervoorzitter» geschrapt.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 33. À l'article 58 de la même loi sont apportées les modifications suivantes :

1° l'alinéa 1er est remplacé par la disposition suivante :

«Chaque Comité permanent nomme et révoque, d'initiative ou sur proposition du greffier, les membres de son personnel administratif.»;

2° au deuxième alinéa, les mots «sur le greffier et» et les mots «à l'égard des membres de son personnel» sont supprimés.

Art. 33. In artikel 58 van dezelfde wet worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° het eerste lid wordt vervangen door de hierna volgende bepaling :

«Uit eigen beweging of op voorstel van de griffier benoemt elk Vast Comité de leden van zijn administratief personeel en zet ze af.»;

2° in het tweede lid worden de woorden «over de griffier en» en de woorden «ten aanzien van de leden van zijn personeel» geschrapt.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 34. À l'article 60 de la même loi sont apportées les modifications suivantes :

1° l'alinéa 2 est remplacé par la disposition suivante :

«Le règlement d'ordre intérieur du Comité permanent P est approuvé par la Chambre des représentants. Le règlement d'ordre intérieur du Comité permanent R est approuvé par le Sénat.»;

2° l'article est complété par les alinéas suivants :

«Le règlement d'ordre intérieur pour les réunions communes est approuvé par la Chambre des représentants et par le Sénat.

Conformément aux alinéas 2 et 3, la Chambre des représentants et le Sénat peuvent modifier les règlements d'ordre intérieur après avoir pris l'avis du Comité permanent concerné. L'avis est réputé favorable s'il n'a pas été rendu dans les soixante jours de la demande.»

Art. 34. In artikel 60 van dezelfde wet worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° het tweede lid wordt vervangen door de hierna volgende bepaling :

«Het huishoudelijk reglement van het Vast Comité P wordt goedgekeurd door de Kamer van volksvertegenwoordigers. Het huishoudelijk reglement van het Vast Comité I wordt goedgekeurd door de Senaat.»;

2° het artikel wordt aangevuld met de hierna volgende ledens :

«Het huishoudelijk reglement voor de gezamenlijke vergaderingen wordt goedgekeurd door de Kamer van volksvertegenwoordigers en door de Senaat.

Conform het tweede en het derde lid kunnen de Kamer van volksvertegenwoordigers en de Senaat de huishoudelijke reglementen wijzigen, na het advies te hebben ingewonnen van het betrokken Vast Comité. Het advies wordt geacht gunstig te zijn, indien het niet is uitgebracht binnen 60 dagen na het verzoek.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 35. À l'article 61 de la même loi, remplacé par la loi du 15 décembre 1993, sont apportées les modifications suivantes :

1° au § 1er, alinéa 1er, première phrase, les mots «les membres des Comités permanents» sont remplacés par les mots «les membres du Comité permanent P et le président du Comité permanent R»;

2° au § 1er, alinéa 1er, seconde phrase, les mots «sont applicables aux membres des Comités permanents» sont remplacés par les mots «leur sont applicables»;

3° au § 1er, alinéa 2, les mots «Les membres des Comités permanents» sont remplacés par le mot «Ils»;

4° au § 1er, alinéa 3, les mots «un dix-huitième» sont remplacés par les mots «un vingtième»;

5° un § 2 (nouveau), rédigé comme suit, est inséré après le § 1er:

«§ 2. Sauf s'il est révoqué, lorsqu'il est mis fin aux fonctions d'un membre d'un Comité permanent ou lorsque son mandat n'est pas renouvelé, il bénéficie d'une allocation forfaitaire de départ équivalente aux derniers dix-huit mois de salaire mensuel brut.

Cette allocation est réduite à due concurrence lorsqu'elle est octroyée avant l'expiration du premier mandat de cinq ans.

Sont exclus du bénéfice de cette allocation :

1° les membres auxquels s'applique l'article 65;

2° les membres qui étaient membres d'un service de police ou d'un service de renseignements et de sécurité avant leur nomination au Comité permanent et qui réintègrent ce service.»

6° un § 3 (nouveau), rédigé comme suit, est inséré après le § 2 (nouveau):

«§ 3. Les membres effectifs non permanents du Comité permanent R ont droit à des jetons de présence équivalents au trentième du salaire mensuel brut du président de ce Comité.»

7° le § 2 devient le § 4.

Art. 35. In artikel 61 van dezelfde wet , vervangen bij de wet van 15 december 1993, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° in § 1, eerste lid, eerste zin, worden de woorden: «de leden van de Vaste Comités» vervangen door de woorden «de leden van het Vast Comité P en de voorzitter van het Vast Comité I»;

2° in § 1, eerste lid, tweede zin, worden de woorden «is van toepassing op de leden van de Vaste Comités» vervangen door de woorden «is op hen van toepassing»;

3° in § 1, tweede lid, worden de woorden «De leden van de Vaste Comités» vervangen door het woord «Zij»;

4° in § 1, derde lid, worden de woorden «een achttiende» vervangen door de woorden «een twintigste»;

5° na § 1 wordt een nieuwe § 2 ingevoegd, luidende :

«§ 2. Tenzij hij uit zijn ambt is ontset, ontvangt het lid van een Vast Comité wanneer aan zijn ambt een eind wordt gemaakt of wanneer zijn mandaat niet wordt vernieuwd, een forfaitaire toelage wegens ontslag die gelijk is aan de bruto-maandwedde van de laatste achttien maanden.

Wanneer die toelage wordt toegekend vóór de eerste ambtstermijn van vijf jaar verstrekken is, wordt zij verhoudingsgewijs verminderd.

Van de toekenning van die toelage worden uitgesloten :

1° de leden op wie artikel 65 van toepassing is;

2° de leden die, vóór hun benoeming bij een Vast Comité, lid waren van een politiedienst of van een inlichtingen- en veiligheidsdienst en naar die dienst terugkeren.»

6° na de nieuwe § 2 wordt een nieuwe § 3 ingevoegd, luidende :

«§ 3. De niet-permanente werkende leden van het Vast Comité I hebben recht op presentiegeld gelijk aan een dertigste van de bruto-maandwedde van de voorzitter van dat Comité.»

7° § 2 wordt vernummerd tot § 4.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 36. Un article 61bis rédigé comme suit est inséré dans la même loi :

«Art. 61bis. Le président de chaque Comité permanent assure, dans le respect de la collégialité, la direction des réunions du Comité et la gestion journalière de ses activités. Il veille à l'application du règlement d'ordre intérieur, au bon fonctionnement du Comité et à la bonne exécution de ses missions. Il veille aussi à ce que l'exécution des missions de police judiciaire n'entraîne pas l'exécution des enquêtes de contrôle. À cette fin, il organise les concertations nécessaires avec les autorités judiciaires compétentes.»

Art. 36. In dezelfde wet wordt een artikel 61bis ingevoegd, luidende:

«Art. 61bis. De voorzitter van elk Vast Comité leidt, met inachtneming van de collegialiteit, de vergaderingen van dat Comité en zorgt voor het dagelijks bestuur van de werkzaamheden. Hij ziet toe op de toepassing van het huishoudelijk reglement, op de goede werking van het Comité, alsook op de goede uitvoering van de opdrachten van dat Comité. De voorzitter zorgt er tevens voor dat de uitvoering van de opdrachten van gerechtelijke politie de uitvoering van de toezichtsonderzoeken niet hindert. Daartoe voert hij met de bevoegde gerechtelijke overheden het nodige overleg.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 37. L'article 62 de la même loi est remplacé par la disposition suivante:

«Art. 62. Sous la surveillance du Comité permanent concerné, le greffier de chaque Comité assure le secrétariat des réunions du Comité, en dresse les procès-verbaux et veille à l'expédition des pièces, à la conservation et la protection du secret de la documentation et des archives. Il assure la gestion du personnel administratif pour autant que l'autorité sur celui-ci lui ait été déléguée conformément à l'article 58, alinéa 2, de l'infrastructure et du matériel du Comité, prépare son budget et en est le comptable.»

Art. 37. Artikel 62 van dezelfde wet wordt vervangen door de volgende bepaling:

«Art. 62. Onder toezicht van het betrokken Vast Comité staat de griffier van elk Comité in voor het secretariaat van de vergaderingen van het Comité, stelt de notulen ervan op, zorgt voor de verzending van de stukken, de bewaring en de bescherming van het geheim van de documentatie en van het archief. Hij is belast met de leiding over het administratief personeel, voor zover hem het gezag daarover is overgedragen overeenkomstig artikel 58, tweede lid, en met het beheer van de infrastructuur en van het materieel van het Comité, hij stelt de begroting van het Comité op en houdt de boeken van het Comité bij.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 38. L'article 64 de la même loi est remplacé par la disposition suivante:

«Art. 64. Les membres des Comités permanents, les greffiers, les membres des services d'enquêtes et le personnel administratif sont dépositaires des secrets qui leur sont confiés dans l'exercice de leur mission. Le secret subsiste même lorsqu'ils ont cessé leurs fonctions.

Sans préjudice de l'article 458 du Code pénal, ils sont punis d'un emprisonnement de huit jours à un an et d'une amende de cent francs à quatre mille francs ou d'une de ces peines seulement s'ils révèlent ces secrets dans d'autres circonstances que celles qui sont prévues par la loi ou par le règlement d'ordre intérieur.»

Art. 38. Artikel 64 van dezelfde wet wordt vervangen door de hierna volgende bepaling:

«Art. 64. De leden van de Vaste Comités, de griffiers, de leden van de Diensten Enquêtes en het administratief personeel zijn verplicht de geheimen te bewaren waarvan zij kennis krijgen tijdens het vervullen van hun opdracht. Het geheim blijft bestaan, zelfs wanneer zij hun functie hebben beëindigd.

Onverminderd artikel 458 van het Strafwetboek worden zij gestraft met gevangenisstraf van acht dagen tot een jaar en met geldboete van honderd frank tot vierduizend frank of met een van die straffen alleen, indien zij die geheimen onthullen in andere omstandigheden dan die bepaald bij de wet of bij het huishouderglement.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 39. À l'article 65, § 2, de la même loi, modifié par les lois des 15 décembre 1993 et 21 décembre 1994, sont apportées les modifications suivantes:

1° l'alinéa 1er est complété comme suit:

«et chef d'un Service d'enquêtes d'un de ces Comités permanents»;

2° les alinéas trois et quatre sont remplacés par les alinéas suivants:

«Le magistrat du ministère public qui est nommé en qualité de membre d'un Comité permanent ou de chef d'un Service d'enquêtes conserve sa place sur la liste de rang et est censé avoir exercé sa fonction. Pendant la durée de la mission il cesse de percevoir le traitement attaché à sa fonction dans l'ordre judiciaire.

Dans la mesure où il s'agit d'une mission à temps plein, il peut être pourvu au remplacement d'un magistrat près la cour d'appel ou la cour du travail par voie de nomination et, le cas échéant, par voie de désignation en surnomme.

L'article 323bis, alinéa 3, du Code judiciaire est d'application si le magistrat du ministère public concerné est chef de corps.»

Art. 39. In artikel 65, § 2, van dezelfde wet, gewijzigd bij de wetten van 15 decembre 1993 en 21 december 1994, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het eerste lid wordt aangevuld als volgt:

«en tot hoofd van een Dienst enquêtes van een van deze Vaste Comités»;

2° het derde en het vierde lid vervangen door de volgende leden:

«De magistraat van het openbaar ministerie die wordt benoemd tot lid van een Vast Comité of tot hoofd van een Dienst enquêtes behoudt zijn plaats op de ranglijst en wordt geacht zijn ambt of functie te hebben uitgeoefend. Gedurende de opdracht ontvangt hij de wedde verbonden aan zijn ambt in de rechterlijke orde niet meer.

Voor zover het een voltijdse opdracht betreft, kan in de vervanging van een magistraat bij het hof van beroep of bij het arbeidshof worden voorzien door een benoeming en, in voorkomend geval, een aanwijzing in overtal.

Is de betrokken magistraat van het openbaar ministerie een korpschef dan is artikel 323bis, derde lid van het Gerechtelijk Wetboek van toepassing.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 40. Un article 66bis rédigé comme suit est inséré dans la même loi:

«Art. 66bis. § 1er. La Chambre des représentants et le Sénat créent chacun une commission permanente chargée du suivi, respectivement du Comité permanent P et du Comité permanent R.

La Chambre des représentants et le Sénat prévoient dans leurs règlements respectifs, les règles relatives à la composition et au fonctionnement de chaque commission.

§ 2. Chaque commission supervise le fonctionnement du Comité permanent concerné, veille au respect des dispositions de la présente loi et des règlements d'ordre intérieur.

La commission de la Chambre des représentants exerce en outre les missions dévolues à la Chambre des représentants par les articles 8, 9, 11, 2° et 3°, 12, 32, alinéa 1er, 33, alinéa 7, 35, 2° et 3°, 36 et 60.

La commission permanente du Sénat exerce en outre les missions dévolues au Sénat par les articles 8, alinéa 1er, 9, alinéa 7, 11, 2° et 3°, 12, 32, 33, 35, 2° et 3°, 36 et 60.

§ 3. Les commissions permanentes siègent ensemble pour:

1° examiner les rapports annuels des Comités permanents avant leur publication, en présence de leurs membres. Les conclusions de la commission sont jointes aux rapports;

2° examiner le projet de budget des Comités permanents;

3° superviser le fonctionnement des Comités permanents dans les cas visés aux articles 52 à 55.

Elles peuvent en outre siéger ensemble pour analyser les résultats d'une enquête demandée par la Chambre des représentants au Comité permanent R ou par le Sénat au Comité permanent P.

§ 4. Chaque commission se réunit au moins une fois par trimestre avec le président ou les membres du Comité permanent concerné. En outre, elle peut se réunir soit à la demande de la majorité des membres de la commission, soit à la demande du président du Comité permanent, soit à la demande de la majorité des membres du Comité permanent.

La commission peut être saisie de toute dénonciation faite par un membre du Comité permanent concerné portant sur le dysfonctionnement de celui-ci ou sur le non-respect de la présente loi ou du règlement d'ordre intérieur.

La commission peut adresser au Comité permanent concerné ou à chaque membre de celui-ci des recommandations relatives au fonctionnement du Comité permanent, au respect de la présente loi ou du règlement d'ordre intérieur.

§ 5. Les membres des commissions prennent les mesures nécessaires afin de garantir le caractère confidentiel des faits, actes ou renseignements dont ils ont connaissance en raison de leurs fonctions et sont soumis à une obligation de confidentialité. Ils sont dépositaires des secrets qui leurs sont confiés dans l'exercice de leur mandat et même lorsqu'ils ont cessé leurs fonctions.

Toute violation de cette obligation de confidentialité et de ce secret sera sanctionnée conformément aux règlement de la Chambre à laquelle ils appartiennent.»

Art. 40. In dezelfde wet wordt een artikel 66bis ingevoegd, luidende :

«Art. 66bis. § 1. De Kamer van volksvertegenwoordigers en de Senaat stellen ieder een vaste commissie in, belast met de begeleiding van, respectievelijk, het Vast Comité P en het Vast Comité I.

De Kamer van volksvertegenwoordigers en de Senaat bepalen de regels inzake de samenstelling en de werkwijze van elke commissie in hun respectieve reglementen.

§ 2. Elke commissie oefent de uiteindelijke controle uit op de werking van het betrokken Vast Comité, ziet toe op de inachtneming van de bepalingen van deze wet en van de huishoudelijke reglementen.

De commissie van de Kamer van volksvertegenwoordigers oefent bovendien de opdrachten uit waarmee de Kamer van volksvertegenwoordigers is belast bij de artikelen 8, 9, 11, 2° en 3°, 12, 32, eerste lid, 33, zevende lid, 35, 2° en 3°, 36 en 60 van deze wet.

De vaste commissie van de Senaat oefent bovendien de opdrachten uit waarmee de Senaat is belast bij de artikelen 8, eerste lid, 9, zevende lid, 11, 2° en 3°, 12, 32, 33, 35, 2° en 3°, 36 en 60 van deze wet.

§ 3. De vaste commissies vergaderen samen om :

1° de jaarverslagen van de Vaste Comités, vóór de publicatie ervan, te onderzoeken in aanwezigheid van de leden van elk Comité. De besluiten van de commissie worden bij de verslagen gevoegd;

2° het ontwerp van begroting van de Vaste Comités te onderzoeken;

3° de uiteindelijke controle op de werking van de Vaste Comités uit te oefenen in de gevallen bedoeld in de artikelen 52 tot 55.

Bovendien kunnen zij samen vergaderen om de resultaten van een door de Kamer van volksvertegenwoordigers aan het Vast Comité I of door de Senaat aan het Vast Comité P gevraagd onderzoek te onderzoeken.

§ 4. Elke commissie vergadert minstens eemaal per kwartaal met de voorzitter of de leden van het betrokken Vast Comité. Bovendien kunnen ze vergaderen, ofwel op verzoek van de meerderheid van de leden van de commissie, ofwel op verzoek van de voorzitter van het Vast Comité, ofwel op verzoek van de meerderheid van de leden van het Vast Comité.

Elke aangifte die door een lid van het betrokken Vast Comité wordt gedaan over het gebrekig functioneren van dat Vast Comité of over de niet-naleving van deze wet of van het huishoudelijk reglement, kan bij de commissie aanhangig worden gemaakt.

De commissie kan aan het betrokken Vast Comité of aan elk lid ervan aanbevelingen doen betreffende de werking van het Vast Comité, de naleving van deze wet of van het huishoudelijk reglement.

§ 5. De leden van commissies nemen de noodzakelijke maatregelen om de vertrouwelijke aard te waarborgen van de feiten, handelingen of inlichtingen waarvan zij wegens hun functie kennis krijgen en zijn verplicht het vertrouwelijke karakter ervan te bewaren. Zij moeten de geheimen waarvan zij kennis krijgen tijdens de uitoefening van hun mandaat, bewaren, zelfs wanneer zij hun functie hebben beëindigd.

Elke schending van die verplichting tot vertrouwelijkheid en van die geheimhouding wordt gestraft met de sanctie bepaald in het reglement van de Kamer waartoe zij behoren.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 41. Par dérogation à l'article 6 de même loi et de l'article 7 de la présente loi, la nomination des membres du Comité permanent P qui sont en fonction à la date d'entrée en vigueur de la présente loi prend fin à la nomination des nouveaux membres.

Par dérogation à l'article 30 de même loi et de l'article 22 de la présente loi, la nomination des membres du Comité permanent R qui sont en fonction à la date d'entrée en vigueur de la présente loi prend fin à la nomination des nouveaux membres.

Les membres visés aux alinéas 1er et 2 bénéficient pendant la période où ils auraient exercé leurs fonctions en application des articles 6 ou 30 de la même loi d'une rémunération équivalente à la différence entre leur traitement comme membre du Comité permanent et le traitement qu'ils perçoivent après la fin de leurs fonctions.

Cette rémunération est réduite à due concurrence lorsqu'elle est octroyée avant que le membre concerné n'ait rempli ses fonctions pendant cinq ans.

Art. 41. In afwijking van artikel 6 van dezelfde wet en van artikel 7 van deze wet eindigt de benoeming van de leden van het Vast Comité P die in dienst zijn op de datum van inwerkingtreding van deze wet, bij de aanstelling van de nieuwe leden.

In afwijking van artikel 30 van dezelfde wet en van artikel 22 van deze wet eindigt de benoeming van de leden van het Vast Comité I die in dienst zijn op de datum van inwerkingtreding van deze wet, bij de aanstelling van de nieuwe leden.

De in het eerste en het tweede lid bedoelde leden genieten, tijdens de periode waarin zij hun functie uitgeoefend hebben met toepassing van de artikelen 6 en 30 van dezelfde wet, een bezoldiging die gelijk is aan het verschil tussen hun wedde als lid van het Vast Comité en de wedde die zij na de einde van hun ambt ontvangen.

Die bezoldiging wordt verhoudingsgewijs verminderd, wanneer zij wordt toegekend vóór het betrokken lid zijn ambt vijf jaar heeft bekleed.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 42. Avant l'entrée en vigueur des articles 143 à 149 de la loi du 7 décembre 1998 organisant un service de police intégré, structuré à deux niveaux, les dispositions de l'article 15 de la présente loi sont d'application à l'inspection générale de la gendarmerie, à l'inspection générale de la police judiciaire près les parquets et aux services de contrôle interne de la police communale.

Art. 42. Vóór de inwerkingtreding van de artikelen 143 tot 149 van de wet van 7 december 1998 tot organisatie van een geïntegreerde politiedienst, gesstructureerd op twee niveaus, zijn

de bepalingen van artikel 15 van deze wet van toepassing op de algemene inspectie van de rijkswacht, de algemene inspectie van de gerechtelijke politie bij de parketten en de diensten intern toezicht van de gemeentepolitie.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 43. Par dérogation aux articles 20 et 44 de la même loi, le détachement des membres du Service d'enquêtes P et du Service d'enquêtes R qui arrive à son terme entre la date d'entrée en vigueur de la présente loi et le 31 décembre 1999 prend fin au 31 décembre 1999.

Art. 43. In afwijking van de artikelen 20 en 44 van dezelfde wet loopt de detachering van de leden van de Dienst Enquêtes P en van de Dienst Enquêtes I, die verstrijkt tussen de datum van inwerkingtreding van deze wet en 31 december 1999, ten einde op 31 december 1999.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 44. La présente loi entre en vigueur à la date de sa publication au *Moniteur belge*, sauf les articles 29, 30 et 35, qui entrent en vigueur à la date de nomination des nouveaux membres du Comité permanent R et l'article 39 qui entre en vigueur à la date de l'entrée en vigueur l'article 61 de la loi du 22 décembre 1998 modifiant certaines dispositions de la deuxième partie du Code judiciaire concernant le Conseil supérieur de la Justice, la nomination et la désignation de magistrats et instaurant un système d'évaluation pour les magistrats.

Art. 44. Deze wet treedt in werking de dag waarop zij in het *Belgisch Staatsblad* wordt bekendgemaakt, behalve de artikelen 29, 30 en 35, die in werking treden op de datum van aanstelling van de nieuwe leden van het Vast Comité I en artikel 39 dat in werking treedt op het ogenblik dat artikel 61 van de wet van 22 december 1998 tot wijziging van sommige bepalingen van deel II van het Gerechtelijk Wetboek met betrekking tot de Hoge Raad voor de Justitie, de benoeming en aanwijzing van magistraten en tot invoering van een evaluatiesysteem, in werking treedt.

— Adopté.

Aangenomen.

M. le président. — Il sera procédé ultérieurement au vote sur l'ensemble de la proposition de loi.

We stemmen later over het geheel van het wetsvoorstel.

Dames en heren, onze agenda voor vanmorgen is afgewerkt.

Notre ordre du jour de ce matin est ainsi épuisé.

De Senaat vergadert opnieuw deze namiddag om 15 uur.

Le Sénat se réunira cet après-midi à 15 heures.

De vergadering is gesloten.

La séance est levée.

(*De vergadering wordt gesloten om 12.05 uur.*)

(*La séance est levée à 12 h 05.*)

SÉANCE DE L'APRÈS-MIDI — NAMIDDAGVERGADERING

PRÉSIDENCE DE M. MAHOUX, PREMIER VICE-PRÉSIDENT
VOORZITTERSCHAP VAN **DE HEER MAHOUX**, EERSTE ONDERVOORZITTER

Le procès-verbal de la dernière séance est déposé sur le bureau.
De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.

La séance est ouverte à 15 h 15.
De vergadering wordt geopend om 15.15 uur.

EXCUSÉS — VERONTSCHULDIGD

Mmes Dardenne, pour raison de santé; Jeanmoye, MM. Jonckheer, pour d'autres devoirs; Bock, Hatry, Santkin, pour raisons personnelles; Chantraine et Goris, pour devoirs professionnels, demandent d'excuser leur absence à la réunion de ce jour.

Afwezig met bericht van verhindering: de dames Dardenne, om gezondheidsredenen; Jeanmoye, de heren Jonckheer, wegens andere plichten; Bock, Hatry, Santkin, om persoonlijke redenen; Chantraine en Goris, wegens ambtsplichten.

— Pris pour information.

Voor kennisgeving aangenomen.

MESSAGES

Chambre des représentants

BOODSCHAPPEN

Kamer van volksvertegenwoordigers

M. le président. — Par messages du 12 mars 1999, la Chambre des représentants a transmis au Sénat, tels qu'ils ont été adoptés en sa séance du 12 mars 1999:

Article 77

1° Projet de loi relative à l'organisation judiciaire en matière fiscale.

— Le projet de loi a été envoyé à la commission des Finances et des Affaires économiques.

2° Projet de loi modifiant la loi du 19 décembre 1974 organisant les relations entre les autorités publiques et les syndicats des agents relevant de ces autorités.

— Le projet de loi a été envoyé à la commission de l'Intérieur et des Affaires administratives.

Article 78

1° Projet de loi relative à la coopération internationale belge.
— Le projet de loi a été reçu le 12 mars 1999; la date limite pour l'évocation est le lundi 29 mars 1999.

2° Projet de loi relative aux pratiques non conventionnelles dans les domaines de l'art médical, de l'art pharmaceutique, de la kinésithérapie, de l'art infirmier et des professions paramédicales.

— Le projet de loi a été reçu le 12 mars 1999; la date limite pour l'évocation est le lundi 29 mars 1999.

3° Projet de loi relative à la création d'un Comité fédéral de l'allaitement maternel.

— Le projet de loi a été reçu le 12 mars 1999; la date limite pour l'évocation est le lundi 29 mars 1999.

Article 80

1° Projet de loi relative à l'organisation du marché de l'électricité.

— Le projet de loi a été reçu le 12 mars 1999; la date limite pour l'évocation est le mercredi 17 mars 1999.

2° Projet de loi portant diverses mesures en matière de fonction publique.

— Le projet de loi a été reçu le 12 mars 1999; la date limite pour l'évocation est le mercredi 17 mars 1999.

3° Projet de loi relative aux professions comptables et fiscales.

— Le projet de loi a été reçu le 12 mars 1999; la date limite pour l'évocation est le mercredi 17 mars 1999.

4° Projet de loi portant des dispositions budgétaires et diverses.

— Le projet de loi a été reçu le 12 mars 1999; la date limite pour l'évocation est le mercredi 17 mars 1999.

Article 81

Projet de loi modifiant la loi du 10 juillet 1997 relative aux dates de valeur des opérations bancaires.

— Le projet de loi a été reçu le 12 mars 1999; le délai d'examen, qui est de 15 jours conformément l'article 79, alinéa 1er, de la Constitution expire le lundi 29 mars 1999.

— La Chambre a amendé et adopté le texte le 11 mars 1999.

Bij boodschappen van 12 maart 1999 heeft de Kamer van volksvertegenwoordigers aan de Senaat overgezonden, zoals ze ter vergadering van 12 maart 1999 werden aangenomen:

Artikel 77

1° Wetsontwerp betreffende de rechterlijke inrichting in fiscale zaken.

— Het wetsontwerp werd verzonden naar de commissie voor de Financiën en de Economische Aangelegenheden.

2° Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 19 december 1974 tot regeling van de betrekkingen tussen de overheid en de vakbonden van haar personeel.

— Het wetsontwerp werd verzonden naar de commissie voor de Binnenlandse en de Administratieve Aangelegenheden.

Artikel 78

1° Wetsontwerp betreffende de Belgische internationale samenwerking.

— Het wetsontwerp werd ontvangen op 12 maart 1999; de uiterste datum voor evocatie is maandag 29 maart 1999.

2° Wetsontwerp betreffende de niet-conventionele praktijken inzake de geneeskunde, de artsenijbereidkunde, de kinesitherapie, de verpleegkunde en de paramedische beroepen.

— Het wetsontwerp werd ontvangen op 12 maart 1999; de uiterste datum voor evocatie is maandag 29 maart 1999.

3° Wetsontwerp betreffende de oprichting van een federaal Borstvoedingscomité.

— Het wetsontwerp werd ontvangen op 12 maart 1999; de uiterste datum voor evocatie is maandag 29 maart 1999.

Artikel 80

1° Wetsontwerp betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt.

— Het wetsontwerp werd ontvangen op 12 maart 1999; de uiterste datum voor evocatie is woensdag 17 maart 1999.

2° Wetsontwerp houdende diverse maatregelen inzake ambtenarenzaken.

— Het wetsontwerp werd ontvangen op 12 maart 1999; de uiterste datum voor evocatie is woensdag 17 maart 1999.

3° Wetsontwerp betreffende de boekhoudkundige en fiscale beroepen.

— Het wetsontwerp werd ontvangen op 12 maart 1999; de uiterste datum voor evocatie is woensdag 17 maart 1999.

Artikel 81

Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 10 juli 1997 betreffende de valutadatum van bankverrichtingen.

— Het wetsontwerp werd ontvangen op 12 maart 1999; de onderzoekstermijn, die overeenkomstig artikel 79, eerste lid, van de Grondwet 15 dagen bedraagt, verstrijkt op maandag 29 maart 1999.

— De Kamer heeft de tekst geamendeerd aangenomen op 11 maart 1999.

COMMUNICATIONS — MEDEDELINGEN

Cour d'arbitrage — Arbitragehof

M. le président. — En application de l'article 76 de la loi spéciale du 6 janvier 1989 sur la Cour d'arbitrage, le greffier de la Cour d'arbitrage notifie au président du Sénat :

1. les recours en annulation du décret de la Communauté flamande du 23 juin 1998 octroyant une aide complémentaire aux personnes vivant dans une situation de précarité par suite de circonstances dues à la guerre, à la répression et à l'épuration (numéros du rôle 1384, 1385, 1415, 1419, 1420, 1434, 1435, 1436, 1437, 1441, 1442, 1443, 1455, 1463, 1465, 1467, 1468, 1472, 1473,

1474, 1481, 1483, 1487, 1488, 1489, 1491 à 1573, 1574, 1579, 1580, 1591, 1597, 1598, 1601, 1603, 1606, 1607, 1608, 1609 et 1610: affaires jointes);

2. le recours en annulation des articles 9 et 15, 1°, du décret de la Communauté flamande du 14 juillet 1998 relatif à l'enseignement IX, introduit par L. Demuynck (numéro du rôle 1624);

3. les recours en annulation de l'article 1675/8, alinéa 2, du Code judiciaire, inséré par l'article 2, § 2, de la loi du 5 juillet 1998 relative au règlement collectif de dettes et à la possibilité de vente de gré à gré des biens immeubles saisis, introduits par l'Ordre français des avocats du barreau de Bruxelles et G.-A. Dal et par l'Ordre des avocats du barreau de Liège et G. Rigo (numéros du rôle 1599 et 1604: affaires jointes).

Met toepassing van artikel 76 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof, geeft de griffier van het Arbitragehof aan de voorzitter van de Senaat kennis van :

1. de beroepen tot vernietiging van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 23 juni 1998 houdende bijkomende bijstand aan personen die in een bestaanzekere toestand verkeren ten gevolge van oorlogsomstandigheden, repressie en epuratie (rolnummers 1384, 1385, 1415, 1419, 1420, 1434, 1435, 1436, 1437, 1441, 1442, 1443, 1455, 1463, 1465, 1467, 1468, 1472, 1473, 1474, 1481, 1483, 1487, 1488, 1489, 1491 tot 1573, 1574, 1579, 1580, 1591, 1597, 1598, 1601, 1603, 1606, 1607, 1608, 1609 en 1610: samengevoegde zaken);

2. het beroep tot vernietiging van de artikelen 9 en 15, 1°, van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 14 juli 1998 betreffende het onderwijs IX, ingesteld door L. Demuynck (rolnummer 1624);

3. de beroepen tot vernietiging van artikel 1675/8, tweede lid, van het Gerechtelijk Wetboek, ingevoegd door artikel 2, § 2, van de wet van 5 juli 1998 betreffende de collectieve schuldenregeling van de mogelijkheid van verkoop uit de hand van de in beslag genomen onroerende goederen, ingesteld door de Franse Orde van advocaten bij de balie te Brussel en G.-A. Dal en door de Orde van advocaten bij de balie te Luik en G. Rigo (rolnummers 1599 en 1604: samengevoegde zaken).

— Pris pour notification.

Voor kennisgeving aangenomen.

En application de l'article 77 de la loi spéciale du 6 janvier 1989 sur la Cour d'arbitrage, le greffier de la Cour d'arbitrage notifie au président du Sénat :

1. la question préjudicielle relative à l'article 52 de la loi du 4 août 1996 relative au bien-être des travailleurs lors de l'exécution de leur travail posée par le tribunal du travail à Bruges (nummer du rôle 1626);

2. la question préjudicielle relative à l'article 38 de la loi du 10 avril 1971 sur les accidents du travail, posée par le tribunal du travail de Liège (nummer du rôle 1602);

3. les questions préjudicielles relatives à l'article 30ter de la loi du 27 juin 1969 révisant l'arrêté-loi du 28 décembre 1944 concernant la sécurité sociale des travailleurs, posées par le tribunal du travail de Verviers (nummer du rôle 1634);

4. les questions préjudicielles concernant les articles 267 et suivants de l'arrêté royal du 18 juillet 1977 portant coordination des dispositions générales relatives aux douanes et accises, posées par la cour d'appel de Gand (numéros de rôle 1447 et 1623 : affaires jointes).

Met toepassing van artikel 77 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof, geeft de griffier van het Arbitragehof aan de voorzitter van de Senaat kennis van :

1. de prejudiciële vraag over artikel 52 van de wet van 4 augustus 1996 betreffende het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk, gesteld door de Arbeidsrechtbank te Brugge (rolnummer 1626);

2. de prejudiciële vraag betreffende artikel 38 van de wet van 10 april 1971 over de arbeidsongevallen, gesteld door de arbeidsrechtbank te Luik (rolnummer 1602);

3. de prejudiciële vragen betreffende artikel 30ter van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders, gesteld door de arbeidsrechtbank te Verviers (rolnummer 1634);

4. de prejudiciële vragen betreffende de artikelen 267 en volgende van het koninklijk besluit van 18 juli 1977 tot coördinatie van de algemene bepalingen inzake douane en accijnzen, gesteld door het hof van beroep te Gent (rolnummers 1447 en 1623: samengevoegde zaken).

— Pris pour notification.

Voor kennisgeving aangenomen.

En application de l'article 113 de la loi spéciale du 6 janvier 1989 sur la Cour d'arbitrage, le greffier de la Cour d'arbitrage notifie au président du Sénat l'arrêt n° 31/99, rendu le 10 mars 1999, en cause la demande de suspension de l'article 245 et du nombre «245» dans l'article 260, alinéa 1er, de la loi du 7 décembre 1998 organisant un service de police intégré, structuré à deux niveaux, introduite par A. Vander Zwalm (numéro de rôle 1581).

Met toepassing van artikel 113 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof, geeft de griffier van het Arbitragehof kennis aan de voorzitter van de Senaat van het arrest nr. 31/99, uitgesproken op 10 maart 1999, in zake de vordering tot schorsing van artikel 245 en het cijfer «245» in artikel 260, eerste lid, van de wet van 7 december 1998 tot organisatie van een geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee niveaus, ingesteld door A. Vander Zwalm (rolnummer 1581).

— Pris pour notification.

Voor kennisgeving aangenomen.

Parlement européen — Europees Parlement

M. le président. — Par lettre du 8 mars 1999, le président du Parlement européen a transmis au Sénat :

a) une résolution sur la régionalisation de la politique commune de la pêche;

b) une résolution sur le XXIe rapport annuel d'activités du Comité consultatif pour la sécurité, l'hygiène et la protection de la santé sur le lieu de travail — 1996, sur le rapport d'activité de l'Organe permanent pour la sécurité et la salubrité dans les mines de houille et les autres industries extractives — année 1996 et sur le rapport intérimaire concernant le programme communautaire dans le domaine de la sécurité, de l'hygiène et de la santé sur le lieu de travail (1996-2000);

adoptées au cours de la période de session du 24 et 25 février 1999.

Bij brief van 8 maart 1999 heeft de voorzitter van het Europees Parlement aan de Senaat overgezonden :

a) een resolutie over regionalisering van het gemeenschappelijk visserijbeleid;

b) een resolutie over het eenentwintigste jaarverslag van de werkzaamheden van het Raadgevend Comité voor de veiligheid, de hygiëne en de gezondheidsbescherming op de arbeidsplaats — 1996, het verslag van de werkzaamheden van het Permanent Orgaan voor de veiligheid en de gezondheidsvoorraarden in de steenkoolmijnen en andere winningsindustrieën — 1996 en het tussentijds verslag over het actieprogramma van de Gemeenschap op het gebied van veiligheid, hygiëne en gezondheidsbescherming op het werk (1996-2000);

aangenomen tijdens de vergaderperiode van 24 en 25 februari 1999.

— Envoi à la commission des Affaires étrangères.

Verzending naar de commissie voor de Buitenlandse Aangelegenheden.

Conseil central de l'économie

Centrale Raad voor het Bedrijfsleven

M. le président. — Par lettre du 15 mars 1999, le président du Conseil central de l'économie a transmis au Sénat, l'avis du conseil du 15 mars 1999 concernant le projet d'arrêté royal portant fixation de normes de produits pour les emballages.

Bij brief van 15 maart 1999 heeft de voorzitter van de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven aan de Senaat overgemaakt, het advies van de raad van 15 maart 1999 over het ontwerp van koninklijk besluit houdende bepaling van productnormen voor verpakkingen.

— Dépôt au greffe.

Neergelegd ter griffie.

COMPOSITION DE COMMISSIONS

SAMENSTELLING VAN COMMISSIES

M. le président. — Le Sénat est saisi d'une demande tendant à remplacer au sein de la commission des Affaires institutionnelles :

- M. Goris par M. Coene comme membre effectif;
- M. Coene par M. Goris comme membre suppléant et
- M. Goovaerts par Mme Nelis-Van Liedekerke comme membre suppléant.

Bij de Senaat is een voorstel ingediend om in de commissie voor de Institutionele Aangelegenheden :

- de heer Goris door de heer Coene als effectief lid;
- de heer Coene door de heer Goris als plaatsvervangend lid en
- de heer Goovaerts door mevrouw Nelis-Van Liedekerke als plaatsvervangend lid te vervangen.

Pas d'opposition ?

Geen bezwaar.

Il en sera donc ainsi.

Dan is aldus besloten.

Le Sénat est saisi d'une demande tendant à remplacer M. Goovaerts par M. Coene comme membre suppléant au sein de la commission parlementaire de concertation.

Bij de Senaat is een voorstel ingediend om in de parlementaire overlegcommissie de heer Goovaerts als plaatsvervangend lid te vervangen door de heer Coene.

Pas d'opposition ?

Geen bezwaar ?

Il en sera donc ainsi.

Dan is aldus besloten.

ÉVOCATIONS — EVOCATIES

M. le président. — Par messages des 16 et 17 mars 1999, le Sénat a informé la Chambre des représentants de la mise en œuvre, ce même jour, de l'évocation :

1° Projet de loi relative à l'organisation du marché de l'électricité.

— Le projet de loi a été envoyé à la commission des Finances et des Affaires économiques.

2° Projet de loi relative aux pratiques non conventionnelles dans les domaines de l'art médical, de l'art pharmaceutique, de la kinésithérapie, de l'art infirmier et des professions paramédicales.

— Le projet de loi a été envoyé à la commission des Affaires sociales.

3° Projet de loi portant des dispositions budgétaires et diverses.

— Le projet de loi a été envoyé à la commission de l'Intérieur et des Affaires administratives, à la commission des Affaires sociales et à la commission des Finances et des Affaires économiques.

De Senaat heeft bij boodschappen van 16 en 17 maart 1999 aan de Kamer van volksvertegenwoordigers ter kennis gebracht dat tot evocatie is overgegaan, op die datum, van:

1° Wetsontwerp betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt.

— Het wetsontwerp werd verzonden naar de commissie voor de Financiën en voor Economische Aangelegenheden.

2° Wetsontwerp betreffende de niet-conventionele praktijken inzake de geneeskunde, de artsensjebereidkunde, de kinesitherapie, de verpleegkunde en de paramedische beroepen.

— Het wetsontwerp werd verzonden naar de commissie voor de Sociale Aangelegenheden.

3° Wetsontwerp houdende budgettaire en diverse bepalingen.

— Het wetsontwerp werd verzonden naar de commissie voor de Binnenlandse en de Administratieve Aangelegenheden, naar de commissie voor de Sociale Aangelegenheden en naar de commissie voor de Financiën en de Economische Aangelegenheden.

NON-ÉVOCATIONS — NON-EVOCATIES

M. le président. — Par messages des 16 et 18 mars 1999, le Sénat a retourné à la Chambre des représentants, en vue de la sanction royale, les projets de loi non évoqués qui suivent:

1° Projet de loi portant confirmation de l'arrêté royal du 20 mai 1997 modifiant l'AR/CIR 92, en tant qu'il a trait au précompte professionnel, et de l'arrêté royal du 5 décembre 1997 modifiant, en matière de précompte professionnel, l'AR/CIR 92.

2° Projet de loi modifiant la loi du 29 juin 1964 concernant la suspension, le sursis et la probation.

3° Projet de loi relative à la procédure d'identification par analyse ADN en matière pénale.

4° Projet de loi modifiant la loi du 30 juillet 1938 concernant l'usage des langues à l'armée.

5° Projet de loi modifiant les articles 12, et 19, § 1er, de la nouvelle loi communale.

6° Projet de loi portant diverses mesures en matière de fonction publique.

7° Projet de loi relative aux professions comptables et fiscales.

Bij boodschappen van 16 en 18 maart 1999 heeft de Senaat aan de Kamer van volksvertegenwoordigers terugbezorgd, met het oog op de koninklijke bekraftiging, de volgende niet-geëvoerde wetsontwerpen:

1° Wetsontwerp houdende bekraftiging van het koninklijk besluit van 20 mei 1997 tot wijziging van het KB/WIB 92, voorzover het betrekking heeft op de bedrijfsvoorheffing, en van het koninklijk besluit van 5 december 1997 tot wijziging van het KB/WIB 92, op het stuk van de bedrijfsvoorheffing.

2° Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 29 juni 1964 betreffende de opschorting, het uitstel et de probatice.

3° Wetsontwerp betreffende de identificatieprocedure via DNA-onderzoek in strafzaken.

4° Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 30 juli 1938 betreffende het gebruik der talen bij het leger.

5° Wetsontwerp tot wijziging van de artikelen 12, en 19, § 1, van de nieuwe gemeentewet.

6° Wetsontwerp houdende diverse maatregelen inzake ambtenarenzaken.

7° Wetsontwerp betreffende de boekhoudkundige en fiscale beroepen.

— Pris pour notification.

Voor kennisgeving aangenomen.

PÉTITIONS — VERZOEKSCHRIFTEN

M. le président. — Par pétition établie à Nieuwpoort, le bourgmestre de cette ville transmet au Sénat une motion concernant la protection du milieu marin dans les espaces marins sous juridiction de la Belgique, adoptée par le collège de bourgmestre et des échevins le 1er mars 1999.

Par pétition établie à Waarschoot, le conseil communal de cette commune se rallie à la notion du conseil provincial de la Flandre orientale concernant le décret sur la répartition du lisier.

Bij verzoekschrift uit Nieuwpoort zendt de burgemeester van deze stad aan de Senaat een motie betreffende de bescherming van het marine milieu in de zeegebied onder de rechtsbevoegdheid van België, aangenomen door het college van burgemeester en schepenen op 1 maart 1999.

Bij verzoekschrift uit Waarschoot onderschrijft de gemeenteraad van deze gemeente de motie van de provincieraad van Oost-Vlaanderen met betrekking tot het mestdecreet.

— Envoi à la commission de l'Intérieur et des Affaires administratives, chargée des pétitions.

Verzending naar de commissie voor de Binnenlandse en Administratieve Aangelegenheden, belast met de verzoekschriften.

PROJETS DE LOI — WETSONTWERPEN

Dépôt — Indiening

M. le président. — Le gouvernement a déposé les projets de loi ci-après:

1° Projet de loi portant assentiment à la Convention relative à l'aide alimentaire de 1995, faite à Londres le 5 décembre 1994.

— Le projet de loi a été envoyé à la commission des Affaires étrangères.

2° Projet de loi portant assentiment à la Convention sur la Sécurité sociale entre le Royaume de Belgique et la République du Chili et à l'Arrangement administratif relatif aux modalités d'application de la Convention sur la Sécurité sociale entre le Royaume de Belgique et la République du Chili, signés à Bruxelles le 9 septembre 1996.

— Le projet de loi a été envoyé à la commission des Affaires étrangères.

De regering heeft volgende wetsontwerpen ingediend:

1° Wetsontwerp houdende instemming met het Voedselhulpverdrag 1995, opgemaakt te Londen op 5 december 1994.

— Het wetsontwerp werd verzonden naar de commissie voor de Buitenlandse Aangelegenheden.

2° Wetsontwerp houdende instemming met de Overeenkomst betreffende de sociale zekerheid tussen het Koninkrijk België en de Republiek Chili en met de administratieve schikking houdende de modaliteiten van toepassing van de Overeenkomst betreffende de sociale zekerheid tussen het Koninkrijk België en de Republiek Chili, gedaan te Brussel op 9 september 1996.

— Het wetsontwerp werd verzonden naar de commissie voor de Buitenlandse Aangelegenheden.

Ces projets de loi seront imprimés et distribués.

Deze wetsontwerpen zullen worden gedrukt en rondgedeeld.

PROPOSITIONS DE LOI — WETSVOORSTELLEN

Dépôt — *Indiening*

M. le président. — Les propositions de loi ci-après ont été déposées :

Article 77

1° Proposition de loi relative aux effets de la dissolution des Chambres fédérales à l'égard des projets et propositions de loi antérieurement déposés (de M. Vandenberghe et consorts).

Article 81

2° Proposition de loi modifiant le Code civil en ce qui concerne l'adoption (de Mme Milquet).

3° Proposition de loi modifiant le régime des prestations familiales en faveur des travailleurs indépendants (de M. Bock et consorts).

4° Proposition de loi modifiant le régime des prestations familiales en faveur des travailleurs indépendants (de Mme Nelis-Van Liedekerke et consorts).

De volgende wetsvoorstellingen werden ingediend :

Artikel 77

1° Wetsvoorstel betreffende de gevolgen van de ontbinding van de Federale Kamers ten aanzien van de vroeger ingediende ontwerpen en voorstellen van wet (van de heer Vandenberghe c.s.).

Artikel 81

2° Wetsvoorstel tot wijziging van het Burgerlijk Wetboek inzake adoptie (van mevrouw Milquet).

3° Wetsvoorstel tot wijziging van de gezinsbijslagregeling voor zelfstandigen (van de heer Bock c.s.).

4° Wetsvoorstel tot wijziging van de gezinsbijslagregeling voor zelfstandigen (van mevrouw Nelis-Van Liedekerke c.s.).

Ces propositions de loi seront traduites, imprimées et distribuées.

Deze wetsvoorstellingen zullen worden vertaald, gedrukt en rondgedeeld.

Il sera statué ultérieurement sur la prise en considération.

Er zal later over de inoverwegingneming worden beslist.

DEMANDES D'EXPLICATIONS — VRAGEN OM UITLEG

Dépôt — *Indiening*

M. le président. — Le Bureau a été saisi des demandes d'explications suivantes :

1. de M. Boutmans au ministre de la Justice sur «le tribunal unique ou le guichet unique»;

2. de M. Vandenberghe au ministre de la Politique scientifique sur «le financement insuffisant des Archives du Royaume et l'attribution éventuelle de la gestion des archives aux communautés»;

3. de Mme de Bethune au ministre de la Justice sur «l'implication possible d'une firme belge dans la préparation d'un coup d'État au Congo-Brazzaville»;

4. de Mme Dardenne au ministre de l'Agriculture et des Petites et Moyennes Entreprises sur «l'Agenda 2000 et une agriculture durable».

Ces demandes sont envoyées à la séance plénière.

Het Bureau heeft volgende vragen om uitleg ontvangen :

1. van de heer Boutmans aan de minister van Justitie over «de eenheidsrechtbank of eenheidsloket»;

2. van de heer Vandenberghe aan de minister van Wetenschapsbeleid over «de benedenmaatse financiering van het Algemeen Rijksarchief en de eventuele toewijzing van het archiefbeheer aan de gemeenschappen»;

3. van mevrouw de Bethune aan de minister van Justitie over «de mogelijke betrokkenheid van een Belgische firma bij de voorbereiding van een coup in Congo-Brazzaville»;

4. van mevrouw Dardenne aan de minister van Landbouw en de Kleine en Middelgrote Ondernemingen over «Agenda 2000 en duurzame landbouw».

Deze vragen worden naar de plenaire vergadering verzonden.

VOORSTELLEN — PROPOSITIONS

Inoverwegingneming — Prise en considération

De voorzitter. — Aan de orde is de inoverwegingneming van voorstellen.

L'ordre du jour appelle la prise en considération de propositions.

De lijst van de in overweging te nemen voorstellen is rondgedeeld, met opgave van de commissies waarnaar het Bureau van plan is ze te verzenden.

Leden die opmerkingen mochten hebben, gelieve die voor het einde van de vergadering te doen kennen.

Tenzij er afwijkende suggesties zijn, neem ik aan dat die voorstellen in overweging zijn genomen en verzonden naar de commissies die door het Bureau zijn aangeduid.

La liste des propositions à prendre en considération a été distribuée avec indication des commissions auxquelles le Bureau envisage de les envoyer.

Je prie les membres qui auraient des observations à formuler de me les faire connaître avant la fin de la séance.

Sauf suggestions divergentes, je considérerai les propositions comme prises en considération et envoyées aux commissions indiquées par le Bureau.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER ANCIAUX AAN DE EERSTE MINISTER OVER «DE VOORDRACHT VAN KAREL VAN MIERT ALS EUROPEES COMMISSARIS»

QUESTION ORALE DE M. ANCIAUX AU PREMIER MINISTRE SUR «LA PRÉSENTATION DE KAREL VAN MIERT COMME COMMISSAIRE EUROPÉEN»

De voorzitter. — Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Anciaux.

Het woord is aan de heer Anciaux.

De heer Anciaux (VU). — Mijnheer de voorzitter, voor het eerst in de geschiedenis moet de Europese Commissie opstappen. Het Comité van Wijzen benadrukte onomwonden de collectieve verantwoordelijkheid van de Europese Commissie. Alle commissarissen hadden onvoldoende of geen greep op hun administratie. Het comité stelt dat er in heel de Commissie met moeite iemand kan worden gevonden die zijn verantwoordelijkheid ook maar enigszins heeft opgenomen. Karel Van Miert zou als commissaris voor Personeelszaken tussen 1991 en 1995 onvoldoende zijn tussenbeidegekomen in het dossier van de toerismefraude. Slechts enkele uren na zijn ontslag draagt Van Miert zichzelf voor als kandidaat. De regering volgt hem hierin. Het niet opnieuw voordragen van Van Miert zou nochtans geen persoonlijke schuldbekentenis inhouden. Het zou wel een uiting kunnen zijn van respect voor het principe van verantwoordelijkheid als democratisch beginsel. De samenstelling van de nieuwe Commissie moet er volgens velen op gericht zijn de geloofwaardigheid en legitimiteit van de Europese instellingen te verhogen. Commissarissen die nu verkondigen dat ze hard gewerkt hebben om de scheve situaties

recht te trekken vergeten één ding : ze zijn te laat. Kostbare tijd is hopeloos verloren gegaan. De geloofwaardigheid van Europa mag nu niet ten koste gaan van persoonlijke ambities.

Is het waar dat de Belgische regering Van Miert als kandidaat commissaris voordraagt? Zo ja, waarom? Wie werd betrokken bij het nemen van deze beslissing? Hoe beoordeelt de minister de besluiten van het Comité van Wijzen? Hoe staat de minister tegenover het standpunt dat er best een geheel nieuwe commissie wordt samengesteld? Denkt de minister niet dat dit de geloofwaardigheid van de Europese instellingen zal verhogen? Welk formeel standpunt zal de Belgische regering innemen op de top van Berlijn? Zal de Belgische regering aandringen op de voorlopige stopzetting van de lopende toetredingsonderhandelingen tot op het moment dat er schoon schip gemaakt is? Indien neen, waarom niet?

De voorzitter. — Het woord is aan minister Derycke.

De heer Derycke, minister van Buitenlandse Zaken. — Mijnheer de voorzitter, naar aanleiding van de vraag van de heer Anciaux kan de regering op een aantal punten duidelijkheid verschaffen en de te volgen koers belichten. Wat eergisteren gebeurde, is belangrijk voor de Europese Commissie en voor Europa in het algemeen. Het is de eerste maal in de Europese geschiedenis dat de Commissie op eigen initiatief collectief haar ontslag heeft aangeboden. Dit heeft juridische gevolgen. Waarschijnlijk had ze geen andere keuze, gezien de huidige Europese spelregels. Nochtans moet dit feit niet worden gedramatiseerd. Europa moet beseffen dat in het politieke spel regeringen komen en ook verdwijnen. Het ontslag van de Commissie heeft op geen enkele wijze effect op de besluitvorming van de top in Berlijn rond Agenda 2000. De beslissingen worden immers genomen door de regeringen van de lidstaten zelf. Het voorbereidend werk werd door de Commissie gedaan, maar in de finale fase beschikken de regeringen. Men kan het ontslag ook beschouwen als een historische overwinning van de democratie op de instellingen. Ik ben de mening toegedaan dat op lange, of zelfs op korte termijn, deze gebeurtenis heilzaam zal blijken voor Europa.

Het Europees Parlement zal in eerste instantie het rapport van het Comité van Wijzen moeten beoordelen. De Commissie heeft, als andere rechtstreeks betrokken partij, zelf reeds haar oordeel gegeven. Ze heeft steeds gezegd dat ze, ongeacht de inhoud van het rapport, er de nodige gevolgen aan zou geven. Ze heeft dit ook stante pede gedaan. Zelf wens ik te herhalen wat ik reeds eerder zei. Ik betreur dat het Comité van Wijzen de Commissie vrij lineair heeft beoordeeld. Iedereen werd als het ware over dezelfde kam geschorst. Dat heeft het imago van sommige commissarissen ten onrechte geschonden. Dat is het geval voor de Belgische commissaris, de heer Van Miert. Hem valt immers niets te verwijten. De feiten bewijzen dit. Het Belgische lid van het comité, de heer Van Gerven, zegt vandaag in *De Standaard* dat hij geschrokken is van de reactie van de politieke wereld op het rapport. Hij bevestigt zijn achtig voor de heer Van Miert op wie hij niets heeft aan te merken. De heer Van Miert is nooit op het matje geroepen. Hij werd zelfs nooit gehoord. Ik wil hiermee even wijzen op de relativiteit van sommige uitspraken van het Comité van Wijzen en onnauwkeurigheden rechtdozetten die in de pers zijn verschenen. Zo werd in verband met het toerisme gezegd dat de commissaris belast was met personeelszaken tijdens de vorige commissie, niet zou gereageerd hebben op signalen van fraude. In het TV-programma *Terzake* heeft Europees parlementslid Nelly Maes commissaris Van Miert verwijten in die zin toegestuurd. Die beweringen in de pers zijn onterecht.

Voor de juiste feiten verwijss ik naar de bladzijden 19 en 20 van het rapport, waar blijkt dat de laakkbare passiviteit gesitueerd moet worden in de periode dat commissaris Cardoso bevoegd was. Pas in januari 1993 kreeg commissaris Van Miert Personeelszaken in zijn portefeuille. Hij behield deze bevoegdheid tot en met december 1994. Op bevel van Van Miert heeft de DG IX de fraude in personeelszaken trouwens onderzocht en bewezen. De commissaris heeft tegen de betrokken ambtenaar een tuchtmaatregel genomen. Hij heeft het dossier doorgespeeld aan UCLAF en meteen ook de justitie in België en Frankrijk op de hoogte gebracht.

Er wordt eveneens beweerd dat commissaris Van Miert zichzelf na zijn ontslag opnieuw kandidaat heeft gesteld en dat de regering zijn kandidatuur zou steunen. Ook dit is een loze bewering. De heer Van Miert heeft zich geenszins kandidaat gesteld. De regering heeft haar eerbied voor en vertrouwen in de heer Van Miert uitgesproken, maar verder kan ze geen beslissingen nemen, want de discussie over de procedure werd nog niet gevoerd en de vraag of het mandaat van de huidige commissaris van België kan worden verlengd dan wel of ons land een nieuwe commissaris zal voordragen, werd nog niet gesteld. Ook dit punt werd dus in een verkeerd daglicht gesteld.

Het belangrijkste voor mij is nu de vraag naar het verder verloop. Meer bepaald, wat gebeurt er in Berlijn en daarna? De Belgische regering is van oordeel dat er zo snel mogelijk een nieuwe en krachtdadige Europese Commissie moet komen die werk maakt van de noodzakelijke hervormingen. Ik ben het met de heer Anciaux eens dat dergelijke hervormingen noodzakelijk zijn. Ze moeten er komen in overeenstemming met het verdrag zelf. We moeten er in het bijzonder voor zorgen dat volgende week de gewenste eindconclusies over Agenda 2000 worden bereikt. Dat is een belangrijk signaal voor de publieke opinie. Ook al blijft de ontslagnemende Commissie juridisch bevoegd, toch heeft ze zich voorgenomen zich in deze twee dossiers terughoudend op te stellen, wat ook politiek noodzakelijk is. Ze gedraagt zich als een regering die ontslagnemend is en houdt zich enkel met de lopende zaken bezig.

Gisteravond hebben de Benelux-landen vergaderd, omdat Nederland en Luxemburg een beetje met hetzelfde probleem zitten. We zijn oprochte Europeanen die vlug een oplossing willen. We hebben besloten dat de drie Benelux-landen het voorzitterschap van de Unie vandaag nog zullen aanschrijven. De oplossingen die we naar voren schuiven, zijn de volgende. Allereerst, een snelle voordracht van een nieuwe commissievoorzitter die het perspectief moet krijgen dat hij een programma kan realiseren dat verder reikt dan de resterende negen maanden. In ons jargon zouden we dit een soort regeringsformateur kunnen noemen, die nu al zijn functie opneemt voor negen maanden plus vijf jaar. De voorzitter moet worden aangesteld met toepassing van de bepalingen van het Verdrag van Amsterdam. Zoals bekend werden de bepalingen over de aanstelling van voorzitter en commissarissen met dit verdrag aanzienlijk strenger gemaakt. Ik ben van mening dat de nieuwe voorzitter daar nu reeds rekening mee moet houden, hoewel hij dat in principe pas na de volgende verkiezingen moet doen. Bovendien moet bij de samenstelling van het nieuwe college terdege rekening worden gehouden met de bevoegdheden en beoordelingsmacht van het nieuwe, nog te verkiezen Parlement. Die parlementaire assemblee kan zich dan uitspreken over de kandidatuur van de commissarissen in overeenstemming met de strengere regels van het Verdrag van Amsterdam. Ziedaar een minimum aantal maatregelen om de wil van de Europese kiezer te respecteren. Om niet onvoorbereid naar de top van Berlijn te gaan, zullen de ministers van Buitenlandse Zaken daarover nu zondag van gedachten wisselen en trachten een overeenkomst te bereiken.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Anciaux voor een repliek.

De heer Anciaux (VU). — Mijnheer de voorzitter, ik dank de minister voor zijn verduidelijkend antwoord. Op de meeste van mijn opmerkingen is hij ingegaan. Zoals de minister zegt is de commissie uit eigen beweging opgestapt. Ze had echter geen andere keuze. Dat kan inderdaad op termijn een overwinning van de democratie op de instellingen betekenen. Ik weet niet of het aangewezen is dat de minister van Buitenlandse Zaken kritiek uit, zij het lichte, op het rapport van het Comité van Wijzen. Over dat rapport zou eigenlijk een debat moeten plaatshebben in het Europees Parlement. Volgens de minister is het rapport te lineair. Die opmerking is niet terecht. Het Comité van Wijzen vindt dat de Europese Commissie in haar geheel te weinig verantwoordelijkheid op zich heeft genomen. Er bestaat toch zo iets als collectieve verantwoordelijkheid. De Commissie had onvoldoende aandacht voor het goed functioneren van de administratie en voor fraudebestrijding. In die zin acht ik de commissie als geheel verantwoordelijk.

Ik neem akte van de opmerking van de minister over commissaris Van Miert. Ik heb mij inderdaad gebaseerd op het verslag waarin te lezen staat dat de verantwoordelijkheid lag bij de commissaris bevoegd voor personeelszaken in de periode 1991-1995. Ik wil wel aannemen dat de heer Van Miert pas in 1993 bevoegd geworden is voor het personeelsbeleid.

De minister wil dat er zo vlug mogelijk een nieuwe en krachtdadige Commissie komt en dat een commissievoorzitter wordt voorgesteld voor een termijn van negen maanden plus vijf jaar. Na die negen maanden zal er voor de Commissie wel een aanvaardingsprocedure moeten komen waarbij de regeringen hun kandidaten voordragen aan het Europees Parlement. Ik kan mij daarbij aansluiten.

Tot slot heb ik nog twee opmerkingen. Mij lijkt het aangewezen de onderhandelingen over de toetreding van nieuwe lidstaten even af te remmen en tijd te nemen om orde op zaken te stellen in de Europese instellingen. Voorts spreek ik de wens uit dat de nieuwe commissievoorzitter iemand is die veel belang hecht aan democratie en bekommert is om de herwaardering van het Europees Parlement. Ik hoop alleszins dat de voorzitter en de Commissie zich in de toekomst minder hautain gedragen tegenover het Europees Parlement en de Europese publieke opinie.

De voorzitter. — Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

MONDELINGE VRAAG VAN MEVROUW CANTILLON AAN DE VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN ECONOMIE EN TELECOMMUNICATIE OVER «DE VOLKSTELLING IN 2001»

QUESTION ORALE DE MME CANTILLON AU VICE-PREMIER MINISTRE ET MINISTRE DE L'ÉCONOMIE ET DES TÉLÉCOMMUNICATIONS SUR «LE RECENSEMENT DE 2001»

De voorzitter. — Aan de orde is de mondelinge vraag van mevrouw Cantillon.

Minister De Galan antwoordt namens haar collega.

Het woord is aan mevrouw Cantillon.

Mevrouw Cantillon (CVP). — Mijnheer de voorzitter, mijn vraag is korter en van meer praktische aard dan de vorige. Ik heb ze een jaar geleden ook al eens gesteld. Wanneer zal de regering een beslissing nemen omtrent het al dan niet organiseren van een volkstelling in 2001? Indien ze dat van plan is, op welke manier denkt ze die dan te organiseren?

De voorzitter. — Het woord is aan minister De Galan.

Mevrouw De Galan, minister van Sociale Zaken. — Mijnheer de voorzitter, op de korte vraag van mevrouw Cantillon, kan ik het korte antwoord voorlezen van vice-eerste minister Di Rupo.

De Hoge Raad voor de Statistiek heeft zopas de werkzaamheden beëindigd, die begonnen werden in 1995. Ze slaan op de verschillende methodes die kunnen worden gevuld bij de organisatie van een volkstelling in 2001. De Hoge Raad moet zich in een verslag uitspreken over de voor- en nadelen van de verschillende methodes.

Het verslag wordt op het ogenblik door de leden van de Hoge Raad voor eventuele verbeteringen nagelezen en zal in de loop van de maand april beschikbaar worden.

Op basis van dit verslag zal de regering zich uitspreken over de organisatie van de volkstelling.

De voorzitter. — Het woord is aan mevrouw Cantillon voor een repliek.

Mevrouw Cantillon (CVP). — Mijnheer de voorzitter, kan de minister mij ook mededelen of de regering nog voor het einde van deze regeerperiode een beslissing zal nemen ?

Ann. parl. Sénat de Belgique - Session ordinaire 1998-1999
Parlem. Hand. Belgische Senaat - Gewone zitting 1998-1999

Mevrouw De Galan, minister van Sociale Zaken. — Mijnheer de voorzitter, voor zover ik daarvan op de hoogte ben, meen ik dat de regering dat inderdaad van plan is.

De voorzitter. — Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER DEVOLDER AAN DE MINISTER VAN SOCIALE ZAKEN OVER «DE WILLEKEUR VAN DE OVERHEID BIJ DE BEHANDELING VAN PATIËNTEN MET EEN ZELDZAME ZIEKTE»

QUESTION ORALE DE M. DEVOLDER AU MINISTRE DES AFFAIRES SOCIALES SUR «L'ARBITRAIRE DES POUVOIRS PUBLICS DANS LEUR MANIÈRE DE TRAITER LES PATIENTS SOUFFRANT D'UNE MALADIE RARE»

De voorzitter. — Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Devolder.

Het woord is aan de heer Devolder.

De heer Devolder (VLD). — Mijnheer de voorzitter, reeds meerdere malen heb ik de minister van Sociale Zaken ondervraagd over de problematiek van de zeldzame ziekten. Jammer genoeg komt er nog steeds geen schot in deze zaak.

Gelukkig worden er voor mensen in nood uit solidariteit heel wat benefietacties georganiseerd, teneinde de ergste noden te lenigen. Dat is allemaal heel lovenswaardig, maar het toont tegelijk aan dat de overheid schadelijk tekort schiet in haar taak om ook voor plotse tegenslagen een vangnet te creëren. Helemaal hallucinant wordt het wanneer het OCMW de opbrengst van dergelijke solidariteit inroeft om een tegemoetkoming in de hospitalisatiekosten op te schorten. Onlangs had ik contact met een familie waarvan een kindje deze week nog is gestorven. Deze mensen worden ook financieel heel zwaar getroffen. Ik besef ten volle dat zoets niet de bevoegdheid van de minister is, maar toch wil ik haar vragen of de opbrengsten van giften afkomstig van instellingen of van personen die niet met de betrokkenen samenwonen en niet tot onderhoudsplicht gehouden zijn, wel in rekening moeten worden gebracht bij de vaststelling van de bestaansmiddelen, op basis van de wet van 7 augustus 1974.

De procedure voor bijdrage in de kosten van zeldzame ziektes, zoals epidermolysis bullosa, schiet nog steeds hopeloos haar doel voorbij. Enkele mediogenieke, maar weinig fundamentele acties illustreren dit probleem. Bijvoorbeeld de stunt om na een betoging van kankerpatiëntjes de terugbetaling van kankergeneesmiddelen aan te kondigen.

We hebben constructief willen meewerken. Ik heb in dit verband het voorstel gedaan van een individueel geneesmiddelenvoorschrijfboekje of, nu we toch in een technologische samenleving leven, van een speciale vermelding op de SIS-kaart zodat de terugbetaling in de apotheek vanaf 1 juni van dit jaar meteen kan starten.

U heeft zelfs gezegd, mevrouw de minister, in een antwoord op een van mijn vorige vragen, dat aangezien mijn idee interessant leek, u het RIZIV verzocht hebt om een advies. U onderschreef toen mijn suggestie. Een definitieve regeling is echter uitgebleven. Hierdoor bent u mede verantwoordelijk voor deze gang van zaken. Het RIZIV weigert nog steeds terug te betalen.

De ziekten in het algemeen worden erkend maar, individuele gevallen niet. Door het lang uitblijven van een administratieve oplossing — en daarvoor is de minister wel bevoegd — worden we geconfronteerd met harde feiten zoals OCMW's die procedures van terugvordering opstarten.

De voorzitter. — Het woord is aan minister De Galan.

Mevrouw De Galan, minister van Sociale Zaken. — Mijnheer de voorzitter, de vraag van de heer Devolder refereert aan een tragische situatie in Aartrijke-Stasegem, waar de ouders van een

achtien maanden oude baby, die leed aan de ongeneeslijke huidziekte epidermolysis bullosa, en die ondertussen overleden is, een kleine uitkering kregen van het OCMW ter gedeeltelijke compensatie van de hoge kosten veroorzaakt door de ziekte van de baby. Beide ouders waren werkloos en leefden van een uitkering. Omdat de biljartclub van de vader het gezin na een benefietactie een bedrag van 350 000 frank schonk, besloot het OCMW de maandelijkse steun op te schorten.

Ongeacht mijn persoonlijke appreciatie in dit droevig geval, moet ik toch stellen dat de federale overheid geen voogdijbevoegdheid heeft over de OCMW's. De steunverlening, buiten het bestaansminimum, behoort tot de bevoegdheid van de raad van het OCMW.

Veel belangrijker in deze zaak, is dat dit gezin, alsook zijn omgeving, onwetend zijn gebleven over de maatregelen die het RIZIV op mijn vraag heeft genomen ten aanzien van de patiënten die lijden aan deze huidziekte. Sinds enkele maanden worden immers alle kosten verbonden aan deze huidziekte terugbetaald door het Bijzonder Solidariteitsfonds. Het is bijna verontrustend dat in een land met zoveel actoren inzake gezondheidszorg, dit gezin niet op de hoogte werd gebracht van deze terugbetaling. Het correct informeren van de patiënt of, in dit geval, van zijn ouders is de medeverantwoordelijkheid van de behandelende arts, van de sociale diensten van het OCMW en van de plaatselijke organen van de ziekenfondsen.

Ik ben het niet eens met de kritiek van de heer Devolder inzake het uitbliven van maatregelen voor chronische patiënten of personen die lijden aan zeldzame ziekten. De maatregelen die de regering de jongste jaren heeft genomen ten aanzien van deze patiënten zijn geen mediogenieke stunten naar aanleiding van één of andere betoging. Reeds jaren is het een prioriteit van de regering dat er meer solidariteit moet zijn met de laagste inkomensgroepen en de chronische patiënten.

Op dit terrein werden in de afgelopen jaren talrijke maatregelen genomen. Er werd een sociale en fiscale franchise ingesteld en de voorkeurregeling werd uitgebreid. Er kwam een veralgemeende toegang tot de gezondheidszorg en er werd een budget van 1,2 miljard vrijgemaakt voor chronische patiënten. Hierdoor konden heel wat zaken worden gerealiseerd zoals een zorgforfait van 10 000 frank, een forfait van 10 000 frank voor incontinentiemateriaal en een maandelijkse bijdrage van 5 000 frank voor invalide gezinshoofden die behoefté hebben aan hulp door derden. Ook werden specifieke maatregelen genomen ten aanzien van drie groepen van zeldzame ziekten, namelijk mucovisidose, metabole-aandoeningen en neuromusculaire aandoeningen. Tijdens de laatste begrotingscontrole werd tevens beslist dat de verhoogde kinderbijslag voor de zwaarst getroffen kinderen niet langer om de zes maanden moet worden herzien.

De bijdragen van het Bijzonder Solidariteitsfonds blijven nuttig voor zeldzame en dure ziekten en voor maatregelen in afwachting van structurele oplossingen. Verbanden en zalfen voor patiënten die lijden aan epidermolysis bullosa worden volledig terugbetaald. Een werkgroep, waar ook kinderartsen deel van uitmaakten, heeft een lijst opgesteld van alles wat die kinderen en ook de oudere patiënten nodig hebben. Bovendien werden de procedures en de werking van het Bijzonder Solidariteitsfonds door middel van de recente programmawet drastisch vereenvoudigd en verbeterd.

De afdeling chronische patiënten zal zeer binnenkort binnen de Wetenschappelijke Raad van het RIZIV worden geïnstalleerd. De opdrachten van deze afdeling zijn belangrijk: samengevat kunnen we zeggen dat deze afdeling aan de overheid voorstellen moet doen voor een betere bescherming van en terugbetaling aan chronische patiënten. Nog tijdens deze regeerperiode zal ik de afdeling een advies vragen over de invoering van een statuut chronische patiënt. Ik beseft dat de invoering van een dergelijk statuut niet eenvoudig is. In Frankrijk bestaat een dergelijk statuut. Het werd door medewerkers van de administratie en van mijn kabinet ter plekke bestudeerd. De Franse overheid heeft een nieuwe, open categorie aan de lijst moeten toevoegen zodat ook personen met zeldzame ziekten aan bod kunnen komen. We willen soepelheid aan de dag leggen bij het bepalen van het statuut.

Als een dergelijk statuut wordt ingevoerd, dan is het evident dat deze patiënten snel moeten kunnen worden geïdentificeerd via de SIS-kaart. Er moet wel met een aantal zaken rekening worden gehouden zoals de bescherming van de privacy, welke aandoeningen moeten worden vermeld, wie het statuut toekent, enzovoort. Men mag dus niet zeggen dat er niets is gebeurd. Als de ziekenfondsen nalaten een dossier in te dienen, dan dragen ze een grote verantwoordelijkheid.

Elk ziekenfonds weet nu dat terugbetaling mogelijk is en de procedures zijn versneld. Voor dit concrete geval zouden alle kosten zijn terugbetaald indien het dossier tijdig bij het solidariteitsfonds was ingediend.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Devolder voor een repliek.

De heer Devolder (VLD). — Mijnheer de voorzitter, het is juist dat de minister geen toezichtende bevoegdheid uitoefent over de OCMW's. Er zijn in de pers een aantal voorbarige berichten verschenen over deze zaak. Het probleem bestaat nu helaas niet meer, want het patiëntje is spijtig genoeg overleden. Het OCMW van de betrokken gemeente zou pas in april een beslissing hebben genomen, maar het dossier was aanhangig.

De minister heeft gelijk als ze zegt dat het betrokken ziekenfonds een grote verantwoordelijkheid draagt. Ik wil deze problematiek in zijn geheel benaderen, maar dit concreet geval is een verduidelijking ervan.

In augustus heb ik de minister een brief geschreven over deze zaak. Ze heeft op vele zaken geantwoord, maar ze had ook de betrokken familie kunnen aanschrijven en kunnen meedelen dat het dossier werd ingediend, maar dat het nog niet was erkend bij het Bijzonder Solidariteitsfonds. Ik betreur dat dit niet is gebeurd.

De minister zegt in *Knack* dat het aan een modern politiek beleid ontbreekt. Ze is echter samen met Vlaamse collega's van haar politieke familie mede verantwoordelijk voor zowel het sociaal beleid als voor het gezondheidsbeleid. De minister treedt een beetje op als de middeleeuwse flagellanten die beweerden niets misdaan te hebben, maar toch publiekelijk bekenden dat er een fout was begaan om zo de baan te krijgen.

De voorzitter. — Het woord is aan minister De Galan.

Mevrouw De Galan, minister van Sociale Zaken. — Mijnheer de voorzitter, de patiëntenvereniging die zich bezig houdt met deze zeldzame ziekte is op de hoogte van alles wat kan en moet gebeuren. Er is in dit land blijkbaar een gebrek aan correcte informatie tegenover een overvloed aan onjuiste informatie.

De voorzitter. — Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

MONDELINGE VRAAG VAN MEVROUW MERCHIERS AAN DE MINISTER VAN VOLKSGEZONDHEID EN PENSIOENEN OVER «DE PROBLEMATIEK VAN DE PIJNKLINIEKEN»

QUESTION ORALE DE MME MERCHIERS AU MINISTRE DE LA SANTÉ PUBLIQUE ET DES PENSIONS SUR «LA PROBLÉMATIQUE DES CLINIQUES DE LA DOULEUR»

De voorzitter. — Aan de orde is de mondelinge vraag van mevrouw Merchiers.

Het woord is aan mevrouw Merchiers.

Mevrouw Merchiers (SP). — Mijnheer de voorzitter, sedert jaren wordt vastgesteld dat een stijgend aantal patiënten een dienst pijnbestrijding in het ziekenhuis bezoeken, voornamelijk dan patiënten die lijden aan chronische pijn van diverse aard.

The Belgian Pain Society is reeds verschillende jaren actief en streeft naar de bewustwording van de noodzaak om de pijnproblematiek aan te pakken door onder meer de erkenning van zoge-

naamde pijnklinieken of referentiecentra binnen erkende ziekenhuizen. In deze referentiecentra moet worden gewerkt met een multidisciplinair team van artsen, verpleegkundigen en psychologen. De gezondheidswerkers van dit team zullen een bijzondere opleiding moeten volgen. Daarom vraagt de BPS de oprichting en de erkenning van een specialisatieopleiding agologie.

We vernamen dat op 30 januari 1999 een studiedag plaatsvond omrent de pijnbestrijding waar de minister zijn interesse betoonde voor deze problematiek.

Mag ik van de minister vernemen welke initiatieven hij reeds genomen heeft of nog wil nemen om tegemoet te komen aan de vragen van deze sector ?

De voorzitter. — Het woord is aan minister Colla.

De heer Colla, minister van Volksgezondheid en Pensioenen. — Mijnheer de voorzitter, mevrouw Merchiers heeft er terecht op gewezen dat het departement van Volksgezondheid onlangs samen met de Belgian Pain Society een symposium over pijn en pijnbestrijding heeft georganiseerd. Deze problematiek wordt schromelijk onderschat, zowel op het niveau van de opleiding als bij de behandeling.

Als gevolg van dit symposium zal er eerstdaags een rondetafel plaatsvinden met de verantwoordelijken voor de opleiding van zorgverstrekkers, zowel de medische faculteiten als de scholen voor verpleegkunde, en de vertegenwoordigers van de Belgian Pain Society om na te gaan op welke manier de basisopleiding van de zorgverstrekkers op dit vlak kan worden verbeterd.

Voorts hebben we de Hoge Raad voor geneesheren en specialisten om een dubbel advies verzocht. Het eerste element van dit advies heeft betrekking op de vraag of het al dan niet opportuun is over te gaan tot de erkenning van de bijzondere beroepstitel van agoloog, specialist in de pijnbestrijding. Tevens hebben we advies gevraagd over supplementaire accenten in de gespecialiseerde opleiding van anesthesisten, neurochirurgen, revalidatiespecialisten, huisartsen en psychieters.

Zodra de Hoge Raad voor gezondheidsberoepen geïnstalleerd is, zal aan deze raad de opdracht worden gegeven om *guidelines of good medical practice* te ontwikkelen.

We hebben de Nationale Raad voor ziekenhuisvoorzieningen verzocht een oordeel te formuleren over het invoeren van de algologische functie naar analogie met de palliatieve functie. Zodoende zou op elke verpleegeenheid de nodige aandacht kunnen worden besteed aan pijnbestrijding. We hebben deze raad eveneens om advies gevraagd over normering, kwaliteitsnormen en programmatie van pijncentra of pijnklinieken. Sommige ziekenhuizen hebben reeds dergelijke centra opgericht. Voor sommige patiënten, die ondanks alle mogelijke therapieën niet kunnen worden geholpen, is een gespecialiseerde behandeling in een pijncentrum de laatste oplossing. Aangezien vele ziekenhuizen willen overgaan tot de oprichting van een pijncentrum, heerst er op dit vlak in ons land een complete chaos. De vraag om advies betreft de functie van deze centra, de normering en de programmatie. Ik hoop dat we dit advies zo vlug mogelijk zullen ontvangen.

De voorzitter. — Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

QUESTION ORALE DE MME LIZIN AU SECRÉTAIRE D'ÉTAT À LA SÉCURITÉ ET SECRÉTAIRE D'ÉTAT À L'INTÉGRATION SOCIALE ET À L'ENVIRONNEMENT SUR «L'AIDE ACCORDÉE PAR LES CPAS DANS LE CAS DE RÉFUGIÉS AYANT REÇU UN ORDRE DE QUITTER LE TERRITOIRE»

MONDELINGE VRAAG VAN MEVROUW LIZIN AAN DE STAATSECRETARIS VOOR VEILIGHEID EN STAATSECRETARIS VOOR MAATSCHAPPELIJKE INTEGRATIE EN LEEFMILIEU OVER «DE STEUN DIE OCMW'S VERLENEN AAN VLUCHTELINGEN DIE EEN BEVEL HEBBEN GEKREGEN OM HET GRONDGEBIED TE VERLATEN»

M. le président. — L'ordre du jour appelle la question orale de Mme Lizin.

La parole est à Mme Lizin.

Mme Lizin (PS). — Monsieur le président, un CPAS important de notre pays est régulièrement confronté à des choix cornéliens entre la notion d'aide conforme à la dignité humaine et le refus d'aide à l'étranger ayant reçu un ordre de quitter le territoire. J'ajoute que bon nombre de CPAS sont confrontés à ce problème.

Le dernier cas connu est celui d'une ressortissante d'un pays africain, en Belgique depuis de nombreuses années, mère de quatre enfants tous nés ici et dont un souffre de problèmes cardiaques graves. Un ordre de quitter le territoire lui a été notifié et l'aide sociale a été supprimée conformément aux instructions du ministère. Par ailleurs, cette famille sans ressources a été expulsée de son logement !

Quelle est l'attitude du secrétaire d'État face au choix impossible que l'on impose aux CPAS entre le respect des instructions et la notion de dignité humaine prévue dans la loi, malgré la décision de la Cour d'arbitrage de mai 1998 ?

Si le CPAS accorde malgré tout une aide, trouvez-vous normal que celle-ci soit exclusivement à sa charge et donc à celle de la commune concernée, alors que ces cas résultent d'une décision politique fédérale ?

M. le président. — La parole est à M. Peeters, secrétaire d'État.

M. Peeters, secrétaire d'État à la Sécurité, adjoint au ministre de l'Intérieur et secrétaire d'État à l'Intégration sociale et à l'Environnement, adjoint au ministre de la Santé publique. — Monsieur le président, la loi votée à une forte majorité par le Parlement en 1992 et 1996 est très claire : la mission des CPAS en ce qui concerne les personnes en séjour illégal se limite à l'octroi d'une aide médicale urgente telle que définie par l'arrêté royal élaboré avec l'aide de la commission des Affaires sociales du Sénat voici presque trois ans.

Sur la base de cette loi, l'État fédéral rembourse donc aux CPAS la totalité de l'aide médicale urgente. Les CPAS peuvent en toute liberté accorder une aide sociale supplémentaire non seulement à des personnes en séjour illégal, mais aussi aux minimexés. Cette aide sociale supplémentaire n'est pas remboursée par l'État fédéral. Les CPAS connaissent toutes ces dispositions depuis plusieurs années déjà.

Cette situation n'est pas contraire à la loi sur les CPAS. En effet, plusieurs arrêts de la Cour d'arbitrage précisent que ces dispositions ne sont pas contradictoires avec la mission générale des CPAS.

En ce qui concerne le cas spécifique mentionné par Mme Lizin, il est toujours possible de demander à l'Office des étrangers de reporter l'ordre de quitter le territoire pour raisons médicales. Dans ce cas, les personnes concernées reçoivent un titre de séjour et peuvent à nouveau, en toute légalité, bénéficier d'un remboursement intégral de la part de l'État fédéral.

M. le président. — La parole est à Mme Lizin pour une réplique.

Mme Lizin (PS). — Monsieur le président, je crains que la réponse de M. le secrétaire d'État ne puisse satisfaire le CPAS de Bruxelles. En effet, les CPAS, surtout dans les grandes villes, doivent assumer seuls ces charges financières. Si vous admettez qu'il existe un certain nombre de personnes concernées, ne pourriez-vous pas envisager un supplément de subсидes pour les villes qui ont à charge des cas particulièrement difficiles et qui devront gérer, tant qu'une régularisation correcte n'aura pas eu lieu, des situations contraires à la loi ?

M. le président. — La parole est à M. Peeters, secrétaire d'État.

M. Peeters, secrétaire d'État à la Sécurité, adjoint au ministre de l'Intérieur et secrétaire d'État à l'Intégration sociale et à l'Environnement, adjoint au ministre de la Santé publique. — Monsieur le président, je ne dispose d'aucun instrument légal pour résoudre ce problème. De plus, ce serait en contradiction avec la politique du gouvernement qui refuse de soutenir de façon structurelle les séjours illégaux sur notre territoire.

M. le président. — L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

QUESTION ORALE DE MME WILLAME-BOONEN AU VICE-PREMIER MINISTRE ET MINISTRE DE L'INTÉRIEUR SUR «L'EXERCICE DU DROIT DE VOTE DES BELGES À L'ÉTRANGER»

MONDELINGE VRAAG VAN MEVROUW WILLAME-BOONEN AAN DE VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN OVER «DE UITOEFENING VAN HET KIESRECHT DOOR DE BELGEN IN HET BUITENLAND»

M. le président. — L'ordre du jour appelle la question orale de Mme Willame.

La parole est à Mme Willame.

Mme Willame-Boonen (PSC). — Monsieur le président, j'ai une fille qui habite à Milan. Elle et son mari ne sont qu'un exemple parmi les quelque 580 000 Belges qui habitent à l'étranger. J'aimerais que vous m'expliquiez comment ils pourront exercer leur droit de vote au mois de juin prochain.

En effet, tous les postes diplomatiques exigent que les intéressés présentent une série d'attestations et de certificats — parfois coûteux — non prévus dans les dispositions légales réglant l'exercice du droit de vote des Belges à l'étranger. Je fais allusion à la loi du 18 décembre 1998, à l'arrêté royal du 5 février 1999 et au formulaire n° 2 qui y est annexé. Ces attestations et certificats sont-ils vraiment nécessaires ?

Pourquoi demander un extrait d'acte de naissance ? La date de naissance figure sur le passeport de l'intéressé et n'y a été mentionnée qu'après avoir été contrôlée par le poste consulaire de la commune.

Pourquoi demander une attestation de nationalité belge du parent belge, père ou mère ? Cette attestation n'ajoute rien et ne garantit pas la nationalité belge de l'intéressé.

Pourquoi demander une attestation de nationalité belge ? La qualité de Belge du demandeur figure sur son passeport et a donc fait l'objet des contrôles nécessaires.

Pourquoi demander une attestation de milice ? Toutes les ambassades et tous les consulats belges disposent de la liste des quelques centaines de Belges déserteurs ou réfractaires.

Pourquoi demander un certificat ou une attestation de résidence délivré par les autorités locales ? Cette situation de résidence est attestée par la détention d'un permis ou d'une carte de séjour en ordre de validité ou d'un permis de conduire ou d'une carte de sécurité sociale aux États-Unis.

Pourquoi demander une attestation des autorités du pays qui prouve que l'intéressé n'a aucun droit de vote ? Le formulaire n° 2 précise uniquement l'obligation de présenter une déclaration sur l'honneur «de ne pas jouir du droit de vote dans l'État où je suis établi».

Ne serait-ce pas là des manœuvres — oserais-je dire des manœuvres politiques ? — visant à enrayer, de facto, voire à rendre impossible au vu des délais, l'exercice d'un droit que le législateur a par ailleurs reconnu à ces 580 000 Belges résidant à l'étranger ?

J'ai bien noté ce que le vice-premier ministre a répondu hier à la Chambre, mais je me demande s'il n'existe aucun moyen concret d'agir en la matière ?

M. le président. — Monsieur le vice-premier ministre, je vous invite à donner une réponse synthétique. En effet, une réponse exhaustive à l'ensemble des questions posées par Mme Willame risquerait de dépasser le temps de parole prévu.

Mme Willame-Boonen (PSC). — Monsieur le président, je tiens à souligner que j'ai déjà fortement résumé mes questions.

M. le président. — Madame, le Règlement prévoit que les questions orales comportent au maximum vingt lignes. S'il n'est pas possible de s'en tenir à cette exigence, il faut alors introduire une demande d'explications.

La parole est à M. Van den Bossche, vice-premier ministre.

M. Van den Bossche, vice-premier ministre et ministre de l'Intérieur. — Monsieur le président, je m'efforcerai de résumer ma réponse.

Je souhaite tout d'abord informer l'honorable membre que j'ai répondu hier à la Chambre à une interpellation qui m'était adressée sur le même sujet par le député Reynders.

En ce qui concerne le droit de vote des Belges résidant à l'étranger, j'ai déjà pris l'engagement de réexaminer la procédure et le coût y afférant, en concertation avec mon collègue des Affaires étrangères. À titre indicatif, je signale que le coût de constitution d'un tel dossier pour un Belge établi dans un pays européen oscille entre 800 et 2 000 francs, ce coût pouvant évidemment varier en fonction de la langue dans laquelle les pièces sont établies. Je songe notamment à la nécessité d'en faire établir une traduction, le cas échéant.

J'attire par ailleurs l'attention de l'honorable membre sur le fait que les conditions pour être électeur sont les mêmes pour un Belge résidant en Belgique que pour un Belge établi à l'étranger, à savoir être Belge, être âgé de 18 ans accomplis, ne pas être exclu ni suspendu de ses droits électoraux et, s'agissant de la condition de résidence, être inscrit au registre de population d'une commune belge ou être établi à l'étranger. En outre, le Belge de l'étranger ne peut être admis à voter aux élections législatives dans l'État où il réside.

Tant pour les Belges résidant en Belgique que pour les Belges résidant à l'étranger, c'est le collège des bourgmestre et échevins de la commune d'inscription qui statue sur le point de savoir si l'intéressé doit ou non être repris sur la liste des électeurs.

Pour le Belge résidant en Belgique, le contrôle de la qualité d'électeur ne présente en principe aucune difficulté. Les conditions de l'électeur peuvent en effet être vérifiées à l'appui du registre de la population.

Quant au Belge résidant à l'étranger, il établit plus malaisément qu'il satisfait aux conditions de l'électoral. Il doit en effet soumettre au poste diplomatique ou consulaire les mêmes documents que ceux qu'un Belge se présentant pour la première fois dans une commune belge doit produire.

En réponse aux questions posées par l'honorable membre, je l'informe tout d'abord que mon collègue des Affaires étrangères a donné des instructions précises aux postes diplomatiques ou consulaires concernant la constitution d'un dossier complet.

Pour ce qui est des questions 1, 2, 3 et 4, c'est-à-dire l'acte de naissance, l'attestation de nationalité belge et l'attestation de milice, il s'agit de prouver les conditions d'âge et de nationalité. Toute personne se présentant pour la première fois dans une commune belge doit également produire ces documents.

En ce qui concerne la question 5, c'est-à-dire l'exigence de produire une attestation de résidence, il peut être satisfait à cette exigence par la production d'un document délivré par les autorités de l'État où le Belge est établi en fonction des us et coutumes locaux.

Pour ce qui est de la question 6, à savoir que le Belge de l'étranger ne peut être admis à participer aux élections législatives dans le pays où il réside, il suffit, en effet, en vertu de la loi, de présenter une déclaration sur l'honneur. Mon collègue des Affaires étrangères a toutefois estimé qu'un dossier complet devait également comprendre une attestation en ce sens émanant des autorités locales, compte tenu du fait que, contrairement à l'affirmation de Mme Willame, les postes diplomatiques et consulaires ne sont pas au courant de l'acquisition d'une nationalité étrangère par un Belge et ne peuvent obtenir toutes les assurances à cet égard qu'avec la collaboration du Belge concerné.

Enfin, pour conclure, je puis assurer l'honorable membre qu'il n'entre nullement dans mes intentions ni dans celles de mon collègue des Affaires étrangères, de rendre plus difficile la participation des Belges de l'étranger aux élections législatives fédérales. Le

gouvernement a mis, au contraire, tout en œuvre pour permettre cette participation dès les élections du 13 juin 1999, en dépit des contraintes administratives auxquelles il a été confronté à cet égard.

Sur ce point, je peux citer les mesures ci-après.

Premièrement, quinze personnes supplémentaires ont été recrutées à titre temporaire au ministère des Affaires étrangères pour faire face au surcroît de travail qu'entraîne cette participation.

Deuxièmement, la date d'arrêt de la liste des électeurs belges établis à l'étranger a été reportée du 1er avril 1999, date initialement prévue, au 4 mai 1999.

M. le président. — La parole est à Mme Willame pour une réplique.

Mme Willame-Boonen (PSC). — Monsieur le président, je remercie M. le vice-premier ministre des précisions qu'il a apportées. J'estime qu'il a été beaucoup plus dur avec moi qu'il ne l'a été hier à la Chambre avec M. Reyners.

M. le président. — L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

QUESTION ORALE DE MME LIZIN AU VICE-PREMIER MINISTRE ET MINISTRE DE L'INTÉRIEUR SUR «L'ÉQUIVALENCE DES GRADES AU SEIN DE LA FUTURE POLICE INTÉGRÉE»

MONDELINGE VRAAG VAN MEVROUW LIZIN AAN DE VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN OVER «DE GELIJKWAARDIGHEID VAN DE GRADEN BINNEN DE TOEKOMSTIGE GEÏNTGREERDE POLITIE»

M. le président. — L'ordre du jour appelle la question orale de Mme Lizin.

La parole est à Mme Lizin.

Mme Lizin (PS). — Monsieur le président, dans les tableaux reprenant l'insertion des grades des différents corps qui constitueront la future police intégrée, les commissaires de police classes 12 et 13 et les gardes-champêtres en chef, sans distinction de classe, sont repris dans la rubrique «inspecteur principal».

Les intéressés sont cependant titulaires du brevet d'officier de police délivré, après deux années de cours, par les écoles provinciales de police. Leur formation de base est en tous points identique à celle des commissaires de police des classes 14, 15, 16 et même 17 jusqu'au 31 décembre 1998, moment où le niveau universitaire fut imposé pour cette dernière classe.

Par contre, les adjudants et adjudants chefs de gendarmerie, chefs d'unité, sont classés dans la rubrique «lieutenant de police».

Parce que la formation sanctionnée par le brevet d'officier de police équivaut bien à celle des adjudants et adjudants chefs ; parce que les chefs de corps, qu'ils soient commissaires de police ou gardes-champêtres en chef sont eux aussi à la tête d'équipes de cinq à dix hommes, comme pas mal de commandants de «petites brigades» — les exemples sont nombreux en Wallonie et plusieurs collègues pourraient en attester — ; parce qu'ils sont tous officiers de police administrative et de police judiciaire; parce qu'ils ont assumé leurs responsabilités de chefs de corps sans dénier à ce jour, il me semble qu'une discrimination flagrante existe vis-à-vis des policiers communaux concernés.

Serait-il dès lors possible de revoir les classements de façon équitable ?

M. le président. — La parole est à M. Van den Bossche, vice-premier ministre.

M. Van den Bossche, vice-premier ministre et ministre de l'Intérieur. — Monsieur le président, le document appelé Octopus est établi par le groupe de travail officiel pour la réforme des servi-

ces de police. Il compte plus d'une centaine de pages relatives à certains points du statut du personnel de la future police intégrée structurée à deux niveaux et a été remis hier aux organisations syndicales. Il ne contient pas de propositions des ministres de l'Intérieur ou de la Justice en tant que tels.

Ce document sera soumis à la concertation syndicale du 31 mars à la mi- ou fin avril prochain. Lorsque nous serons en possession des réactions des acteurs sociaux concernés et pour autant qu'elles soient basées sur une argumentation circonstanciée et tiennent compte des principes d'équité et d'égalité, il n'est pas exclu que certaines propositions soient modifiées.

M. le président. — La parole est à Mme Lizin pour une réplique.

Mme Lizin (PS). — Monsieur le président, nous sommes tous conscients de la difficulté que représente la situation intermédiaire actuelle par rapport à cette réforme gigantesque.

Je remercie M. le vice-premier ministre de sa réponse qui ne pourra qu'encourager les gardes champêtres non pas à mener des actions brutales ou violentes, mais à examiner de façon constructive leurs perspectives d'avenir dans la réforme des polices.

Parmi les brevetés commissaires de police, 35 personnes sont concernées du côté francophone et 45 du côté néerlandophone. On pourrait donc aisément leur donner satisfaction en rencontrant leur demande, dont le coût d'exécution ne dépasserait pas 2 à 2,5 millions.

M. le président. — L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

MONDELINGE VRAAG VAN MEVROUW THIJS AAN DE STAATSSECRETARIS VOOR ONTWIKKELINGS-SAMENWERKING OVER «HET JAARLIJKS VERSLAG VAN DE REGERING OVER DE TOETSING VAN HET BELEID VAN ONTWIKKELINGSSAMENWERKING AAN DE EERBIED VOOR DE RECHTEN VAN DE MENS»

QUESTION ORALE DE MME THIJS AU SECRÉTAIRE D'ÉTAT À LA COOPÉRATION AU DÉVELOPPEMENT SUR «LE RAPPORT ANNUEL DU GOUVERNEMENT SUR LA CONFORMITÉ DE LA POLITIQUE DE COOPÉRATION AU DÉVELOPPEMENT AU RESPECT DES DROITS DE L'HOMME»

De voorzitter. — Aan de orde is de mondelinge vraag van mevrouw Thijs.

Het woord is aan mevrouw Thijs.

Mevrouw Thijs (CVP). — Mijnheer de voorzitter, artikel 3 van de wet van 7 februari 1994 bepaalt dat over de eerbiediging van de mensenrechten in de landen waarmee België een algemeen akkoord van ontwikkelingssamenwerking heeft gesloten, jaarlijks vóór 31 maart een schriftelijk verslag in Kamer en Senaat moet worden neergelegd. De voornoemde wet is een belangrijk juridisch instrument om de beleidsmakers te motiveren zodat ze het toekennen van steun aan projecten en programma's kunnen koppelen aan de mensenrechtensituaties en democratizeringsprocessen ter plaatse.

In maart 1997 heb ik daaromtrent reeds een vraag gesteld aan de bevoegde minister. Het antwoord luidde toen dat er problemen waren inzake de vertaling en inzake de coördinatie tussen de twee bevoegde departementen, namelijk Buitenlandse Zaken voor de algemene en voor de specifiek mensenrechtelijke aspecten, en Ontwikkelingssamenwerking voor het overzicht van de Belgische projecten en de conclusies inzake mensenrechten. Twee jaar later heeft de regering slechts één verslag ingediend, namelijk dat van 1995.

Daarom zou ik van de staatssecretaris graag vernemen wanneer de jaarverslagen van 1996 en 1997 worden ingediend. Zal de regering er nog in slagen om het verslag van 1998 vóór 31 maart 1999

in te dienen zoals bepaald in artikel 3 van de wet van 7 februari 1994? Welke redenen liggen aan de oorsprong van deze laattijdige indiening in het Parlement?

De voorzitter. — Het woord is aan staatssecretaris Moreels.

De heer Moreels, staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking, toegevoegd aan de eerste minister. — Mijnheer de voorzitter, de wet bepaalt inderdaad dat jaarlijks een schriftelijk verslag in Kamer en Senaat moet worden neergelegd over de ontwikkelingssamenwerking in de landen waarmee België een duurzame ontwikkelingsrelatie onderhoudt. Dit verslag is gebaseerd op de verslagen van de Belgische diplomatische vertegenwoordigingen die hierin worden bijgestaan door de plaatselijke secties van ontwikkelingssamenwerking, zoals ze vroeger werden genoemd. Dit verslag is een document over ons buitenlands beleid en gaat dus eigenlijk uit van het departement van Buitenlandse Zaken. Mijn departement brengt enkel informatie aan voor het opstellen van dit verslag.

Voor de jaren 1995 en 1996 heeft mijn administratie een overzicht voorbereid met de gegevens van de Belgische Ontwikkelingssamenwerking. Diverse moeilijkheden hebben met zich gebracht dat geen geïntegreerd verslag werd neergelegd. Een kopie van het hoofdstuk Ontwikkelingssamenwerking werd daarom zopas ter informatie bij het Parlement ingediend.

Voor het jaar 1997 werd in gemeenschappelijk overleg tussen Buitenlandse Zaken en Ontwikkelingssamenwerking besloten dat mijn departement een bijzondere inspanning zou doen om vooral de positieve acties die door de Belgische Ontwikkelingssamenwerking in het brede domein van de mensenrechten en de conflictpreventie worden gevoerd, in het verslag naar voren te brengen. De gegevens over de domeinen waarop we in de betrokken partnerlanden actief zijn zouden aan het verslag worden toegevoegd.

In het verslag werden de landen opgenomen waarmee België in de toekomst een duurzame ontwikkelingsrelatie wenst blijven te onderhouden. Tot nu toe konden voor het verslag van het jaar 1997 nog niet alle gegevens voor deze lijst van landen bij de diplomatische posten worden verzameld. Op de coördinatievergadering tussen Buitenlandse Zaken en Ontwikkelingssamenwerking over het mensenrechtenverslag op 11 maart jongstleden, werd deze stand van zaken nogmaals bevestigd. Daarom werd besloten alvast het basisdocument met de gegevens over de Belgische Ontwikkelingssamenwerking in de partnerlanden bij het Parlement neer te leggen.

Voor het verslag 1998 verbinden beide departementen zich er uitdrukkelijk toe de door de wet voorziene datum van neerlegging, namelijk uiterlijk 31 maart 1999 te respecteren. Het overgrote deel van de informatie vereist voor het opstellen van een gecoördineerd verslag, is reeds verzameld en wordt momenteel geverifieerd.

Met de vraagsteller betreur ik dat de verslaggeving gedurende de jongste jaren niet heeft kunnen plaatsvinden met inachtneming van de door de wet van 1994 vastgestelde termijnen. Ik kan haar verzekeren dat de mensenrechten in de praktijk een belangrijke toetssteen blijven vormen voor het Belgisch buitenlands beleid in het algemeen en voor de internationale ontwikkelingssamenwerking meer in het bijzonder. Deze politieke keuze werd duidelijk vastgelegd in het beleidsplan voor de Belgische internationale samenwerking zoals goedgekeurd door de Ministerraad van 19 december 1997. Dat plan werd vorige week in de vorm van een kaderwet door de Kamer van volksvertegenwoordigers goedgekeurd en zal wellicht in de komende weken ook door de Senaat worden besproken.

Ik ben er zeker van dat de resultaten van onze positieve acties, waarvan dankzij de verslagen kennis kan worden genomen, mevrouw Thijs zullen overtuigen.

De voorzitter. — Het woord is aan mevrouw Thijs voor een repliek.

Mevrouw Thijs (CVP). — Mijnheer de voorzitter, als ik de staatssecretaris goed begrijp, wordt het verslag op dit ogenblik door Buitenlandse Zaken vervolledigd. Krijgen we dan vóór 31 maart de drie verslagen, namelijk die van 1996, 1997 en 1998 of enkel dat van de jaren 1996 en 1997?

De voorzitter. — Het woord is aan staatssecretaris Moreels.

De heer Moreels, staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking, toegevoegd aan de eerste minister. — Mijnheer de voorzitter, de verslagen van 1996 en 1997 zullen onmiddellijk worden bezorgd. Het verslag van 1998 zal, zoals in de coördinatievergadering werd overeengekomen, vóór 31 maart worden overgezonden.

De voorzitter. — Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

WETSVOORSTEL TOT INVOERING VAN DE STRAFRECHTELIJKE VERANTWOORDELIJKHEID VAN RECHTSPERSONEN

Heropening van de algemene besprekking

Aanvullend verslag

Artikelsgewijze besprekking

PROPOSITION DE LOI INSTAURANT LA RESPONSABILITÉ PÉNALE DES PERSONNES MORALES

Réouverture de la discussion générale

Rapport complémentaire

Discussion des articles

De voorzitter. — De algemene besprekking van het wetsvoorstel is heropend.

La discussion générale est rouverte.

Het woord is aan de heer Erdman voor een aanvullend mondeling verslag.

De heer Erdman (SP). — Mijnheer de voorzitter, ik vervang de rapporteur, mevrouw Jeanmoye, die andere verplichtingen heeft.

Het voorstel werd na een amendement van de heer Boutmans terug naar de commissie voor de Justitie gezonden omdat we in de openbare vergadering vaststelden dat niet duidelijk wordt bepaald op welke wijze het uitstel en de opschoring kan worden herroepen. De minister was van mening dat de omzettingstabbel die opgenomen is in artikel 41bis van de wet van 29 juni 1964, kan worden gebruikt om af te leiden in welke omstandigheden herroeping mogelijk is.

Bij nadere analyse blijkt dit geen goed instrument te zijn. Er zou meer rechtszekerheid worden geboden indien we in de wet van 29 juni 1964 concreet de bijzondere omstandigheden vastleggen waarin herroeping van probatie, opschoring en uitstel mogelijk zijn. Om die reden heeft de commissie een nieuw artikel 21 ingesteld, dat een wijziging inhoudt van de wet van 29 juni 1964.

Tijdens de besprekking in de commissie werd ook duidelijk dat er een volledige gelijklopende toepassing van de wet moet zijn om elke discriminatie tussen natuurlijke en rechtspersonen te vermijden. In het voorstel moet een bijzondere bepaling voor rechtspersonen worden ingevoerd, omdat herroeping in dit geval niet kan worden gekoppeld aan gevangenisstraffen en dus moet worden omgezet in boetes.

Het nieuwe artikel 21 is met eenparigheid van stemmen goedgekeurd.

De voorzitter. — Daar niemand meer het woord vraagt, is de algemene besprekking definitief gesloten.

Plus personne ne demandant la parole, la discussion générale est définitivement close.

La commission propose un nouvel article 21 ainsi libellé:

Chapitre V. — Disposition modifiant la loi du 29 juin 1964 concernant la suspension, le sursis et la probation

Art. 21. Dans la loi du 29 juin 1964 concernant la suspension, le sursis et la probation, il est inséré un article 18bis, libellé comme suit:

«Art. 18bis. Pour l'application de la présente loi aux personnes morales, les niveaux de peine prévus doivent se lire comme suit:

- à l'article 3, alinéa premier: quatre mille francs au lieu de deux mois, et cent vingt mille francs au lieu de cinq ans;
- à l'article 8, § 1er, alinéa premier: vingt-quatre mille francs au lieu de douze mois, et cent vingt mille francs au lieu de cinq ans;
- à l'article 8, § 1er, quatrième alinéa: douze mille francs au lieu de six mois;
- à l'article 13, § 1er, cinq cents francs au lieu d'un mois;
- à l'article 13, § 4, deuxième alinéa: cent vingt mille francs au lieu de cinq ans;
- à l'article 14, § 1er, mille francs au lieu de deux mois.»

Hoofdstuk V. — Bepaling tot wijziging van de wet van 29 juni 1964 betreffende de opschorting, het uitstel en de probatie

Art. 21. In de wet van 29 juni 1964 betreffende de opschorting, het uitstel en de probatie, wordt een artikel 18bis ingevoegd, luidende:

«Art. 18bis. Voor de toepassing van deze wet op rechtspersonen worden de bepaalde strafdrempels gelezen als volgt:

- in het eerste lid van artikel 3: vierduizend frank in plaats van twee maanden, en honderdtwintigduizend frank in plaats van vijf jaar;
 - in het eerste lid van § 1 van artikel 8: vierentwintigduizend frank in plaats van twaalf maanden, en honderdtwintigduizend frank in plaats van vijf jaar;
 - in het vierde lid van § 1 van artikel 8: twaalfduizend frank in plaats van zes maanden;
 - in § 1 van artikel 13: vijfhonderd frank in plaats van een maand;
 - in het tweede lid van § 4 van artikel 13: honderdtwintigduizend frank in plaats van vijf jaar;
 - in § 1 van artikel 14: duizend frank in plaats van twee maanden.»
- Adopté.
Aangenomen.

De voorzitter. — De andere artikelen van het wetsvoorstel werden reeds vroeger aangenomen. We stemmen later over het geheel van het wetsvoorstel.

Les autres articles de la proposition de loi ayant déjà été adoptés, le vote sur l'ensemble interviendra ultérieurement.

ORDRE DES TRAVAUX

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

M. le président. — Mesdames, messieurs, le Bureau propose, pour la semaine prochaine, l'ordre du jour ci-après.

Jeudi 25 mars 1999, le matin à 10 heures.

1. Projet de loi modifiant la loi du 14 février 1961 d'expansion économique, de progrès social et de redressement financier.
2. Projet de loi relative au plan d'action belge pour l'emploi 1998 et portant des dispositions diverses (Évocation).

3. Projet de loi modifiant la loi du 6 avril 1995 relative aux marchés secondaires, au statut des entreprises d'investissement et à leur contrôle, aux intermédiaires et conseillers en placements, en ce qui concerne les amendes administratives pouvant être infligées par la commission disciplinaire de marché et les autorités de marché.

4. Projet de loi modifiant la loi du 10 juillet 1997 relative aux dates de valeur des opérations bancaires.

5. Projet de loi relative à l'éventuelle cession par la Société fédérale de Participations de ses actions de l'Office central de Crédit hypothécaire (Évocation).

6. Projet de loi modifiant l'article 3 de la loi du 13 avril 1995 relative au contrat d'agence commerciale (Évocation).

7. Proposition de loi modifiant la loi du 18 septembre 1986 instituant le congé politique pour les membres du personnel des services publics.

8. Projet de loi spéciale visant à limiter le cumul du mandat de membre du Conseil de la Communauté française, du Conseil régional wallon, du Conseil flamand et du Conseil de la Région de Bruxelles-capitale avec d'autres fonctions.

9. Projet de loi limitant le cumul du mandat de parlementaire fédéral et de parlementaire européen avec d'autres fonctions.

10. Projet de loi visant à limiter le cumul de la fonction de député permanent avec d'autres fonctions et à harmoniser le statut financier et fiscal des députés permanents.

11. Projet de loi relative à la responsabilité civile et pénale des bourgmestres, échevins et membres de la députation permanente.

12. Projet de loi visant à améliorer les congés politiques en faveur des conseillers provinciaux et communaux, membres du conseil de l'aide sociale, bourgmestres, échevins et présidents du conseil de l'aide sociale dans le secteur public et privé.

13. Projet de loi visant à améliorer le statut pécuniaire et social des mandataires locaux.

14. Projet de loi limitant le cumul du mandat de bourgmestre et d'échevin avec d'autres fonctions.

15. Projet de loi portant approbation de l'accord de coopération entre l'État fédéral et la Communauté flamande relatif à la guidance et au traitement d'auteurs d'infractions à caractère sexuel.

16. Projet de loi portant assentiment de l'accord de coopération entre l'État fédéral et la Région wallonne relatif à la guidance et au traitement d'auteurs d'infractions à caractère sexuel.

17. Demandes d'explications:

a) de M. Boutmans au ministre de la Justice sur «le tribunal unique ou le guichet unique»;

b) de Mme de Bethune au ministre de la Justice sur «l'implication possible d'une firme belge dans la préparation d'un coup d'État au Congo-Brazzaville».

L'après-midi à 15 heures.

1. Prise en considération de propositions.

2. Questions orales.

À partir de 16 h 30.

a) Votes nominatifs sur l'ensemble des points à l'ordre du jour dont la discussion est terminée.

b) Vote nominatif sur le projet de loi spéciale visant à limiter le cumul du mandat de membre du Conseil de la Communauté française, du Conseil régional wallon, du Conseil flamand et du Conseil de la Région de Bruxelles-capitale avec d'autres fonctions. (Vote à la majorité prévue par l'article 4, dernier alinéa, de la Constitution.)

3. Demandes d'explications :

a) de M. Vandebroeke au ministre de la Politique scientifique sur «le financement insuffisant des Archives du Royaume et l'attribution éventuelle de la gestion des archives aux communautés»;

b) de Mme Dardenne au ministre de l'Agriculture et des Petites et Moyennes Entreprises sur «l'Agenda 2000 et une agriculture durable».

Dames en heren, het Bureau stelt voor volgende week deze agenda voor.

Donderdag 25 maart 1999, 's ochtends om 10 uur.

1. Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 14 februari 1961 voor economische expansie, sociale vooruitgang en financieel herstel.

2. Wetsontwerp betreffende het Belgisch actieplan voor de werkgelegenheid 1998 en houdende diverse bepalingen (Evocatie).

3. Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 6 april 1995 inzake de secundaire markten, het statuut van en het toezicht op de beleggingsondernemingen, de bemiddelaars en de beleggingsadviseurs wat betreft de administratieve geldboeten die kunnen worden opgelegd door de tuchtcommissie van de markt en de marktautoriteit.

4. Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 10 juli 1997 betreffende de valutadatum van bankverrichtingen.

5. Wetsontwerp betreffende de mogelijke overdracht door de Federale Participatiemaatschappij van haar aandelen van het Centraal Bureau voor Hypothecair Krediet (Evocatie).

6. Wetsontwerp tot wijziging van artikel 3 van de wet van 13 april 1995 betreffende de handelsagentuurovereenkomst (Evocatie).

7. Wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 18 september 1986 tot instelling van het politiek verlof voor de personeelsleden van de overheidsdiensten.

8. Ontwerp van bijzondere wet tot beperking van de cumulatie van het mandaat van lid van de Vlaamse Raad, van de Franse Gemeenschapsraad, van de Waalse Gewestraad en van de Brusselse Hoofdstedelijke Raad met andere ambten.

9. Wetsontwerp tot beperking van de cumulatie van het mandaat van federaal parlementslied en Europees parlementslied met andere ambten.

10. Wetsontwerp tot beperking van de cumulatie van het ambt van bestendig afgevaardigde met andere ambten en tot harmonisering van het financieel en fiscaal statuut van de bestendig afgevaardigde.

11. Wetsontwerp betreffende de burgerrechtelijke aansprakelijkheid en de strafrechtelijke verantwoordelijkheid van burgemeesters, schepenen en leden van de bestendige deputatie.

12. Wetsontwerp tot verbetering van het stelsel van politiek verlof voor provincie- en gemeenteraadsleden, leden van de raad voor maatschappelijk welzijn, burgemeesters, schepenen en voorzitters van de raad voor maatschappelijk welzijn in de openbare en de particuliere sector.

13. Wetsontwerp tot verbetering van de bezoldigingsregeling en van het sociaal statuut van de lokale verkozenen.

14. Wetsontwerp tot beperking van de cumulatie van het mandaat van burgemeester en schepen met andere ambten.

15. Wetsontwerp houdende goedkeuring van het samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat en de Vlaamse Gemeenschap inzake de begeleiding en behandeling van daders van seksueel misbruik.

16. Wetsontwerp houdende instemming met het samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat en het Waalse Gewest inzake de begeleiding en behandeling van daders van seksueel misbruik.

17. Vragen om uitleg:

a) van de heer Boutmans aan de minister van Justitie over «de eenheidsrechtbank of eenheidsloket»;

b) van mevrouw de Bethune aan de minister van Justitie over «de mogelijke betrokkenheid van een Belgische firma bij de voorbereiding van een coup in Congo-Brazzaville».

's Namiddags om 15 uur.

1. Inoverwegingneming van voorstellen.
2. Mondelinge vragen.

Vanaf 16.30 uur.

a) Naamstemmingen over het geheel van de afgehandelde agendapunten.

b) Naamstemming over het ontwerp van bijzondere wet tot beperking van de cumulatie van het mandaat van lid van de Vlaamse Raad, van de Franse Gemeenschapsraad, van de Waalse Gewestraad en van de Brusselse Hoofdstedelijke Raad met andere ambten. (*Stemming met de meerderheid bepaald in artikel 4, laatste lid, van de Grondwet.*)

3. Vragen om uitleg :

a) van de heer Vandenbroeke aan de minister van Wetenschapsbeleid over «de benedenmaatse financiering van het Algemeen Riksarchief en de eventuele toewijzing van het archiefbeheer aan de gemeenschappen»;

b) van mevrouw Dardenne aan de minister van Landbouw en de Kleine en Middelgrote Ondernemingen over «Agenda 2000 en duurzame landbouw».

Is de Senaat het eens met deze regeling van de werkzaamheden ?

Le Sénat est-il d'accord sur cet ordre des travaux ? (*Assentiment.*)

Dan is hiertoe besloten.

Il en est donc ainsi décidé.

De heer Swaelen treedt als voorzitter op

HOMMAGE À LA MÉMOIRE DE M. CALIFICE, MINISTRE D'ÉTAT

HULDE TER NAGEDACHTENIS AAN DE HEER CALIFICE, MINISTER VAN STAAT

M. le président se lève et prononce les paroles suivantes que l'assemblée écoute debout. — Mesdames, messieurs, Alfred Califice est né le 2 octobre 1916 à Melen, dans le pays de Herve. Il était l'aîné d'une famille d'agriculteurs de quatre enfants.

Dès sa jeunesse, durant ses humanités gréco-latines au collège royal Marie-Thérèse de Herve, Alfred Califice se sentit attiré par les idées de l'abbé Cardijn et, à dix-sept ans, il adhéra à la Jeunesse ouvrière chrétienne. Il s'intéressait déjà alors, aux moins favorisés et s'occupait notamment de jeunes travailleurs démunis qui vivaient dans les baraquements destinés initialement aux victimes de la Première Guerre mondiale.

En 1939, Alfred Califice fut mobilisé et, en mai 1940, fit partie des unités de combat chargées d'assurer la défense des forts de Fléron et d'Évegnée.

Au lendemain de la campagne des Dix-huit jours, il devint employé communal et suivit les cours de sciences administratives à l'école provinciale de Liège. Après son mariage, il s'établit à Charleroi, où il occupa durant deux ans et demi un poste d'employé aux ACEC.

En 1945, Alfred Califice devint propagandiste syndical, et l'année suivante, occupa le poste de secrétaire de la Confédération des syndicats chrétiens de la fédération de Charleroi-Thuin, et ce jusqu'en 1965. C'est en 1946 qu'il s'affilia au PSC.

À cette époque, Alfred Califice se distingua par son affabilité et sa façon d'aborder les problèmes. Ce qui frappait déjà, c'est qu'il s'abstenaît de considérations théoriques pour privilégier la recherche continue de solutions pragmatiques et équitables.

En 1965, il entra à la Chambre comme représentant de l'arrondissement de Charleroi. De 1968 à 1972, il fut membre du Parlement européen qui, à l'époque, n'était pas encore élu directement.

De 1972 à 1980, il se vit confier des responsabilités nationales : successivement le logement et l'aménagement du territoire, les travaux publics, l'emploi et le travail et les affaires wallonnes, la prévoyance sociale, les affaires sociales, les pensions, la santé publique et l'environnement.

On peut dire qu'Alfred Califice a marqué ces différents départements de son empreinte politique personnelle.

C'est ainsi qu'en sa qualité de ministre des Travaux publics, il instaura un système de primes à la rénovation de logements qui répondait surtout aux besoins des anciennes zones industrielles de Wallonie. Il fit par ailleurs des coupes sombres dans les plans d'aménagement des autoroutes, au grand mécontentement du secteur de la construction.

Lors de son passage au département de l'Emploi et du Travail, Alfred Califice s'employa surtout à prendre des mesures pour réduire le chômage. C'est également à cette époque que fut adoptée la loi sur le travail temporaire et intérimaire et que la commission sénatoriale des Affaires sociales entama la modification de la loi relative aux contrats de travail. Ce projet de loi, tel qu'il fut adopté par la commission, notamment sous l'impulsion d'Alfred Califice, ne put toutefois plus être examiné en séance plénière. Il fut néanmoins repris tel quel, par son successeur qui le soumit à l'approbation du Sénat et qui, ensuite, réalisa une autre de ses idées, celle du troisième circuit de travail. L'instauration de ce système allait permettre à des milliers de chômeurs d'exécuter des activités non assurées par le secteur privé, mais considérées comme utiles à la qualité de la vie.

En tant que ministre de la Prévoyance sociale, Alfred Califice s'occupa principalement de la réforme de la législation relative aux handicapés, de la simplification des procédures de paiement des allocations familiales et des allocations aux moins favorisés. En effet, le contrôle des dépenses en matière de soins de santé était, déjà à cette époque, une des préoccupations du gouvernement.

Alfred Califice siéga dans notre assemblée de 1980 à 1985. Il exerça encore une fonction dirigeante au sein des mutualités chrétiennes de Charleroi et fut président de l'Union chrétienne des pensionnés.

L'on se rappellera que le Roi le nomma ministre d'État le 2 décembre 1983.

Il est permis de dire d'Alfred Califice qu'il était un homme honnête, clairvoyant et déterminé. La fidélité à la parole donnée et la défense des faibles et des défavorisés n'étaient pas pour lui des notions vides de sens.

En fait, il n'a cessé, tout au long de sa vie, de poursuivre les idéaux de sa jeunesse. C'est ce qui ressort du discours de remerciement qu'il prononça le 20 juin 1985, en réponse à l'hommage que le Sénat venait de rendre à certains de ses collègues et à lui-même pour couronner vingt années de mandat parlementaire. Il déclara notamment : « Il faudra, demain comme hier, adapter nos institutions et en même temps, avec une ferveur égale, être attentifs, à tout ce qui touche au plus près les gens dans leur vie quotidienne, qu'il s'agisse du droit civil, du système social, de la politique de santé, du cadre de vie, des conditions d'épanouissement culturel. Rien n'est jamais acquis et tous ces sujets réclameront de nouvelles ardeurs. »

À ses enfants et aux autres membres de sa famille, la Haute Assemblée renouvelle ses condoléances très émues.

La parole est à M. Viseur, ministre.

M. Viseur, ministre des Finances. — Monsieur le président, je tiens à m'associer, au nom du gouvernement, à l'hommage que vous venez de rendre à la mémoire du ministre d'État Alfred Califice.

Alfred Califice, fut avant tout un homme de fidélité. Issu de la JOC, il consacra la première partie de sa vie à la CSC, dont il fut secrétaire fédéral à Charleroi. Sa fidélité au syndicat et au mouvement ouvrier chrétien fut sans faille. Homme politique de courage et de talent, il assuma pleinement ses charges ministérielles. Cela ne l'empêcha pas d'être fidèle au service des travailleurs, de ses

concitoyens et des plus démunis, poursuivant comme ministre, et même, au-delà de son mandat parlementaire, ses permanences sociales. Il n'était pas rare que, rencontrant des plus démunis, il donne à ces personnes de l'argent pour les aider. C'était là aussi un signe de sa fidélité à la foi qui l'animaient.

Enfin, il a été fidèle à son parti et à l'avenir de celui-ci. Pour plusieurs d'entre nous, notamment pour M. Maystadt et moi, il fut celui qui nous a convaincu d'entrer en politique à ses côtés. Il a été le patron qui nous appris la politique et, par la suite, a encouragé, guidé et suivi affectueusement notre carrière.

Hij zal in onze herinnering blijven als een rechtlijnig man, een christen-democraat die trouw was aan zijn beweging, en een goed mens voor allen die de kans hebben gehad voor hem te werken of die een beroep op hem konden doen.

Au nom du gouvernement, je présente à sa famille mes sincères condoléances. (*L'assemblée se recueille quelques instants.*)

PROJET DE LOI RELATIVE AUX DEMANDES D'INTERPRÉTATION DES LOIS PAR LA COUR DE CASSATION DANS LE CADRE D'UNE DEMANDE D'AVIS PRÉJUDICIEL

Rejet

WETSONTWERP BETREFFENDE DE VERZOEKEN TOT UITLEGGING VAN DE WETTEN DOOR HET HOF VAN CASSATIE IN HET KADER VAN EEN VERZOEK TOT PREJUDICIEEL ADVIES

Verwerping

M. le président. — Nous devons nous prononcer sur le projet de loi dont la commission propose le rejet.

We moeten ons uitspreken over het wetsontwerp waarvan de commissie de verwerping voorstelt.

Je mets donc aux voix les conclusions de la commission.

Ik breng dus de conclusie van de commissie in stemming.

Le vote commence.

De stemming begint.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

57 membres sont présents.

57 leden zijn aanwezig.

51 votent oui.

51 stemmen ja.

6 s'abstiennent.

6 onthouden zich.

En conséquence, les conclusions de la commission sont adoptées et le projet de loi est rejeté.

Derhalve is de conclusie van de commissie aangenomen en vervalt het wetsontwerp.

Ont voté oui:

Ja hebben gestemd:

MM. Bourgeois, Boutmans, Buelens, Caluwé, Mme Cantillon, MM. Ceder, G. Charlier, Ph. Charlier, Coene, Coveliers, Daras, Mmes de Bethune, Delcourt-Pêtre, MM. Delcroix, Devolder, D'Hooghe, Mme Dua, MM. Erdman, Happart, Hostekint, Hotyat, Istasse, Lallemand, Mmes Leduc, Lizin, MM. Loones, Mahoux, Mme Merchiers, M. Moens, Mme Nelis-Van Liedekerke, MM. Nothomb, Olivier, Pinoie, Poty, Raes, Mme Sémer, MM. Staes, Swaele, Mme Thijs, MM. Tobback, Urbain,

Vandenberghé, Mme Van der Wildt, MM. Van Hauthem, Van Wallendael, Vautmans, Vergote, Verhofstadt, Verreycken, Weyts et Mme Willame-Boonen.

Se sont abstenus :

Onthouden hebben zich :

Mme Cornet d'Elzius, MM. De Decker, Desmedt, Destexhe, Foret et Hazette.

M. le président. — Les membres qui se sont abstenus sont priés de faire connaître les motifs de leur abstention.

Ik verzoek de leden die zich hebben onthouden, de reden van hun onthouding mede te delen.

M. Hazette (PRL-FDF). — Monsieur le président, j'ai pairé avec M. Busquin pour tous les votes.

PROPOSITION DE LOI INSTAURANT LA RESPONSABILITÉ PÉNALE DES PERSONNES MORALES

Vote

WETSVOORSTEL TOT INVOERING VAN DE STRAFRECHTELijke VERANTWOORDELIJKHEID VAN RECHTSPERSONEN

Stemming

M. le président. — Nous devons nous prononcer maintenant sur l'ensemble de la proposition de loi.

We moeten ons nu uitspreken over het geheel van het wetsvoorstel.

La parole est à M. Desmedt pour une explication de vote.

M. Desmedt (PRL-FDF). — Monsieur le président, la proposition de loi instaurant la responsabilité pénale des personnes morales a pour objet de faciliter la lutte contre la grande criminalité. Elle répond notamment à des demandes du Conseil de l'Europe et également aux conclusions de notre commission d'enquête sur la criminalité organisée.

J'ajoute que ce texte fait partie d'un ensemble législatif à l'intérieur duquel nous avons déjà voté la loi sur les organisations criminelles et la loi sur la corruption.

Ce nouveau texte est donc un élément positif. Il faut cependant observer que la responsabilité pénale des personnes morales est un concept nouveau dans notre droit.

La commission de la Justice a consacré de très longues séances à cet objet. Les débats ont été intéressants mais parfois confus. En réalité, nous avons à plusieurs reprises retravaillé le texte. Hier encore, la commission adoptait un amendement.

Nous nous rallions au texte proposé. Cependant, nous nous rendons compte que sa mise en pratique ne sera pas nécessairement facile. Il faudra voir dans quelle mesure les parquets entameront des poursuites sur ces bases et quel sort les juges réservent à l'application de cette loi.

Tout en nous prononçant pour le principe de la loi, nous pensons qu'en raison du caractère tout à fait nouveau du concept, il faudra que nous procédions très rapidement à une évaluation en la matière.

C'est dans cet esprit que nous approuvons ce texte qui, je le répète, répond à un réel besoin. Nous ne sommes cependant pas absolument convaincus qu'il soit tout à fait approprié. Bien entendu, il fallait en terminer, mais une évaluation rapide de la loi s'impose. (*Applaudissements.*)

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Loones voor een stemverklaring.

De heer Loones (VU). — Mijnheer de voorzitter, de Volksunie-fractie zal het voorstel goedkeuren. Sinds lang vragen we dat de strafrechtelijke inrichting aangepast wordt aan de eigentijdse organisatie van het gemeenschapsleven.

Tegelijk wil ik bij deze gelegenheid waarschuwen voor de onrust die dit voorstel heeft opgewekt in sommige kringen, waar men vreest dat deze nieuwe wet als een politiek wapen kan worden gebruikt om de vrijheid van vereniging in te perken. Dit is onder meer het geval bij de sekten, die door onze collega's van de Kamer vrij uitgebreid, maar op een toch erg gecontesteerde wijze, werden onderzocht.

In de Senaat hebben we dit voorstel naar onze mening al te overhaast moeten bespreken. Daarom hopen we dat de Kamer aan deze problematiek voldoende aandacht geeft en duidelijkheid verschafft.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Boutmans voor een stemverklaring.

De heer Boutmans (Agalev). — Mijnheer de voorzitter, ik had zelf een voorstel ingediend dat in grote lijnen gelijklopend was met het voorstel waaraan we zo dadelijk stemmen. Agalev zal het voorstel dan ook met overtuiging goedkeuren. Het voorstel maakte in de commissie het voorwerp uit van talrijke discussies. Toch zal de toepassing ervan nog heel wat problemen doen rijzen.

Slachtoffers van milieudelicten, zoals de uitstoot van giftige gassen, hebben het vaak zeer moeilijk om aan te wijzen welke individuele persoon strafrechtelijk verantwoordelijk is, zodat er geen vervolging en bestrafting mogelijk is. In sommige gevallen zijn mensen verantwoordelijk gesteld van wie men zich terecht kan afvragen of ze wel de echte verantwoordelijke zijn. Voor ons is het nieuwe voorstel dan ook in de eerste plaats in het milieurecht belangrijk, maar daarnaast kan het ook worden ingezet in de bestrijding van maffiose praktijken.

Om die twee redenen zal de Agalevfractie dit voorstel met overtuiging goedkeuren.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Coveliers voor een stemverklaring.

De heer Coveliers (VLD). — Mijnheer de voorzitter, ik herhaal wat ik tijdens de bespreking heb gezegd. Dit voorstel is het logisch vervolg van de opties die we hebben genomen inzake de strijd tegen de georganiseerde misdaad. De VLD-fractie zal het met overtuiging goedkeuren, ook al zijn we er ons ten volle van bewust dat het nog moet worden geëvalueerd en waarschijnlijk zelfs zeer spoedig aangepast.

Voor ons is dit voorstel in de eerste plaats bedoeld voor ernstige misdrijven en niet voor de doeleinden van een of andere groepeling, zoals de vorige spreker blijkbaar wil suggereren.

De voorzitter. — De stemming begint.

Nous passons au vote.

— Er wordt tot naamstemming overgegaan.

Il est procédé au vote nominatif.

55 leden zijn aanwezig.

55 membres sont présents.

Allen stemmen ja.

Tous votent oui.

Derhalve is het wetsontwerp aangenomen.

En conséquence, le projet de loi est adopté.

Het zal aan de Kamer van volksvertegenwoordigers worden overgezonden.

Il sera transmis à la Chambre des représentants.

Aan de stemming hebben deelgenomen:

Ont pris part au vote :

MM. Bourgeois, Boutmans, Buelens, Caluwé, Mme Cantillon, MM. Ceder, G. Charlier, Ph. Charlier, Coene, Mme Cornet d'Elzius, MM. Coveliers, Daras, Mme de Bethune, MM. De Decker, Delcroix, Desmedt, Destexhe, Devolder, D'Hoooghe, Mme Dua, MM. Erdman, Foret, Happart, Hazette, Hostekint,

Hotyat, Istasse, Lallemand, Mmes Leduc, Lizin, MM. Loones, Mahoux, Mme Merchiers, M. Moens, Mme Nelis-Van Liedekerke, MM. Nothomb, Olivier, Pinoie, Poty, Raes, Mme Sémer, MM. Staes, Swaelen, Mme Thijs, MM. Tobback, Urbain, Vandenberghe, Mme Van der Wildt, MM. Van Hauthem, Van Wallendael, Vautmans, Vergote, Verhofstadt, Verreycken et Weyts.

WETSONTWERP HOUDENDE INSTEMMING MET DE OVEREENKOMST INZAKE ECONOMISCH PARTNERSCHAP, POLITIEKE COÖRDINATIE EN SAMENWERKING TUSSEN DE EUROPESE GEMEENSCHAP EN HAAR LIDSTATEN, ENERZIJD, EN DE VERENIGDE MEXICAANSE STATEN, ANDERZIJD, DE BIJLAGE EN DE SLOTAKTE, GEDAAN TE BRUSSEL OP 8 DECEMBER 1997

Stemming

PROJET DE LOI PORTANT ASSENTIMENT À L'ACCORD DE PARTENARIAT ÉCONOMIQUE, DE COORDINATION POLITIQUE ET DE COOPÉRATION ENTRE LA COMMUNAUTÉ EUROPÉENNE ET SES ÉTATS MEMBRES, D'UNE PART, ET LES ÉTATS-UNIS MEXICAINS, D'AUTRE PART, L'ANNEXE ET L'ACTE FINAL, FAITS À BRUXELLES LE 8 DÉCEMBRE 1997

Vote

De voorzitter. — We moeten ons nu uitspreken over het geheel van het wetsontwerp.

Nous devons nous prononcer maintenant sur l'ensemble du projet de loi.

Het woord is aan de heer Boutmans voor een stemverklaring.

De heer Boutmans (Agalev). — Mijnheer de voorzitter, de Agalev-fractie zal zich bij deze stemming alsook bij de stemming met betrekking tot de overeenkomsten tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de Republieken India, Kazachstan en Hong-Kong onthouden. We doen dit altijd wanneer het erom gaat de regels van de Wereld Handelorganisatie in bilaterale verdragen om te zetten. We hebben grote twijfels bij deze regels. Bovendien bevatten deze verdragen geen enkele sociale clause met betrekking tot manifeste uitbuitings-situaties zoals kinderarbeid.

M. le président. — Le vote commence.

De stemming begint.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

56 membres sont présents.

56 leden zijn aanwezig.

53 votent oui.

53 stemmen ja.

3 s'abstiennent.

3 onthouden zich.

En conséquence, le projet de loi est adopté.

Derhalve is het wetsontwerp aangenomen.

Il sera transmis à la Chambre des représentants.

Het zal aan de Kamer van volksvertegenwoordigers worden overgezonden.

Ont voté oui :

Ja hebben gestemd :

MM. Bourgeois, Buelens, Caluwé, Mme Cantillon, MM. Ceder, G. Charlier, Ph. Charlier, Coene, Mme Cornet d'Elzius, M. Coveliers, Mme de Bethune, M. De Decker, Mme Delcourt-

Pêtre, MM. Delcroix, Desmedt, Destexhe, Devolder, D'Hooghe, Erdman, Foret, Happart, Hazette, Hostekint, Hotyat, Istasse, Lallemand, Mmes Leduc, Lizin, MM. Loones, Mahoux, Mme Merchiers, M. Moens, Mme Nelis-Van Liedekerke, MM. Nothomb, Olivier, Pinoie, Poty, Raes, Mme Sémer, MM. Staes, Swaelen, Mme Thijs, MM. Tobback, Urbain, Vandenberghe, Mme Van der Wildt, MM. Van Hauthem, Van Wallendael, Vautmans, Vergote, Verhofstadt, Verreycken, Weyts et Mme Willame-Boonen.

Se sont abstenus :

Onthouden hebben zich :

MM. Boutmans, Daras et Mme Dua.

WETSONTWERP HOUDENDE INSTEMMING MET DE OVEREENKOMST TUSSEN DE BELGISCH-LUXEMBURGSE ECONOMISCHE UNIE EN DE REGERING VAN DE REPUBLIEK INDIA INZAKE DE BEVORDERING EN BESCHERMING VAN INVESTERINGEN, ONDERTEKEND TE NEW DELHI OP 31 OKTOBER 1997

WETSONTWERP HOUDENDE INSTEMMING MET DE OVEREENKOMST TUSSEN DE BELGISCH-LUXEMBURGSE ECONOMISCHE UNIE, ENERZIJD, EN DE REGERING VAN DE REPUBLIEK KAZACHSTAN, ANDERZIJD, INZAKE DE WEDERZIJDSE BEVORDERING EN BESCHERMING VAN INVESTERINGEN, ONDERTEKEND TE ALMATY OP 16 APRIL 1998

WETSONTWERP HOUDENDE INSTEMMING MET DE OVEREENKOMST TUSSEN DE BELGISCH-LUXEMBURGSE ECONOMISCHE UNIE EN DE REGERING VAN HONG KONG INZAKE DE BEVORDERING EN BESCHERMING VAN INVESTERINGEN, ONDERTEKEND TE BRUSSEL OP 7 OKTOBER 1996

Stemming

PROJET DE LOI PORTANT ASSENTIMENT À L'ACCORD ENTRE L'UNION ÉCONOMIQUE BELGO-LUXEMBOURGEOISE ET LE GOUVERNEMENT DE LA RÉPUBLIQUE DE L'INDE CONCERNANT L'ENCOURAGEMENT ET LA PROTECTION DES INVESTISSEMENTS, SIGNÉ À NEW DELHI LE 31 OCTOBRE 1997

PROJET DE LOI PORTANT ASSENTIMENT À L'ACCORD ENTRE L'UNION ÉCONOMIQUE BELGO-LUXEMBOURGEOISE, D'UNE PART, ET LE GOUVERNEMENT DE LA RÉPUBLIQUE DU KAZAKHSTAN, D'AUTRE PART, CONCERNANT L'ENCOURAGEMENT ET LA PROTECTION RÉCIPROQUES DES INVESTISSEMENTS, SIGNÉ À ALMATY LE 16 AVRIL 1998

PROJET DE LOI PORTANT ASSENTIMENT À L'ACCORD ENTRE L'UNION ÉCONOMIQUE BELGO-LUXEMBOURGEOISE ET LE GOUVERNEMENT DE HONG KONG CONCERNANT L'ENCOURAGEMENT ET LA PROTECTION DES INVESTISSEMENTS, SIGNÉ À BRUXELLES LE 7 OCTOBRE 1996

Vote

De voorzitter. — Ik stel de Senaat voor één enkele stemming te houden over het geheel van deze wetsontwerpen.

Je propose au Sénat de se prononcer par un seul vote sur l'ensemble des projets de loi. (*Assentiment.*)

La parole est à M. Mahoux pour une explication de vote.

M. Mahoux (PS). — Monsieur le président, nous approuverons ces projets de loi mais je souhaiterais néanmoins faire remarquer que ces accords ne contiennent pas de clause de protection sociale ni de protection environnementale.

De voorzitter. — De stemming begint.

Le vote commence.

— Er wordt tot naamstemming overgegaan.

Il est procédé au vote nominatif.

55 leden zijn aanwezig.

55 membres sont présents.

52 stemmen ja.

52 votent oui.

3 onthouden zich.

3 s'abstiennent.

Derhalve zijn de wetsontwerpen aangenomen.

En conséquence, les projets de loi sont adoptés.

Ze zullen aan de Kamer van volksvertegenwoordigers worden overgezonden.

Ils seront transmis à la Chambre des représentants.

Ja hebben gestemd :

Ont voté oui :

MM. Bourgeois, Buelens, Caluwé, Mme Cantillon, MM. Ceder, G. Charlier, Ph. Charlier, Coene, Mme Cornet d'Elzius, M. Coveliers, Mme de Bethune, M. De Decker, Mme Delcourt-Pêtre, MM. Delcroix, Desmedt, Destexhe, Devolder, D'Hooghe, Erdman, Foret, Happart, Hazette, Hostekint, Hotyat, Istasse, Lallemand, Mme Lizin, MM. Loones, Mahoux, Mme Merchiers, M. Moens, Mme Nelis-Van Liedekerke, MM. Nothomb, Olivier, Pinoie, Poty, Raes, Mme Sémer, MM. Staes, Swaelen, Mme Thijss, MM. Tobback, Urbain, Vandenbergh, Mme Van der Wildt, MM. Van Hauthem, Van Wallendael, Vautmans, Vergote, Verreycken, Weyts et Mme Willame-Boonen.

Onthouden hebben zich :

Se sont abstenus :

MM. Boutmans, Daras et Mme Dua.

WETSONTWERP HOUDENDE INSTEMMING MET DE OVEREENKOMST TUSSEN DE LIDSTATEN VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN INZAKE DE TOEPASSING VAN HET BEGINSEL «NE BIS IN IDEM», GEDAAN TE BRUSSEL OP 25 MEI 1987

WETSONTWERP HOUDENDE INSTEMMING MET HET VERDRAG INZAKE EEN ALOMVATTEND VERBOD OP KERNPROEVEN, DE BIJLAGEN 1 EN 2, EN HET PROTOCOL, GEDAAN TE NEW YORK OP 24 SEPTEMBER 1996

WETSONTWERP HOUDENDE INSTEMMING MET HET INTERGOVERNEMENTEEL AKKOORD OVER EEN GEMEENSCHAPPELIKE INTERPRETATIE VAN DE PROTOCOLLEN MET BETrekking tot DE MONETAIRE ASSOCIATIE TUSSEN BELGIË EN LUXEMBURG VANAF DE OVERGANG NAAR DE DERDE FASE VAN DE ECONOMISCHE EN MONETAIRE UNIE, EN HOUDENDE INSTEMMING MET HET ERBIJ GEVOEGDE UITVOERINGSProtocol OPGEMAAKT TE BRUSSEL OP 23 NOVEMBER 1998

WETSONTWERP HOUDENDE INSTEMMING MET HET PROTOCOL HOUDENDE WIJZIGING VAN DE EENVORMIGE BENELUXWET INZAKE TEKENINGEN OF MODELLEN, GEDAAN TE BRUSSEL OP 7 AUGUSTUS 1996

WETSONTWERP HOUDENDE INSTEMMING MET DE OVEREENKOMST TOT HERZIENING VAN DE OVEREENKOMST HOUDENDE oprichting VAN EEN EUROPEES UNIVERSITAIR INSTITUUT, EN MET DE SLOTAKTE, GEDAAN TE FLORENCE OP 18 JUNI 1992 EN 17 SEPTEMBER 1992

WETSONTWERP HOUDENDE INSTEMMING MET HET PROTOCOL HOUDENDE WIJZIGING VAN DE EENVORMIGE BENELUXWET OP DE MERKEN, GEDAAN TE BRUSSEL OP 7 AUGUSTUS 1996

Stemming

PROJET DE LOI PORTANT ASSENTIMENT À LA CONVENTION ENTRE LES ÉTATS MEMBRES DES COMMUNAUTÉS EUROPÉENNES RELATIVE À L'APPLICATION DU PRINCIPE «NE BIS IN IDEM», FAITE À BRUXELLES LE 25 MAI 1987

PROJET DE LOI PORTANT ASSENTIMENT AU TRAITÉ D'INTERDICTION COMPLÈTE DES ESSAIS NUCLÉAIRES, LES ANNEXES 1 ET 2, ET LE PROTOCOLE, FAITS À NEW YORK LE 24 SEPTEMBRE 1996

PROJET DE LOI PORTANT ASSENTIMENT À L'ACCORD INTERGOVERNEMENTAL SUR UNE INTERPRÉTATION COMMUNE DES PROTOCOLES RÉGISSANT L'ASSOCIATION MONÉTAIRE ENTRE LA BELGIQUE ET LE LUXEMBOURG À PARTIR DU PASSAGE À LA TROISIÈME PHASE DE L'UNION ÉCONOMIQUE ET MONÉTAIRE, ET AU PROTOCOLE D'EXÉCUTION Y ANNEXÉ, FAITS À BRUXELLES LE 23 NOVEMBRE 1998

PROJET DE LOI PORTANT ASSENTIMENT AU PROTOCOLE PORTANT MODIFICATION DE LA LOI UNIFORME BENELUX EN MATIÈRE DE DESSINS OU MODÈLES, FAIT À BRUXELLES LE 7 AOÛT 1996

PROJET DE LOI PORTANT ASSENTIMENT À LA CONVENTION PORTANT RÉVISION DE LA CONVENTION PORTANT CRÉATION D'UN INSTITUT UNIVERSITAIRE EUROPÉEN, ET L'ACTE FINAL, FAITS À FLORENCE LE 18 JUIN 1992 ET LE 17 SEPTEMBRE 1992

PROJET DE LOI PORTANT ASSENTIMENT AU PROTOCOLE PORTANT MODIFICATION DE LA LOI UNIFORME BENELUX SUR LES MARQUES, FAIT À BRUXELLES LE 7 AOÛT 1996

Vote

De voorzitter. — Ik stel de Senaat voor één enkele stemming te houden over het geheel van de wetsontwerpen.

Je propose au Sénat de se prononcer par un seul vote sur l'ensemble des projets de loi. (*Assentiment.*)

De stemming begint.

Le vote commence.

— Er wordt tot naamstemming overgegaan.

Il est procédé au vote nominatif.

56 leden zijn aanwezig.

56 membres sont présents.

Allen stemmen ja.

Tous votent oui.

Derhalve zijn de wetsontwerpen aangenomen.

En conséquence, les projets de loi sont adoptés.

Ze zullen aan de Kamer van volksvertegenwoordigers worden overgezonden.

Ils seront transmis à la Chambre des représentants.

Aan de stemming hebben deelgenomen :

Ont pris part au vote :

MM. Bourgeois, Boutmans, Buelens, Caluwé, Mme Cantillon, MM. Ceder, G. Charlier, Ph. Charlier, Coene, Mme Cornet d'Elzius, MM. Coveliers, Daras, Mme de Bethune, M. De

Decker, Mme Delcourt-Pêtre, MM. Delcroix, Desmedt, Destexhe, Devolder, D'Hooghe, Mme Dua, MM. Erdman, Foret, Happart, Hazette, Hostekint, Hotyat, Istasse, Lallemand, Mmes Leduc, Lizin, MM. Loones, Mahoux, Mme Merchiers, M. Moens, Mme Nelis-Van Liedekerke, MM. Nothomb, Olivier, Pinoie, Poty, Raes, Mme Sémer, MM. Staes, Swaelen, Mme Thijss, MM. Tobback, Urbain, Vandenbergh, Mme Van der Wildt, MM. Van Hauthem, Van Wallendael, Vautmans, Vergote, Verreycken, Weyts et Mme Willame-Boonen.

PROPOSITION DE RÉSOLUTION RELATIVE AUX SUITES DONNÉES AU RAPPORT DE LA COMMISSION D'ENQUÊTE PARLEMENTAIRE CONCERNANT LES ÉVÉNEMENTS DU RWANDA

Vote

VOORSTEL VAN RESOLUTIE BETREFFENDE DE GEVOLGEN GEGEVEN AAN HET VERSLAG VAN DE PARLEMENTAIRE COMMISSIE VAN ONDERZOEK BETREFFENDE DE GEBEURTENISSEN IN RWANDA

Stemming

M. le président. — Nous devons nous prononcer sur la proposition de résolution.

We moeten ons nu uitspreken over het voorstel van resolutie.

Het woord is aan de heer Devolder voor een stemverklaring.

De heer Devolder (VLD). — Mijnheer de voorzitter, de VLD-fractie zal zich bij de stemming over dit voorstel van resolutie onthouden. De goedkeuring ervan zou het maandenlange werk van de Rwanda-commissie immers tenietdoen en het verslag van die commissie eigenlijk een eersteklasbegrafenis bezorgen.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Hostekint voor een stemverklaring.

De heer Hostekint (SP). — Mijnheer de voorzitter, het voorbije jaar is gebleken dat bij de tuchtmaatregelen ten aanzien van de leden van de generale staf en van het operationeel centrum te Evere, genoemd in het Rwanda-rapport, in onvoldoende mate rekening werd gehouden met de fouten en disfuncties die door de parlementaire onderzoekscommissie werden vastgesteld. Het leger heeft in het begin van vorig jaar een interne procedure opgestart, waarbij uitsluitend lagere officieren op het terrein in Rwanda, namelijk kolonel Dewez en de majoors Maggen en Choffray, een administratieve maatregel werd opgelegd. Stafchef vice-admiraal Herteleer werd verzocht een bijkomend rapport op te stellen over de officieren van de generale staf en van het operationeel centrum. Sommige besluiten van dit rapport staan haaks op die van de parlementaire onderzoekscommissie. De SP-fractie is het dan ook eens met de resolutie van de heer Mahoux en van mevrouw Lizin, waarin de minister van Landsverdediging wordt verzocht bij het nemen van eventuele maatregelen niet enkel rekening te houden met het verslag van vice-admiraal Herteleer, maar ook met het verslag van de Rwanda-commissie en met de verklaringen van de vice-admiraal in de commissie voor de Buitenlandse Aangelegenheden. De minister van Landsverdediging wordt bovendien verzocht de statutaire procedure in het leger te objectiveren.

De SP-fractie zal deze resolutie goedkeuren.

M. le président. — La parole est à M. Mahoux pour une explication de vote.

M. Mahoux (PS). — Monsieur le président, contrairement à ce qui vient d'être dit par M. Devolder, cette proposition de résolution est bien la conséquence du travail considérable effectué par le Sénat.

Nous approuverons donc cette proposition de résolution, d'une part, parce qu'elle indique que nous devons tenir compte des multiples rapports existants, notamment ceux du chef de l'état-major et de la commission d'enquête sur le Rwanda et, d'autre part, parce qu'elle rappelle que l'audition du chef de l'état-major présentait quelques différences avec le rapport écrit; ce fait doit être souligné car ses remarques orales étaient peut-être une forme de reproche à l'encontre de l'état-major précédent.

Par ailleurs, nous constatons qu'il est extrêmement difficile, dans l'état actuel des choses, de prendre des sanctions disciplinaires ou administratives, après un certain nombre d'années et surtout — si j'en crois une des motivations du Conseil d'État — lorsqu'une promotion a été accordée antérieurement à la sanction.

La proposition de résolution prévoit une modification des procédures qui nous semble absolument devoir être soutenue.

De voorzitter. — Het woord is aan mevrouw Dua voor een stemverklaring.

Mevrouw Dua (Agalev). — Mijnheer de voorzitter, dit voorstel van resolutie is het gevolg van het maandenlange werk van de Rwanda-commissie, waarin een aantal senatoren hebben gepoogd verantwoordelijkheden vast te stellen voor de gebeurtenissen van 1994.

Ik zal niet terugkomen op het debat dat in de Senaat werd gevoerd over de politieke verantwoordelijkheden. Ik wil er echter op wijzen dat niemand op het politieke niveau bereid was enige schuld voor het debacle in Rwanda op te nemen.

Thans stellen we vast dat drie legerofficieren die op het terrein werkzaam waren, worden bestraft, terwijl de generale staf en alle hogere legerofficieren volledig vrijuit gaan. De straf van de drie genoemde officieren wordt overigens — en wellicht terecht — betwist door de Raad van State.

We kunnen uit dit alles besluiten dat niemand in België enige verantwoordelijkheid op zich neemt met betrekking tot dit dossier. We zijn het ermee eens dat er iets moet veranderen aan de tuchtprocedures. We vrezen echter dat dit dossier definitief zal worden afgesloten. We zullen ons bij de stemming onthouden om op een symbolische manier uiting te geven aan onze ontvredeheid over het verloop en de opvolging van het Rwandese drama.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Ceder voor een stemverklaring.

De heer Ceder (VL. Bl.). — Mijnheer de voorzitter, de Vlaams Blok-fractie zal zich onthouden bij de stemming over de resoluties van mevrouw Thijss, van de heer Verhofstadt en van mevrouw Lizin. De onrechtvaardigheid die geschiedde ten aanzien van drie militairen op het terrein, wordt door deze resoluties immers niet ongedaan gemaakt. Tegen deze drie militairen werden tuchtmaatregelen genomen door een minister die in het verslag van de Rwanda-commissie zelf wordt gekaptield. Niemand van de generale staf, van de Belgische regering, of van de Verenigde Naties kreeg een sanctie. Daarom verzoeken we de Senaat vooralsnog onze resolutie in overweging te nemen en zodoende de opheffing te vragen van de tuchtmaatregelen ten aanzien van de drie zondabokken, Dewez, Choffray en Maggen. Ik vestig er overigens uw aandacht op dat de Raad van State de tuchtmaatregel ten aanzien van Choffray inmiddels reeds heeft opgeschort, wat ik trouwens had voorspeld. We mogen er dus van uitgaan dat ook de tuchtmaatregelen ten aanzien van Dewez en Maggen zullen worden opgeschort en waarschijnlijk nadien zelfs zullen worden vernietigd.

M. le président. — La parole est à M. Destexhe pour une explication de vote.

M. Destexhe (PRL-FDF). — Monsieur le président, je partage la quasi-totalité des propos de Mme Dua.

Il est tout de même assez regrettable qu'à l'issue de ce débat, aucune responsabilité politique et militaire de haut niveau ne se dégage. Par contre, des officiers d'un rang intermédiaire sont les seuls à être condamnés.

Nous aurions souhaité aller beaucoup plus loin mais la résolution que M. Verhofstadt et moi-même avions déposée en commission y a été rejetée.

Si la résolution de la majorité va dans le bon sens, elle nous semble insuffisante, c'est pourquoi nous nous abstiendrons.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Loones voor een stemverklaring.

De heer Loones (VU). — Mijnheer de voorzitter, alle tot nu toe aangehaalde redenen van onthouding kunnen de onthouding van de Volksunie verklaren.

M. le président. — La parole est à Mme Willame pour une explication de vote.

Mme Willame-Boonen (PSC). — Monsieur le président, je regrette que les intéressants propos de cet après-midi n'aient pas été exprimés ce matin, lors du débat que nous consacrions à ce sujet. Nous étions trois en séance. À présent, il semble que nombre de membres aient des avis sur la question.

Je tiens à rappeler que ces résolutions ne concernent très concrètement que les sanctions appliquées ou non à l'égard des militaires. Nous aurons peut-être une autre discussion sur ce que l'on a appelé la «beleidsnota» du gouvernement en ce qui concerne les recommandations de la commission Rwanda.

Comme l'a dit M. Mahoux, un arrêt récent du Conseil d'État a cassé un certain nombre de sanctions prises par le ministre de la Défense nationale. Que dire de celles qui auraient été prises à l'encontre d'officiers supérieurs ? Peut-être auraient-elles subi le même sort puisque des problèmes de droit se posent à ce niveau !

Cette résolution nous semble intéressante. Le groupe PSC l'adoptera parce qu'elle se tourne vers l'avenir et demande au ministre de la Défense nationale de réformer la procédure statutaire.

De voorzitter. — De stemming begint.

Le vote commence.

— Er wordt tot naamstemming overgegaan.

Il est procédé au vote nominatif.

55 leden zijn aanwezig.

55 membres sont présents.

33 stemmen ja.

33 votent oui.

22 onthouden zich.

22 s'abstiennet.

Derhalve is het voorstel van resolutie aangenomen.

En conséquence, la proposition de résolution est adoptée.

Het zal aan de minister van Landsverdediging worden overgezonden.

Elle sera transmise au ministre de la Défense nationale.

Ja hebben gestemd :

Ont voté oui :

MM. Bourgeois, Caluwé, Mme Cantillon, MM. G. Charlier, Ph. Charlier, Mmes de Bethune, Delcourt-Pêtre, MM. D'Hooghe, Erdman, Happart, Hostekint, Hotyat, Istasse, Lallemand, Mme Lizin, M. Mahoux, Mmes Merchiers, Milquet, MM. Moens, Nothomb, Pinoie, Poty, Mme Sémer, MM. Staes, Swaelen, Mme Thijs, MM. Tobback, Urbain, Vandenbergh, Mme Van der Wildt, MM. Van Wallendael, Weyts et Mme Willame-Boonen.

Onthouden hebben zich :

Se sont abstenus :

MM. Boutmans, Buelens, Ceder, Coene, Mme Cornet d'Elzius, MM. Coveliers, Daras, De Decker, Desmedt, Destexhe, Devolder, Mme Dua, MM. Foret, Hazette, Mme Leduc, M. Loones, Mme Nelis-Van Liedekerke, MM. Raes, Van Hauthem, Vautmans, Vergote et Verreycken.

De voorzitter. — De goedkeuring van deze resolutie impliceert dat de voorstellen van resolutie van mevrouw Thijs c.s., de heer Verhofstadt c.s. en de heer Ceder vervallen.

Le vote de cette résolution implique que les propositions de résolution de Mme Thijs et consorts, de M. Verhofstadt et consorts et de M. Ceder viennent à tomber.

Ik verzoek de leden die zich hebben onthouden, de reden van hun onthouding mede te delen.

Les membres qui se sont abstenus sont priés de faire connaître les motifs de leur abstention.

De heer Vautmans (VLD). — Mijnheer de voorzitter, ik was afgesproken met mevrouw Jeanmoye.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Verreycken.

De heer Verreycken (VL Bl.). — Mijnheer de voorzitter, ik was het er op de vergadering van het Bureau mee eens dat er over de vier voorstellen van resolutie zou worden gestemd door er drie zonder voorwerp te verklaren. Ik word er echter zopas van op de hoogte gebracht dat de commissie over elk van de voorstellen van resolutie afzonderlijk heeft gestemd. Ik stel vast dat we ons bij een vorige stemming over de besluiten van een commissie hebben uitgesproken. Nu vraag ik me af of het ook voor de drie andere voorstellen van resolutie niet aangewezen is ons uit te spreken over de besluiten van de commissie. De vier voorstellen werden in de commissie immers telkens met een totaal verschillend stemresultaat aangenomen of verworpen. De reikwijdte van elk van de teksten zou, naar verluidt, ook erg verschillend zijn. Ik ben er dus helemaal niet meer zo zeker van dat de drie andere voorstellen van resolutie zonder voorwerp zijn omdat ze toevallig eenzelfde opschrift dragen. Ik vraag derhalve dat we ons zouden uitspreken over de besluiten van de commissie.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Erdman.

De heer Erdman (SP). — Mijnheer de voorzitter, wat zopas werd voorgesteld, is strijdig met de algemeen geldende regel. Wanneer de plenaire vergadering van de Senaat stemt over de conclusies van een commissie, dan spreekt ze zich uit over één voorstel. In dit geval heeft de commissie zich uitgesproken voor één voorstel en tegen de drie andere. Het is dus onmogelijk om over de conclusies als dusdanig te stemmen.

WETSONTWERP BETREFFENDE DE RECHTERLIJKE INRICHTING IN FISCALE ZAKEN

Stemming

PROJET DE LOI RELATIVE À L'ORGANISATION JUDICIAIRE EN MATIÈRE FISCALE

Vote

De voorzitter. — We moeten ons nu uitspreken over het geheel van het wetsontwerp.

Nous devons nous prononcer maintenant sur l'ensemble du projet de loi.

De stemming begint.

Le vote commence.

— Er wordt tot naamstemming overgegaan.

Il est procédé au vote nominatif.

57 leden zijn aanwezig.

57 membres sont présents.

48 stemmen ja.

48 votent oui.

9 onthouden zich.

9 s'abstiennet.

Derhalve is het wetsontwerp aangenomen.

En conséquence, le projet de loi est adopté.

Het zal aan de Koning ter bekraftiging worden voorgelegd.

Il sera soumis à la sanction royale.

Ja hebben gestemd:

Ont voté oui:

MM. Bourgeois, Caluwé, Mme Cantillon, MM. G. Charlier, Ph. Charlier, Coene, Mme Cornet d'Elzius, M. Coveliers, Mme de Bethune, M. De Decker, Mme Delcourt-Pêtre, MM. Delcroix, Desmedt, Destexhe, Devolder, D'Hooghe, Erdman, Foret, Happart, Hazette, Hostekint, Hotyat, Istasse, Lallemand, Mmes Leduc, Lizin, MM. Loones, Mahoux, Mmes Merchiers, Milquet, M. Moens, Mme Nelis-Van Liedekerke, MM. Nothomb, Olivier, Pinoie, Poty, Mme Sémer, MM. Staes, Swaelen, Mme Thijs, MM. Tobback, Urbain, Vandenbergh, Mme Van der Wildt, MM. Van Wallendael, Vautmans, Vergote, Weyts et Mme Willame-Boonen.

Onthouden hebben zich:

Se sont abstenus:

MM. Boutmans, Buelens, Ceder, Daras, Mme Dua, MM. Loones, Raes, Van Hauthem et Verreycken.

WETSVOORSTEL HOUDENDE WIJZIGING VAN DE WET
VAN 18 JULI 1991 TOT REGELING VAN HET
TOEZICHT OP POLITIE- EN INLICHTINGENDIENSTEN

Stemming

PROPOSITION DE LOI MODIFIANT LA LOI DU 18 JUILLET
1991 ORGANIQUE DU CONTRÔLE DES SERVICES DE
POLICE ET DE RENSEIGNEMENTS

Vote

De voorzitter. — We moeten ons nu uitspreken over het geheel van het wetsvoorstel.

Nous devons nous prononcer maintenant sur l'ensemble de la proposition de loi.

De stemming beginnt.

Le vote commence.

— Er wordt tot naamstemming overgegaan.

Il est procédé au vote nominatif.

57 leden zijn aanwezig.

57 membres sont présents.

49 stemmen ja.

49 votent oui.

3 stemmen neen.

3 votent non.

5 onthouden zich.

5 s'abstiennent.

Derhalve is het wetsontwerp aangenomen.

En conséquence, le projet de loi est adopté.

Het zal aan de Kamer van volksvertegenwoordigers worden overgezonden.

Il sera transmis à la Chambre des représentants.

Ja hebben gestemd:

Ont voté oui:

MM. Bourgeois, Caluwé, Mme Cantillon, MM. G. Charlier, Ph. Charlier, Coene, Mme Cornet d'Elzius, M. Coveliers, Mme de Bethune, M. De Decker, Mme Delcourt-Pêtre, MM. Delcroix,

Desmedt, Destexhe, Devolder, D'Hooghe, Erdman, Foret, Happart, Hazette, Hostekint, Hotyat, Istasse, Lallemand, Mmes Leduc, Lizin, MM. Loones, Mahoux, Mmes Merchiers, Milquet, M. Moens, Mme Nelis-Van Liedekerke, MM. Nothomb, Olivier, Pinoie, Poty, Mme Sémer, MM. Staes, Swaelen, Mme Thijs, MM. Tobback, Urbain, Vandenbergh, Mme Van der Wildt, MM. Van Wallendael, Vautmans, Vergote, Weyts et Mme Willame-Boonen.

Neen hebben gestemd:

Ont voté non:

MM. Boutmans, Daras et Mme Dua.

Onthouden hebben zich:

Se sont abstenus:

MM. Buelens, Ceder, Raes, Van Hauthem et Verreycken.

De voorzitter. — De goedkeuring van het wetsvoorstel impliqueert dat het wetsvoorstel van mevrouw Milquet vervalt.

L'adoption de cette proposition de loi implique que la proposition de loi de Mme Milquet vient à tomber.

PROPOSITIONS

Prise en considération

Communication de M. le président

VOORSTELLEN

Inoverwegningneming

Mededeling van de voorzitter

M. le président. — Aucune observation n'ayant été formulée quant à la prise en considération des propositions, dont il a été question au début de la séance, puis-je considérer qu'elles sont envoyées aux diverses commissions compétentes ? (*Assentiment*.)

Ces propositions sont donc prises en considération et envoyées aux commissions indiquées.

La liste des propositions avec indication des commissions auxquelles elles sont envoyées, paraîtra en annexe aux *Annales parlementaires* de la présente séance.

Er werden geen opmerkingen gemaakt betreffende de in-overwegningneming van de voorstellen waarvan sprake bij het begin van onze vergadering. Ik veronderstel dus dat de Senaat het eens is met de voorstellen van het Bureau. (*Instemming*.)

Dan zijn de voorstellen in overweging genomen en naar de aangeduide commissies verzonden.

De lijst van die voorstellen, met opgave van de commissies waarnaar ze zijn verzonden, verschijnt als bijlage bij de *Parlementaire Handelingen* van vandaag.

Dames en heren, onze agenda voor vandaag is afgewerkt.

Notre ordre du jour est ainsi épuisé.

De Senaat vergadert opnieuw op donderdag 25 maart 1999 om 10 uur.

Le Sénat se réunira le jeudi 25 mars 1999 à 10 heures.

De vergadering is gesloten.

La séance est levée.

(*De vergadering wordt gesloten om 17.10 uur.*)

(*La séance est levée à 17 h 10.*)

ANNEXE — BIJLAGE*Prise en considération — Inoverwegingneming*

Liste des propositions prises en considération:

A. Proposition de loi

Article 77

Proposition de loi relative aux effets de la dissolution des Chambres fédérales à l'égard des projets et propositions de loi antérieurement déposés (de M. Vandenberghe et consorts).

— Envoi à la commission de la Justice.

B. Proposition de résolution

Proposition de résolution relative aux taux de TVA sur les services à forte intensité de main d'œuvre (de M. Hatry).

— Envoi à la commission des Finances et des Affaires économiques.

C. Proposition de déclaration de révision de la Constitution

Proposition de déclaration de révision de la Constitution (de MM. Boutmans et consorts).

— Envoi à la commission des Affaires institutionnelles.

Lijst van de in overweging genomen voorstellen:

A. Wetsvoorstel

Artikel 77

Wetsvoorstel betreffende de gevolgen van de ontbinding van de Federale Kamers ten aanzien van de vroeger ingedoende ontwerpen en voorstellen van wet (van de heer Vandenberghe c.s.).

— Verzending naar de commissie voor de Justitie.

B. Voorstel van resolutie

Voorstel van resolutie betreffende het BTW-tarief op arbeidsintensieve diensten (van de heer Hatry).

— Verzending naar de commissie voor de Financiën en de Economische Aangelegenheden.

C. Voorstel van verklaring tot herziening van de Grondwet

Voorstel van verklaring tot herziening van de Grondwet (van de heren Boutmans c.s.).

— Verzending naar de commissie voor de Institutionele Aangelegenheden.